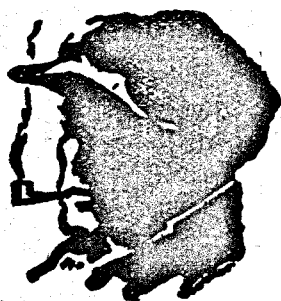

ଯାଦୁଘର

ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଗୁପ୍ତଚର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ପ୍ରକାଶକ—

ଗୁପ୍ତଚର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
ପିଠାପୁର, କଟକ-୧

ନୂତନ ସମ୍ପରଣ
୧୯୫୭

ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ପଚାଶ ନୂଆ ପଇସା

ମୁଦ୍ରକ—

ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
ନବଭାରତ ପ୍ରେସ
କଟକ-୨

ଆଭାସ

ଭେଲରେ.....ଭେଲରେ.....ଭେଲ.....।

ଭାନୁମତୀ ଖେଳ, “ହଟ ବମଟ ଖେଳ”, କହୁ ହେଲକଟିକୁ ଜୋରରେ ଟିପିଦେଲା ଯାଦୁକର ।

ଗୁମ୍ଫା ଉପରେ ଜମିଥିବା ଲେକେ ଜୋରରେ ଢାଳି ବଜାଇ ଯାଦୁକରକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯାଦୁକର ଗୋଟାଏ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ପଶିଥିବା ଲେକଟିକୁ ଉତ୍ତାନ କରିଦେଲା । ଜନତା ଏକ ସ୍ତରରେ କହୁ ଉଠିଲେ ସାବାସ୍, ସାବାସ୍ ।

କରତାଳି ଦ୍ଵୟରେ ଶୁଭଅର୍ଥ ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଯାଦୁକରର ଭୁରଭୁର ପ୍ରଶଂସା । ଉତ୍ତାନ ହୋଇଥିବା ଲେକଟିକୁ ପୁଣି ଫେରେଇ ଆଣିବାକୁ ଦର୍ଶକମାନେ ଯାଦୁକରକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଯାଦୁକର ହସ ହସ ମୁହଁରେ କହିଲା, “ଯୋରସ୍ତ ଢାଳି ବଜାଅ ।”

ସମସ୍ତେ ଏକ ସାଙ୍ଗରେ ଜୋରରେ ଢାଳି ବଜାଇବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ଯାଦୁକର ପୁଣି ଯା-ଲଗିଯା, “ଭ୍ରମୁମକ ଖେଳ, ହଟ ବମଟ ଖେଳ” କହୁ ହାତରେ : ଧରିଥିବା ହାତଟିକୁ ବନ୍ଦଥିବା ବାକ୍ସର ଗୁରୁପଟ ବୁଲାଇ ବାକ୍ସଟିକୁ ଖୋଲିଦେଲା । ଦର୍ଶକମାନେ ପୁଣି ସେଇ ଲେକଟିକୁ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ବାହାରିବାର ଦେଖି ବସ୍ତିକ ହେଇଉଠିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଶୁଣାଗଲା ସାଦାସ୍ ଯାଦୁକର ।

ଖେଳଖେଳ ହେଲା । ଦର୍ଶକମାନେ ଯେ ଯାହାର ବକ୍ସସିସ ଦେଇ ନିଜ ନିଜ ବାଟରେ ଗୁଲିଲେ । ଯାଦୁକର ନିଜର ଖେଳ ସରଞ୍ଜାମ ଧରି ବେଇଫେସନ ଅଭିମୁଖରେ ଯାହାକଲା ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର ରେଲଫେସନ ନିକଟରେ ହେଶାଳା । ଯାଦୁକର କିଛିଦୂର ସିବାଧର ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲା ତା’ ପଛେ ଯେତେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଭବାଣୀ ତାନପୁର ଖଣ୍ଡିଏ ଧରି ଫେସନ ଆଡ଼କ ଆସୁଛି । ଯାଦୁକର ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଥା ମନେପକାଇ ଠିଆହୋଇ ଗଲା । ବୁଢ଼ା ଭବାଣୀ ନିକଟକୁ ଆସିବା ଦେଖି ଦୂରରୁ ଯାଦୁକର ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲା । ବୁଢ଼ା, ଯାଦୁକରର ପାଖକୁ ଆସି ହସି ହସି ନହୁଲା, “ଗୁଲି ବାଜା, ନିଶେଳା ଯାଗା ଦେଖି କଥା ରଖା ହେବା ।” ଯାଦୁକର ଆଉ ଅସେଷା ନ କରି ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ଫେସନଠାରୁ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଅମ୍ବୁଗଛ ମୂଳକୁ । ଭବାଣୀ ବୁଢ଼ା ମଧ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲି ସେଇଠି ସହସ୍ତୁଳ ।

ନିରୁଚିଆ ପାଗା । ଲେକକର ସେ ବାଟଦେଇ ଯା ଆସ ନାହିଁ । ଦୁଇଟି ପାଖାପାଖି କସିଲେ । ବୁଢ଼ା ସବୁରିଲା “ବାପା କମଳ ! କଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେେ କରନ୍ତୁ ?

ନା ସାର୍ ! କହିଲା କମଳ ବଡ଼ କମ୍ପେଜ କଣ୍ଠରେ ।

—ତେବେ ?

—ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ସାର୍ ।

ଚେଷ୍ଟା ! କି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛ ତମେ ଗୁରୁଦିନ ଧରି ? ସମୟର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ କମଳ, ଗୋଟାଏ ମିନିଟ ବ୍ୟବଧାନରେ ତମପାଇଁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ସର୍ବନାଶ ଘଟୁଛି ତା' ବୋଧେ ତମେ ଜାଣନା । ଓଡ଼ିଶାର ବିଶ୍ୱାସ ଗୁରୁତ୍ୱା ପଙ୍କଜ ଦାସ ଯେ ଏଠି ଆସି ସହୁସ୍ତୁଛି ତା ବୋଧେ ତମକୁ ଜଣାନାହିଁ । ତମର ଏ ଭ୍ରମପଥ ଖେଳରେ ଯେ ଆମର କାଳ ସରୁବ ଏକଥା ତୁମେ କଲ୍ଲନା ବି କରି ପାରୁନ ।

ବୁଦ୍ଧଙ୍କ କଥାରେ, ମୁହଁ ତଳକୁ ଘୋଡ଼ ମାରଦ ହୋଇ ବସିରହିଲା କମଳ ।

ଛୁଡ଼ିଯା ହେବାର ହୋଇଛି । ଅଳ୍ପ ଦିନକ ଭିତରେ କାମ ଶେଷକରି ବ୍ରହ୍ମପୁର ଛାଡ଼ିବ । ତମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଏଠିକି ଆସିଛି । ତମକୁ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ଅଙ୍କିତ ନକ୍ସା ସାବଧାନରେ ରଖିଛନ୍ତି ?

—ରଖିଛି ସାର୍ ! ଥରିଥରି କହିଲା କମଳ ।

—ସାବଧାନ । ଖୁବ୍ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବ । ପଙ୍କଜ ବାବୁର ଆଖି ଗୁରୁଆଡ଼େ ଭୁଲି ବୁଲୁଛି ।

ଅଳ୍ପ ଶୁଦ୍ଧ ଦଶଟା ବେଳେ ଠିକଣା ଯାଗାରେ ଦେଖା କରିବ । ସଫର କେଠିକ ବାରଟା ବେଳେ ।

ସମ୍ମତ ଜଣାଇଲା କମଳ । ବୁଦ୍ଧ ଆଉ ତେର ନ କରି ପୁଣି ନିଜ ଶ୍ରାଧ୍ଦର ଗୁଲିଲା ।

ଏକ

ଅସଲ ସଂଧ୍ୟା... ସାମବର୍ ହୋଟେଲର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାରଣ୍ଡା
 ଉପରେ ଗୋଟିଏ କୁସନଦିଆ ଚେୟାର ଉପରେ ବସି ଓଷ୍ଠିଶାର
 ଖ୍ୟାତନାମା ଗୁଲଦା ପଙ୍କଜ ଦାସ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ସେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶ
 ଡକାୟତ ଦଳର ବ୍ୟୁତ ଭେଦର ଉପାୟ । ବଙ୍ଗୋପସାଗରର କାଲିଆ
 ପବନ ସାଙ୍ଗରେ ଭାସି ଆସୁଥିଲା ବେତାର ଯନ୍ତ୍ରର ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ସଂଗୀତର
 ମଧୁମୟ ମୂର୍ଚ୍ଛନା । ହଠାତ୍ ହୋଟେଲର ଅସିସ ରୁମ୍ ଭିତରୁ କଲିଙ୍ଗ
 ବେଲଟା ବାଜିଉଠିଲା ଜୋରରେ ...କ୍ରି...କ୍ରି...କ୍ରି...

ଅଙ୍କଜା ବାଧୁ ନାଙ୍କକୁ ଆଦାନା ସଜ୍ୟାରୁ ଫେରେଇ ଅଣି
 ହାତ ଘଡ଼ିକି ଗୁଡ଼ି ଦେଖିଲେ ସାତେ ଛଅ..... । ବ୍ରହ୍ମପୁର
 ଫେରବାକୁ ହେବ ସାତଟା ପୁରୁଷ.....ମନ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ
 ଉଠିଲା ।

ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରେ ପଛକୁ ଗୁଡ଼ି ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ସହକାରୀ
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବାବୁଙ୍କୁ...ମୁହଁରେ ଗୁସା ହସ ହସ କହି ଉଠିଲେ—

“ଅରେ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ? ତମେ କେତେବେଳୁ ?

“ଦୀର୍ଘ ଦେହଗଣ୍ଡା ହେଲଣି ସାର ବଡ଼ ନମ୍ର ଗଳାରେ କହିଲେ
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ।”

Sorry, I am, ମୋର ତମ ଅଡ଼କି ଅଦୌ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ... ଭବନାର ସୁଅ ମୋତେ ଏତେ ଦୂରକୁ ଟାଣି ନେଇ
ଯାଇଥିଲା ଯେ ମୁଁ କୁଲି କିନାରୁ ନ ପାଇ ଭାସି ଭାସି ଚାଲିଥିଲି
ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥାନ ଭାବରେ... ଦୀର୍ଘ ଦେହ ଶୁଣା ଏଠି ଅପେକ୍ଷା କରିବା
ଭିତରେ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରବ ? ବଡ଼ ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇ
ସରୁରରେ ପକାଇ ବାବୁ...

Yes sir, ମୁଁ ଅନୁଭବ କରିଛି ଯେପରି ଅପଣ ଗୋଟାଏ
କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ଥିଲେ ।

ଏକ୍ସକ୍ସିଲ... ମଣିଷ ମନ ଚିହ୍ନିବାର ଅଭୁତ ସକ୍ତି ତମ
ପାଖରେ ଅଛି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ତମ ଜୀବନରେ ତମେ
ବହୁତ ଭଲଭାବ କରି ପାରବ—ବୁଝିଲ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ଜୀବନର ଠିକ୍ ବର୍ଷ
ଭିତରେ ମୋର ଏ ଯେଉଁ ଶୋଚନୀୟ ପରାଜୟ ତା' ମୋତେ
ଯେତେକି ବାଧୁଛି ତ'ଠୁଁ ବେଶି ବାଧୁଛି ମୋର ବନ୍ଧୁ ମାନଙ୍କୁ-ମୋର
ସହକର୍ମୀ ମାନଙ୍କୁ ।

ହଁ, ସାର, ଅପଣଙ୍କର ଏ ପରାଜୟ ନୁହେଁ, ପରାଜୟ ସମସ୍ତ
ଗୁରୁତ୍ୱମାନଙ୍କର... ପରାଜୟ ସମଗ୍ର ପୋଲିସ ବାହିନୀର... । ଅମ
ମାନଙ୍କ ଅପାରତୋ ଫଳରେ ଅଜି ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟାଏ
ଅତଙ୍କର ଗ୍ଳୟା ଘୋଟି ଯାଇଛି । ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ଅମ ମାନଙ୍କ
ଉପରୁ ଅସ୍ତ୍ରା ଛୁଟି ଯାଇଛି... । ସହ ସହିବା ମାନଙ୍କରେ ଯେପରି
ଲେଖା ସବୁ ପ୍ରକାଶ ପାରିଛି ସେଥିରୁ ମୋର କାହିଁକି ଧାରଣା
ହେଉଛି ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ଅମେ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ
ଉଠିଛି... ସେମାନେ ଯେପରି ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ଅମେମାନେ
ଦୟା ଦଳଙ୍କ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ।

ଦୁନିଆଁର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଭିନୟ କରବାକୁ ପଡ଼େ । ଏଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ଓ ସାହସ ଦରକାର... । ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଠୋକର ନ ବାଜିଲେ ଟିକିବା ଅସମ୍ଭବ । ଦୟା ଅମ ମାନଙ୍କୁ ଠୋକର ଦେଖି ଚାଲି ଯାଇଛି । ଅମେ ଠିକିବେ...ଯା ଫଳରେ ଅମେ ଅନେକ କିଛି ଶିକ୍ଷା ପାଇବେ... । ମୋର ବଶ୍ୱାସ ଅମେ ଏଥର ପ୍ରବଳ ଅଗ୍ନିଶିଖା ଭିତରେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ଯାହା କର ପାରୁଛି... । ଏଥର ଅମର ଅଭିଯାନର ଫଳ ବିଜୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଅସ, ସାତଟା ବାଜିବାକୁ ଅର ପଦର ମିନିଟି ବାକୀ ।

ଯୁବକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସର ରେଖା ଫୁଟି ଉଠିଲା... ତାଙ୍କର ଘୁମ ଘୁମିଛି...ସେ ଅଜି ନୂତନ ପଥର ଯାହା...ଯୁବକ-ପ୍ରାଣର ତଟକା ରକ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ପର ଖେଳି ଯାଇଛି ପଙ୍କଜ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ... । ଅର ମୁହଁରେ ମାତ୍ର ଡେଇଁ ନକର ସତେଜ ବଶ୍ୱରେ କହୁ ଉଠିଲେ, ଚାଲନ୍ତୁ ସାର...

ପଙ୍କଜ ବାବୁ ଆଉ ବିଳମ୍ବ ନକର ଭରର କାନ୍ଥ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନେବା କଲିଙ୍ଗ ବେଲ୍‌ଟିକୁ ଟିପିଦେଲେ...ବେଲ୍‌ଟି...ଫ... ଫି...ଫିଂ ସଦ୍‌ କର ଉଠିଲା ।

ଗୋଟାଏ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ହୋଟେଲର ଅଧିକାରୀ ରୁମ୍ ଭିତରୁ ପ୍ରବେଶ କଲି କଣେ ଶୁଭ, ପରଜ୍ଞଦଧାରୀ ଯୁବକ...ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁନିଜ୍ ପ୍ଲେଟ୍ ଭିତରେ ଖଣିଏ ବିଲ୍, କାଗଜ...ଯୁବକଟି ଅତି ସମ୍ମାନ ସହକାରେ ଅଣି ପ୍ଲେଟ୍‌ଟିକୁ ସାମନା ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଲା... । ପଙ୍କଜ ବାବୁ ବିଲ୍‌ଟିକୁ ଦେଖିନେଇ ମନିପର୍ସରୁ ଖଣିଏ ପାଣିଟିଏ ନୋଟ ଓ ଅର ଗୋଟିଏ ଅଧୁଲି ବାହାର କର

ସ୍ନେହ ଭିତରେ ରଖିଦେଲେ । ଶୁଭ ପରଲୋକପାଶୁ ଯୁବକଟି
ସାଇବେଗା କାଇଦାରେ ସଲମଠୁକି ସ୍ନେହଟି ନେଇ ପ୍ରସ୍ଥାନ
କଲ ।

ଚନ୍ଦ୍ରାଲେକ ନିମନ୍ତେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବିଂଶହୋଇ ପଡ଼ି ଅସୁଥିଲା
ବନ୍ଦୋପସାଗରର ନୀଳ ବିଗିମାଳା ଉପରେ...ବିଦ୍ୟୁତାଲେକରେ
ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ଗୋପାଳ ପୁରର ସମଗ୍ର ସହରଟି...
ଲଇଟ୍ ହାଉସର ଅଲେକ ଦୂରରୁ ସଙ୍କେତ ଦେଉଥିଲା ଭାସମାନ
ସେଇ ସମୟକୁ

ପଙ୍କଜ ବାବୁ ପ୍ରପୁଣ୍ଡ ବାବୁଙ୍କୁ ସାଇରେ ଧରି ଗେଟ୍ ପାଟକ
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ...ମଠର ସାଇକେଲଟି ସବୁଜ ନୟନରେ ଅନାଇ
ରହିଥିଲା ତାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅଗମନକୁ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦରଓ୍ୟାନ
ଗେଟ୍ ପାଟକ ଖୋଲିଦେଲା... । ପଙ୍କଜ ବାବୁ ପ୍ରପୁଣ୍ଡବାବୁଙ୍କୁ
ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସାଇ ମଠର ସାଇକେଲରେ ଖାଟ୍ ଦେଲେ ।
ଆଜ୍ଞାହାସ୍ତା ଭୃତ୍ୟପର ମଠର ସାଇକେଲଟି ଗର୍ଜିଉଠି ଦୂରନ୍ତ
ବେଗରେ ଛୁଟି ଚାଲିଲା ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗୋପାଳପୁର ପିତୃସ୍ତା
ଉପରେ ।

ଦୁଇ

ସତ ଦୁଇଟା... ବିଖ୍ୟାତ ଗୁରୁତା ପଙ୍କଜ ବାବୁ ଗୁରୁତା
ବିଶ୍ୱାସୀ ଅପି ସବୁ ଫେର ଶିଅପିଆ ଶେଷକର ନିଜ କୋଠରୀରେ
ଶୋଇ ଦିନସଞ୍ଚ ଅଳ୍ପାନ୍ତ ପରଶ୍ରମର କ୍ଳାନ୍ତି ଦୂର କରୁଥିଲେ...
ହଠାତ୍ କୋଠରୀର ପଛପଟ କାତ ଝରକାରେ କାହାର କରୁଣାତ
ଶୁଣାଗଲା

ପଙ୍କଜବାବୁ ଚମକିପଡ଼ି ଉଠିବସି ଫେର ଗୁଡ଼ିଲେ ସେଇ
ଦିଗକୁ... । ଅଉ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ନାହିଁ... ପୁଣି ମୁହଁଫେରାଇ
ଅଗ୍ରମରେ ଶୋଇ ରହିଲେ ବିଛଣା ଉପରେ ।

ଦୁଇ ମିନିଟ୍ ଯାଇଗି କି ନି ପୁଣି ଶବ୍ଦ... ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କର
ସନ୍ଦେହୀ ମନ ସନ୍ଦେହ ଦୋଳାରେ ଦୋଳାୟମାତ ହେବାକୁ
ଲାଗିଲା... ଅଖି ଫେରେଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଥରେ ସେଇ ଦିଗକୁ ।

ଅଶ୍ରୁଧାରୀ... ସପ୍ତାର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତାଲୋକରେ କାତ ଝରକା
ବାଟେ ଦେଖିପାରଲେ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ତାଙ୍କର ଅନ୍ତକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ-
କରି ଠିଆହୋଇ ହସୁଛି... ଓଃ କି ବିରାଟ ସେ ମୂର୍ତ୍ତି ! ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ
ଅଖି ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ସେ କରୁଳ ଦୃଶ୍ୟରେ... । ଭୟ ଓ ଅସ୍ୱଳ୍ପ
କିମ୍ବଦନ୍ତ ଅସମ୍ଭାରେ ଶରୀର ତାଙ୍କର ଥର ଉଠିଲା ... ମନ ଭିତରେ

ଅସଂଖ୍ୟ ଭବନର ଡେର ଖେଳିଗଲା ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ... ସେ
ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ପର ଅନୁଭବ କଲେ ...

ନିସ୍ତର୍ୟ ଘନ ଅଂଧକାର ସନ୍ଧ୍ୟା ... ସନ୍ଧ୍ୟାର ନିସ୍ତର୍ୟତା
ଭିତରେ ଶୁଭ୍ର ଶିଖାର ସାଇଁ ସାଇଁ ଶବ୍ଦ ... ହିଲ୍ ପାଟଣାରୁ
ହେସନକୁ ଯାଇଥିବା ଗୁପ୍ତାଟି ନିର୍ଜନ ହୋଇ ଉଠିଛି । ନିର୍ଜନ
କୋଠରୀ ଭିତରେ ଏକାକୀ ପଙ୍କଜବାରୁ... ଅନ୍ଧ... କିଏ ବା ତାଙ୍କର
ଅତ୍ତିନିବେଦନ ଶୁଣିବ ? ମନ ଭିତରେ ଦମ୍ଭପରି ନିଜର ପ୍ରିୟଲଟିକୁ
ଭଲକରି ଥରେ ଦର୍ଶା କରନେଲେ... ।

ଠିକ୍ ଅଛି... ଏଥର ଅନ୍ଧ କେହି ମୋର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇ
ପାରିବେନି... । ମନେ ମନେ ଭାବି, ଧୀରେ କାତର ଝରକାଟିକୁ
ଅଳ୍ପ ଖୋଲି ପ୍ରିୟଲଟିକୁ ଫୁଟାଇଦେଲେ ସେଇ ଛୟାମୂର୍ତ୍ତି ଉପରକୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟକର । ପ୍ରିୟଲଟି ଗର୍ଜି ଉଠିଲା.....

ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ, ଛୟାମୂର୍ତ୍ତି ତା ପୂର୍ବରୁ ଉଭେଇ ଯାଇଥିଲା
କୁହେଲିକା ସୃଷ୍ଟିକର ।

ପଙ୍କଜ ବାରୁ ବସ୍ତିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ..... ଗୁଳି ଶବ୍ଦରେ
ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥିବା ସିପାଗ୍ରା ଦୁଇଜଣ ଘଟଣା ସ୍ଥଳକୁ
ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ... ପଙ୍କଜ ବାରୁଙ୍କ ମନରେ ସାହସ ଆସିଲା
ସେ କୋଠରୀର ରୁଦ୍ଧ ଦ୍ଵାର ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ... ।

ପଙ୍କଜ ବାରୁଙ୍କୁ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ଦେଖି ସିପାଗ୍ରା ଦୁଇଜଣ
ସାମରକ କାଇଦାରେ ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇ ଗୁଳି ଶବ୍ଦର କାରଣ
ପରୁର ବସିଲେ ।

ପଙ୍କଜ ବାବୁ ସେମାନଙ୍କର ସଂଦେହ ଉଠାଇ କରି ଘର
ଗୁରୁପଠ ବଢ଼ିଗଲା । ଥରେ ବୁଲି ଆସିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ...
ସିପାୟା ଦୁଇଜଣ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତି ମାତ୍ରେ ବଢ଼ିଗୁରୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ନିରୀକ୍ଷଣ
କରିବାକୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲେ ।

ପଙ୍କଜ ବାବୁ ସେହିପରି ଗୁଲିଭସ ବରଲଭର ହାତରେ
ଠିଆ ହୋଇ ରହୁଥାନ୍ତି ... କିନ୍ତୁ ସମୟରେ ସିପାୟା ଦୁଇଜଣ ଶିପ୍ର
ଗଡ଼ରେ ଦଉଡ଼ି ଆସି କହିଲେ

“ଶୀଘ୍ର ଆସନ୍ତୁ—ଗୋଟାଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଜିନିଷର ସଂଧାନ
ମିଳିଛି... ।”

ପଙ୍କଜବାବୁ ଗୋଟାଏ ଝୁଙ୍କରେ ଦଉଡ଼ିଗଲେ ଘଟଣା
ସ୍ଥଳକୁ... । ସିପାୟା ଦୁଇଜଣ ଝାଉଁଗଛ ମୂଳେ ପଡ଼ିଥିବା
ଜିନିଷଟିକୁ ଦେଖାଇ ଦେଲେ... ।

ଅଶ୍ରୁୟ, ଅଂଧକାର ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ପୁଷ୍ପ ଦେଖାଯାଇ
ପାରୁଛି... । ପଙ୍କଜବାବୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହୃଦୟରେ କାତ ଶକ୍ତିକ
ତଳୁ ଉଠାଇ ଆଣି ପାଠ କରାବାରେ ଲାଗିଲେ... । ସେଥିରେ
ଲେଖାଅଛି—

ସ୍ତ୍ରୀ ଗୁଲିଭା ମହାସ୍ତେ !

ଅପଣଙ୍କର ଏମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ବୁଦ୍ଧ ଆଜି ଆମ ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ହାର ମାନିଛି... ଅର ଆମ ପକ୍ଷରେ ନ ଗୋଡ଼େଇ କଟକ ଫେରିଗଲେ
ମଙ୍ଗଳ... । ପଦ ଆମ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା ନକରି ଆମ ପକ୍ଷରେ
ଲାଗିବେ ତେବେ ଧନ, ଜୀବନ, ବିପଦାପଣ୍ଡ । ହଁ, ମନେ ରଖନ୍ତୁ...

ଅନ୍ଧର ବସନ୍ତ ଘନେଇ ଅସୁର... ପ୍ରଳୟ ଝଡ଼ର ସୃଷ୍ଟି ହେବ...
 ସେଇ ଝଡ଼ ଭିତରେ ଝଡ଼ ପଡ଼ିବେ ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ
 ଦେଶଦ୍ରୋହୀ, ଜାତି ଦ୍ରୋହୀ, ଶଇତାନ ଦଳ ... । ଏ ସବୁହର
 ସାଇତାନ ଦଳର ଶକ୍ତିନିକଟରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସରକାରୀ
 ସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବ । ଜାଲ୍, କୁଆଁରୀ, ଠକାମୀ ଏ ଦେଶରୁ ଲୋପ
 ପାଇବ । ମନେ ରଖନ୍ତୁ, ଗୁଲିଦା ମହାଶୟ, ଏ ଦଳର ପ୍ରତୀକ
 ଏଇଥି ଲାଗି । ଅପଣଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ଧର ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଲୋକ ଆମ ଦଳରେ
 ଅଛନ୍ତି । — ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ ବ୍ୟବ୍ଧି ଭେଦ କରିବା ତୁମ
 ପକ୍ଷରେ ଅସମ୍ଭବ ।

ଏସବୁ କହିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ଆମ ତଲାବାଟରେ ବାଧାଦିଅ...
 ତେବେ ଆମେ ତୁମର ସବୁନାଶ କରିବାକୁ ଟିକିଏ ହେଲେ
 ପଛଇବୁ ନି ...

ଶେଷରେ ତମ ଗୁରୁଦାବୁଦ୍ଧିର ଡାହଣାବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା କରିବା
 ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସଂକେତ ଦେଉଛୁ... ଯଦି ପାର, ପରୀକ୍ଷାସେତରେ
 ଆମର ସମ୍ପର୍କୀନ ହେବ— ନଚେତ୍ ମରାଜିକା ପଛରେ ଦଉଡ଼ି
 ବୁଝାରେ ଧନ୍ୟହେବେନି ।

ଅପଣଙ୍କର
 ଶୁଭେଚ୍ଛା—
 ପାଦୁକାର ସର୍ଦ୍ଦାର

ନମ୍ର-ଅପ... ନମ୍ର ୫ ତାରିଖ, ରୁମ୍ ନମ୍ବର 10, G.P.R.

କି ଅଭୂତ ... କିମ୍ଭୂତ କିମାକାର ଚିଠି ... କିଏ ଏହି
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ଦଳ ... ଏ ସବୁ ସଂକେତର ଅର୍ଥ କଣ ... ? ସ୍ୱା'ର

‘ଅଦ କେଉଁଠି, ଅନ୍ତ କେଉଁଠି ? ... ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଅଥୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ପଙ୍କଜ ବାବୁ ... ।’

ଅଉ ବିଲମ୍ବ ନ କରି ପିତାପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁଆଡ଼େ କହା ପହଞ୍ଚି ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନିଜ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଫେରି ଆସି ଇଲେଟ୍ରିକ୍ ଲାଇଟ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ କାତଖଣ୍ଡିକୁ । ଦୀର୍ଘ ଇନିଫ୍ଟିଆ ବିତିଗଲା ଭାବନା ଭିତରେ... କୌଣସି କୁଳ କିନି ସ୍ବ ନ ପାଇ କାତ ଖଣ୍ଡିକୁ ଆଲମିସ ଭିତରେ ଯଦୁରେ ରଖି—କ୍ଳାନ୍ତ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ବିଛଣାର ଅଗ୍ରସ୍ଥ ଧରିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ସ୍ବତ ପାହା ପାହା ହୋଇ ଅସୁଥାଏ ।

ତନି

ତା ପରଦିନ ସକାଳ... । ଛାଉନ୍ ଥାନା ଇନିସ୍ପେକ୍ଟର ... ବିନୋଦବାବୁ ଶତ ସ୍ବତରେ ଗୁଂଗଲ୍ୟାକର ଘଟଣାର ସଠିକ୍ ଖବର ଚୁଢ଼ିବା ପାଇଁ ନିଜର ପୋଷାକ ପହ ପିନ୍ଧି ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ବସାକୁ ବାହାରୁଥିଲେ । ଠିକ୍ ଏତକ ବେଳେ ସ୍ବତପରି ଥାନା ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ବର୍ଷିଷ୍ଠ ସୁନାବ୍ୟବସାୟୀ ସଙ୍ଗାସ୍ବତ... ସଙ୍ଗାସ୍ବତଙ୍କୁ ଦେଖି ବିନୋଦବାବୁ ପଚାରିଲେ ... ତୁଲେ ମିଶ୍ଟର ସ୍ବତ, ... ଅପଣ ?

‘ମୋର ସବନ ଶ ହୋଇଛି ଆଜି... କମ୍ପି ତ କଣ୍ଠରେ କହୁ ଉଠିଲେ ସଙ୍ଗାସ୍ବତ ... ।’

“ସବନାଶ ? ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ଜନୋଦ
ବାବୁ ।”

ହଁ ଆଜ୍ଞା ବହୁତ ଶୁଣନ୍ତୁ... । ଗତ କାଲି ରାତି ଟା ବେଳେ
ଦୁଇଜଣ ଭଦ୍ରଲୋକ ଗୋଟିଏ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଷ୍ଟୁଡିଏବେକର
ଗାଡ଼ିରେ ମୋ ଦୋାନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ... ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ କେହି
କିଛି ଭଦ୍ରଲୋକ ଭାବି ସମ୍ମାନ ଦେଖେଇବରେ ଭୁଟି କଲିନି ।
କିଛି ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରବା ପର ଜାଣିଲି ଯେ ସେମାନେ ଗଣ୍ଡାମ
ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କର ଅସୀୟ ଏବଂ ଅସିଷ୍ଟି କିଛି ଖାଣ୍ଟି ସୁନା
ଖରଦକର ନେବାକୁ ।

ମୁଁ ସମ୍ମାନ ସହକାରେ ମୋର ସୁନାକୋଠି ଭିତରକୁ
ପେଛଠି କି ସମସ୍ତ ମୁଲ୍ୟବାନ, ଅଳଙ୍କାର ଥାଏ ସେଠାକୁ
ଦେଖେଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନେଇଗଲି ।

ଭଦ୍ରଲୋକ ଦୁଇଜଣ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଖିନ୍, ଭିନ୍, କର ଦେଖି
ତା ଭିତରୁ ପାଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ କଣିକା
ପାଇଁ ପସନ୍ଦ କଲେ । ମୁଁ ବସମାନଙ୍କର ଅଭିରୁଚି ଅନୁଯାୟୀ ମନକୁ
ସଜୁଷ୍ଟ କରବା ପାଇଁ ସବୁ ଦିଗରେ ଆଗ୍ରାଣ ଦେଖାଇଲି ।
ପରଶେଷରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିମତ ଜଣାଇଲେ ।
ଯେ ଏ ସବୁ ଜିନିଷକୁ S. P. ସାହେବ ପସନ୍ଦ କଲେ ସେ
କଣିକେ; ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସହିତ କାର୍ରେ ଛନ୍ଦସୁର ମୋତେ ଯିବାକୁ
ସଜ୍ଜିବ । ମୁଁ ତାଙ୍କ କଥାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରପାରିଲିନି । କାରଣ
ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ ଭ୍ରାତୃଭାବକୁ କେତେ ଥର
ଦେଖିଲିପରି ମନେ ହେଉଥିଲା । ମୁଁ ଆଉ ଅପତ୍ତ ନ କରି ମାଲମତା

ସହ ବାହାର ପଡ଼ିଲା, ଏବଂ ଯିବାବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲା ମୁଁ ଯିମିତ ବାରଟା ମୁହଁରୁ ଏଠିକି ଫେରିଆସି ପରେ... ସେମାନେ ମୋ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇ ତା'ମୁହଁରୁ ଆଖି ଏଠି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଯିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ... ।

ସେତେବେଳକୁ ରାତି ୯ ଟା ବାଜି ସାରିଥିଲା... ବ୍ରହ୍ମପୁର ସହର ପାର ହୋଇ ଉଣ୍ଡା କେ ୪୦ ମାଇଲ ଗତିରେ ଷ୍ଟୁଡିବେକର କୁଟି ଚାଲିଲା ଛନ୍ଦପୁର ଅଭିମୁଖରେ... । ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରୁ ଛନ୍ଦପୁର ଯିବା ରାସ୍ତା... ଗୁରୁମାଇଲ ଦୂରରେ ଗୋପାଳପୁର ଯିବା ରାସ୍ତା । ସେଇଠି କରର ଗତି କମିଗଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦ ଦେଇ ଯିବେ ବୋଲି ଜଣାଇଲେ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ କଥାରେ ଆପତ୍ତି କଲିନା । ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବରେ ବସିଥାଏ ମଠର ଭିତରେ । ମଠର ପୁଣି ଦୂରନ୍ତ ବେଗରେ କୁଟି ଚାଲିଲା... ।

ସେଠାରୁ ଗୋପାଳପୁର ଆଉ ଗୁରୁ ମାଇଲ ବାଟ । ପାଞ୍ଚମିନିଟ୍ ଭିତରେ କାରଟି ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳସ୍ଥିତ ଗ୍ରେଟ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ହୋଟେଲର ପାଟକ ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା... । କାରର ହର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ ପ୍ରାୟାନ୍ଟ ବଜେଇ ଦରଓଂନାଟି ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଗେଟ୍ ଖୋଲି ଦେଲା... । ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ କାରରୁ ଓହ୍ଲାଇ ହୋଟେଲ ଭିତରକୁ ପଶିଲୁ... ଡ୍ରାଇଭର କାରକୁ ଚାଲେଇ ଆଣି ରଖିବ କହୁ ପରକୁ କଥା କଲା ।

ଗ୍ରେଟ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ହୋଟେଲର ସମସ୍ତ କକ୍ଷ ସବୁଜ ବିଦ୍ୟୁତା-ଲେକରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା... ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ରୁମ୍, ପାରହୋଇ ଆମେ ରୁମ୍ ନମ୍ବର 10 ରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଆମକୁ

ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ କଷ୍ଟଭର ଉଠିଆଁ ଆମ-
ମାନଙ୍କର କର ମର୍ଦ୍ଦନ କଲେ । ମୋ ସହୃଦ ସାଇଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକ
ଦୁଇଜଣ ମୋର ସରକସ୍ତ ତାଙ୍କ ଅଗରେ ଜଣାଇ ଦେଲେ ।
ସମସ୍ତେ ଯାଇଁ ସେଇ କଷ୍ଟ ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବା ତେୟାର ଉପରେ
ବସିଲୁ... ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୁ ଓ ଅମ୍ଲେଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା...
ମୁଁ ଅମ୍ଲେଟ୍ ଶାଏନା ବୋଲି ଜଣାଇବାର ମୋଲଟି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା ।

ଶିଅ ପିଆଁ ସରୁ ସରୁ ଗତି ୧୦ଟା... । ଶୀଘ୍ର ଛନ୍ଦପୁର
ଯିବାପାଇଁ ମୁଁ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲି । ମୋ ସହୃଦ ଆସିଥିବା
ଭଦ୍ରଲୋକ ଦୁଇଜଣ ଆଉ ଆସନ୍ତୁ ନକରି ଯିବାପାଇଁ ଉଦ୍ୟତହେଲେ ।
ସେଠାରେ ଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ ଅମମାନଙ୍କୁ ପାଗ୍ଲେଟି ଦେବା-
ପାଇଁ ବାହାରକୁ ଆସି ମୋ ସହୃଦ ଯାଇଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକ ଦୁହେଁ
ସହୃଦ ନିର୍ଜନରେ କଣ ଦୁଇମିନିଟ୍ କଥାଭାଷା ହେଲେ । ତାପରେ
ଆମେମାନେ ବିଦାୟ ନେଇ ଗେଟ୍ ବାହାରକୁ ଆସିଲୁ । କାରଟି
ଗେଟ୍ ପାଟି କି ପାଖରେ ରଖା ହୋଇଥାଏ... ଆମେ ତଳିଜଣ ଯାଇଁ
ବସିଲୁ... କାର ଷ୍ଟାର୍ଟ ହେଲା... ଅନ୍ୟ ଭଦ୍ରଲୋକ ଜଣକ ହୋଟେଲ
ଭିତରକୁ ଫେରିଲେ ।

ନିର୍ଜନ ରଙ୍ଗେଇଲୁଣୀ ସମ୍ପ୍ରା ଉପରେ ଧୁଲି ଉଡ଼େଇ
ପୁଣି ୫୦ ମାଇଲ ବେଗରେ ଷ୍ଟୁଡିଓବେକର ଛୁଟି ଚାଲିଲା... ଛନ୍ଦପୁର
ଆଉ ୩ ମାଇଲ ବାଟ... ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଡିପଯାଗା ଉଠିଗଲେ
ଛନ୍ଦପୁର ଯିବାକୁ ଆଉ ଦୁଇ ମିନିଟ୍ ଲାଗିବ । ୧୦.୩୦ ସେଇ ଡିପ
ଯାଗାରେ କାର ଅଟକି ଗଲା... ମୁଁ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଉଠିଲି ।

ଗୁରୁଅଡ଼ ବସ୍ତ୍ରୀର୍ଣ୍ଣ ହେଉଁ ବଣ । ତହୁଁ ଦୂର ଅକାଶରେ ଛପି-
ଯ ଉ ଥିବାରୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଗାଡ଼ ଅନ୍ଧାରରେ ଛାଇ ହୋଇ ଯାଇଛି... ।
ସପ୍ତା ବଡ଼ରେ ଥିବା ହାଉଁ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରେତ ସର ଦିଶୁଛନ୍ତି ।

“ମୁଁ ବଡ଼ ବ୍ୟାକୁଳ କଣ୍ଠରେ ପଚାରଲି, କଣ ହେଲା ଅଣ୍ଟା,
କାହିଁକି ଏଠି ଅନ୍ଧ ଅପେକ୍ଷା କଲେ ?

ମୋ ପ୍ରଶ୍ନରେ ସେମାନେ ଠୋ ଠୋ ହସି ଉଠିଲେ ଏକ
ସଙ୍ଗରେ... ଓଃ, କି ବକଟ ହସ... ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି ଯେପରି
ସେ ହସର ପ୍ରକୋପରେ ମୋର ଜଳିଲା ପାଟିଯିବ । ମୁଁ ରସାୟ
ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି... ।

ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରହେଳିକା ବୁଝିବାକୁ ମୋତେ ଅନ୍ଧ ବେଶି
ସମୟ ଲାଗିଲା । ସେମାନେ ମୋ ଡେ—ଗୋଟିଏ ରସିଦ୍ଦ ଲେଖିବାକୁ
ବାଧ୍ୟ କଲେ ।

ମୁଁ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରୁ ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ—ଲେଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି ।
ସେମାନେ ମୋ ଠାରୁ ରସିଦ୍ଦ ଖଣ୍ଡିକ ନେଇ ଧନ୍ୟବାଦ
କଲେ ମୋତେ ଗାଡ଼ ଭିତରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଯିବାକୁ ଅନୁରୋଧ
କଲେ । ମୁଁ ବାପର ସ୍ମୃତିର ପରି ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼ିକ ଉପରେ ଠିଆ
ହେଲି ।

ସେମାନେ ମୋ ମୁହଁକୁ ଅନେଇଁ ଗୋଟାଏ ଉଜୁଳା ହସ ହସ
କାରକୁ ଛୁଟାଇ ଦେଲେ ଦୁର୍ଭଗତରେ । ମୁଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତାନ୍ତ ହୋଇ
କେତେବେଳେ ସପ୍ତାରେ ପଡ଼ି ରହିଛି ତା’ ଜାଣେନି ।

ହଁ, କହୁବାକୁ ଭୁଲି ପାଇଗି, ସେମାନେ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ
ମାତେ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ଅପଣମାନଙ୍କୁ ଦେବାପାଇଁ ଦେଇଗଲେ
ସେ ଚିଠି ମୁଁ ଛଦପୁର ପୋଲିସ୍‌ସ୍‌ଟେସନରେ ଦେଇ ଅସିଗି
ଏବଂ ଖଣ୍ଡିଏ ନକଲ ମଧ୍ୟ ନେଇ ଅସିଗି ଅପଣଙ୍କୁ
ଦେଖାଇବାକୁ ... ।

ତା ପର ଅପଣ ଗଳରେ ଏକୂଟିଆ ଛଦପୁର ଗଲେ କିମିତି ?
ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ବିନୋଦ ବାବୁ ।

ସେତେବେଳକୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓ ଛଦପୁର ବସ୍ ଫେର ନଥାଏ ।
ଏ ଘଟଣା ଘଟିବାର ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ଅସି ପହଞ୍ଚିଲା ... ମୁଁ
ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଗସ୍ତା ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖି ସେମାନେ
ବସ୍‌ରେ ଉଠାଇ ଛଦପୁର ହସ୍ପିଟାଲକୁ ନେଇଗଲେ । ଛଦପୁର
ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ଫଳରେ ମୁଁ ଚେତନା ଫେରି
ପାଇଲି ।

ତା ପର ? ପଚାରିଲେ ବ୍ୟକ୍ତିତାର ସହୃଦ ବିନୋଦ ବାବୁ ।

ତା ପର ଆଉ କଣ ? ଏଇ ନିଅନ୍ତୁ ସେ ଚିଠିର ନକଲ ।

କହାଇ ଦେଲେ ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ । ବିନୋଦ ବାବୁ
ଚିଠି ଦେଖି ବିସ୍ମିତହୋଇ ଉଠିଲେ ... ।

ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା—

ପ୍ରିୟ, ମହାଶୟ ଗଣ !

ଏକ ସାଙ୍ଗରେ ଏକ ରାତ୍ରିର ଘଟିଥିବା ଘଟଣାରେ ଅପଣ-
ମାନେ ବୋଧେ ବିକ୍ରତ ହୋଇଉଠିଥିବେ ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କର ସଂଧାନ
ନେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବେ ନିଶ୍ଚୟ ।

କିନ୍ତୁ ଅନୁଶ୍ରେୟ, ଅମମାନଙ୍କର ସଂଧାନ ନେବା ପୂର୍ବରୁ
ଅମଠାରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଯେଉଁ ମାନେ ଦେଖିବ ସତ୍ତ୍ୱ, ଜାତିର ସତ୍ତ୍ୱ,
ଲକ୍ଷ୍ୟକାୟିତ ଭାବରେ ଜାତିର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଉପରେ ଅଭାବ କରୁନାହିଁ
ସେମାନଙ୍କର ସଂଧାନ ଅଟେ ନେଇ ଗୁରୁତ୍ୱା ଦେଇ ପରାକାଷ୍ଠା
କିଶକକୁ ଦେଖାନ୍ତୁ । ଅଥଥା ଅମ ପକ୍ଷରେ ଘର ଶକ୍ତି ନଷ୍ଟ କରିବା
ରକ୍ତା ଲଭ କିଛିମାତ୍ର ନାହିଁ ।

ଅପଣମାନଙ୍କର

ଶୁଭେଚ୍ଛା—

ପାଦୁରର ସର୍ଦ୍ଦାର

ଚିଠି ପଢ଼ି ବିନୋଦବାବୁ ବିକ୍ରମ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସେ
ମୁଣ୍ଡରେ ରକ୍ତଗୁପ୍ତର ଅଭାବ ଅନୁଭବ କଲେ ... ପ୍ରତିଶୋଧର ବହି
ଜଳି ଉଠିଲା ଦୁ ଦୁ ହୋଇ ... ସଙ୍ଗାସଂସ୍ତ ବାବୁଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱାସନା
ବାଣୀ ଶୁଣିବେ ଶୀଘ୍ର ବାହାର ପଡ଼ିଲେ ଫକ୍ତ ବାବୁଙ୍କ
ପାଖକୁ ।

ଗୁରୁ

ସତ୍ତ୍ୱରେ ଅଠଟା ବାଜି ସାବଲଣି... ତଥାପି ପକ୍ଷକ ବାବୁଙ୍କ
ଅତେଜନ ଶରୀରଟା ବିରଣା ଉପରେ ପଡ଼ି ରହିଛି... । ଉକ୍ତିଅ ଉପ
ବିହ୍ୱଳିତ କଣ୍ଠରେ ଡାକି ଡାକି ଥକି ହତାଶ ହୋଇ ବସି ପଡ଼ିଛି
ପକ୍ଷକବାବୁଙ୍କ ଶୋଇବା ଘର ଦୁଆର ମୁହଁ ପାଖରେ । ମଟର
ସାଇକେଲରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସଡ଼ିପରି ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଅସିଲେ
ବିନୋଦବାବୁ ।

ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ଅବିଭାବରେ ଭଜିଆ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଦୋଳ
 ଉଠିବ... ଟିକିଏ ରହୁ ବଡ଼ କଂପତ କଣ୍ଠରେ ଏକ ନିଶ୍ୱାସରେ ପରୁର
 ପକାଇଲା... ଅପଣ କିଏ... ? କାହିଁକି ଅସିବନ୍ତି ? କ'ଣ
 ଦରକାର ?

ବିନୋଦବାବୁ ଭଜିଆର ମୁଖ ଭଂଗି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାର ହସି ହସି
 କହିଲେ—

“ଭୟ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ମୁଁ ଟାଉନ୍
 ମନ୍ତ୍ରଣା ଅଫିସର ବିନୋଦଚନ୍ଦ୍ର ସରକରଙ୍କୁ... ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ
 ଶାଖରେ କାମଅଛି । ବାବୁ ଅଛନ୍ତି ?

ଅଛନ୍ତି ବାବୁ... କାଲି ରାତି ଅନିଦ୍ରାରେ ହାଲିଆ ଦୋଳ
 ଖୋଲ ପଡ଼ିବନ୍ତି । ଆସ୍ତ୍ରାରି ନିଶ୍ୱାସ ମାର କହିଲା ଭଜିଆ ।

“ଟିକିଏ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି... ବାବୁଙ୍କୁ ଟିକେ ଉଠେଇ
 ଦେ... ?

ତାକି ତାକି ଥକି ଗଲଣି ବାବୁ... । କହିଲା ଭଜିଆ ।

ଆଉଥରେ ଚେଷ୍ଟାକରି ଦେଖ—ମୋର ବଡ଼ ଜରୁରୀ କାମ
 ଅଛି ।” କହିଲେ ବିନୋଦ ବାବୁ ।

ଭଜିଆ କଥା ଭାଙ୍ଗି ପାରିଲାନି—ପୁଣି ତାକିବାବୁ
 ଦୃଢ଼ ହେବା ସମୟେ—ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।
 ହାତରେ ଅଗଜୁକଙ୍କ ସ୍ତର ଶୁଣି ପାର ପରୁରଲେ ‘କିଏ’ ?

“ମୁଁ ବିନୋଦ ଅସିବି ଅଛି ।” ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବିନୋଦ
 ବାବୁ ।

“୦୫, ବିନୋଦବାବୁ ! ଅସନ୍ନ—ଅସନ୍ନ—ଘର ମଣିଷ
ଘରକୁ ନଅସି ବାହାରେ ଯେ ? ନିଦବୋଲା ଅଖିରେ କହୁଛନ୍ତି
ପଙ୍କଜବାବୁ ।

କ୍ଷମା କରବେ, ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ନିଦ୍ରା ରେ ବ୍ୟାଘତ ଦେଇଛି
କହୁ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ବିନୋଦବାବୁ ।

No, No, କଦାପି ନୁହେଁ, କଦାପି ନୁହେଁ ବରଂ,
ମୋତେ ଉପକୃତ କରିଛନ୍ତି ମୋର ଅଳସୁଆମିତାକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ।
ମୁଁ ଅଜି ଅନେକ ବେଳିଯାଏ ଶେଇ ପଡ଼ିଛି । ବସନ୍ତ—ଅପଥା
ଛୁଡ଼ାହୋଇ ରହୁ ଏ ଚରକିଟିକୁ କଷ୍ଟ ଦେଉଛନ୍ତି କହିଲେ ?
ଏଠି ମୋ ଛଡ଼ା ଅପଣଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇବାକୁ ଅନ୍ୟ କେହି
ନାହିଁ ଯେ ।

ବିନୋଦବାବୁ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ମୁଁଦୁ ବ୍ୟବହାରରେ ଅସ୍ୟାସ୍ଥିତ
ହୋଇ ଚରକି ଟାଣି ବସିଲେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦୁଇକପ୍ ଗୁଁ ଅଣି
ଭଜିଅ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଦେଇ ଗଲା । ପଙ୍କଜବାବୁ
ମୁହଁଟିକୁ ଧୋଇ ନେଇ ଗୁଁ ଖାଇବାକୁ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା
ଚରକି ଉପରେ ଆସି ବସି ପଡ଼ିଲେ ।

“ଅପଣ କଣ ଦେହୁଟି ଖାନ୍ତି ?” ପଚାରିଲେ ବିନୋଦବାବୁ—

ହଁ ଅଜ୍ଞା, ଏଟା ମୋର ଗୋଟି ଜନ୍ମଗତ ଅଭ୍ୟାସ କହୁଲେ
ଚଳେ । ବାପା ମୋର ଜଣେ ପୁରୁ ଗୁଁ ଖୋର ଲୋକଥିଲେ ।
ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏକା ନୁହେଁ, ଆମେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇପାଇଁ କପ୍ ପ୍ଲେଟ୍
ନ ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାଟିଆ ଚିନା ଧରି ବାପା ଗୁଁ ଖାଇଲାବେଳେ
ତାଙ୍କ ଗୁରୁପଟେ ଘେରି ଯାଉଥିଲୁ । ସେଇଥିପାଇଁ ଏ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟାସତା

ମାତା ଏତେ ବଡ଼ି ଯାଇଛି ଯେ ଦୁଇଦିନ ଉପବାସ ରହିଲେ
ଯେତକି ବାଧୁନି ତା'ଠୁ ବେଶି ବାଧୁଣି ଗୁ ପାଣି ଟୋପାଏ ସେଟିରେ
ନ ପଡ଼ିଲେ । ଗୁଇନ୍ଦା ଗୁକିଶ୍ଵ ଭିତରେ ଏସେ କେତେଗୋଟାଏ
ଉଲଟି ବ୍ୟାପ୍ତ ତା ବୁଝି ପାରୁଥିବେ । ଖାସ୍, ଯୁଆଁର ପରିବେଷଣ ଲାଗି
ଏ ଜନ୍ତୁଟିକୁ ମୋଡେ ସାଙ୍ଗରେ ବାଧୁବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

ଅପଣ ମଣିଷକୁ ଜନ୍ତୁ ଆଖ୍ୟା ଦେଇ ସାରିଲେଣି ? ହସି ହସି
କହିଲେ ବିନୋଦ ବାବୁ... “ଜନ୍ତୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାକୁ କି ରୂପ ଦିଆ-
ଯାଇ ପାରେ ? ଦେଖିଲେ ତ ଦିନ ଦି ପହରେ ଯିଏ ମଣିଷକୁ
ଦେଖିଲେ ଶୁଣିଅଁ ହରିଚ, ତାକୁ ଅନ୍ୟ କଣ କୁହାଯାଇ ପଡ଼ିବ
ମୁଁ ଶେଷକୁ ଭାଷା କୋଷ ଖୋଜି ଖୋଜି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତୀକ
ନ ପାଇ ବାଧ୍ୟହୋଇ ଏ ଶବ୍ଦଟାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିଛି ।

“ହସି ଉଠିଲେ ପଙ୍କଜ ବାବୁ କୋରରେ ।”

“ଗୁ ପଣ୍ଡା ହୋଇଗଲା ପିଇ ନିଅନ୍ତୁ ।” କହିଲେ
ପଙ୍କଜବାବୁ ।

“ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ । ଗରମ ଦିନରେ ପଣ୍ଡା ଗୁ ପିଇବାକୁ ମୁଁ
ଭଲ୍‌ପାଏ ଅଛି । ଲୋକେକି ଅଜବାଳି ଗୁ ସାଙ୍ଗରେ ବରଫ ମିଶେଇ
ପିଇଲେଣି, ତାଠୁ ତ ବେଶି ପଣ୍ଡା ହେବ ନି ?”

ବେଶ୍, ତାହେଲେ ମୋର ଅନ୍ୟ କହିବାର କିଛି ନାହିଁ ।
ଅପଣଙ୍କ ଇଚ୍ଛା କେତେବେଳେ ପିଇବନ୍ତି ପିଅନ୍ତୁ । ହସି ହସି
କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ ବେଶି ଡେରି କରୁନି । ବିଶେଷତଃ, ସମୟର
ମୂଲ୍ୟ ଅମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥେଷ୍ଟ ବେଶି, କହି ଏକ ନିଶ୍ଵାସରେ
ପଣ୍ଡା ଗୁ ତଳ ସରବତପରି ପିଇ ଦେଲେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ପିଗାରେଟ୍ ଖଣ୍ଡେ ମୁହଁରେ ଧରେଇ ଦେଇ ଦେଇ ପହଞ୍ଚିଲେ, କ'ଣ କିଛି ଶିକାରର ସଂଧାନ ମିଳିଛି ?

ଏତେ ସହଜରେ ? ବିଶେଷତଃ, ଅପଣାଙ୍କପରି ଗୁରୁଦାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିବୃତ୍ତି ଯେତେବେଳେ ହାର ମାନ୍ଦ୍ରାଣ ସେତେବେଳେ ଅମ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି କେଉଁଠି ? ଗତ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘଟଣା ଶୁଣିବା ପରଠାରୁ ସେସବୁ ମୋତେ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱପ୍ନ ପରି ମନେ ହେଉଛି ।

“ସ୍ୱପ୍ନନୁହେଁ ବିନୋଦବାବୁ, ନିଶ୍ଚୟ ସତ୍ୟ । ନିଜ ଅନ୍ଧକ ଦେବେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିବନି” କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ବିନୋଦବାବୁ ଟିକିଏ ହସି ନିଜ ପକେଟଭିତରୁ କାଢି ଚିଠିଟି ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ବତାଇ ଦେଲେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଚିଠିଦେଖି ଚିମକି ଉଠିଲେ ଉପ୍ର ଓ ଅଗାଧରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶରୀରରେ ଝାଲ ପୁଟି ଉଠିଲା । ସେ ଆବେଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଣ୍ଠରେ ଏ ଚିଠି କେଉଁଠୁ ପାଇଲେ ବୋଲି ବିନୋଦବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ।

“ବିନୋଦବାବୁ ସଙ୍ଗାସଙ୍ଗେ ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପଙ୍କଜବାବୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣିସାରିବା ପର କଣ କବେବେ କିଛିମାତ୍ର ଚିନ୍ତା କରି ପାରିଲେ ନା । ମୁଁ ହୋଇ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ କାଳ ନିଜ ଚରକ ଉପରେ ବସି ରହିଲେ । ନିରବତା ଭିତରେ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ କଟିଗଲା । ବିନୋଦବାବୁ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କର ମନ ପରୀକ୍ଷା କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ହଠାତ୍ ନିରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ପଙ୍କଜବାବୁ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ “ଅଗ୍ନି ବିନୋଦବାବୁ ଅପଣ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋପାଳପୁର

ଅଡ଼କୁ ଯାଇଥିଲେ, କଣ କିଛି ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି ?”

କରିନି ଅଜ୍ଞା, ତେବେ ମୋର ଅନୁମାନ କେତେଦୂର ଠିକ୍ ତା’ ମୁଁ କହୁ ପାରିବନି । ମୋ’ଠୁ ସବୁ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଆପଣ ଟିକିଏ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାକରି ଦେଖନ୍ତୁ ଯଦି ମୋର ଅନୁସଂଧାନ ଠିକ୍ ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଦିଗରେ ଆଗେଇଲେ କିଛି ନା କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୁରଣ ହୋଇ ପାରନ୍ତା ।

ଆଜ୍ଞା, ଦେଖାଯାଉ, ଆପଣଙ୍କର ସଂଗୃହୀତ ଖବର ଆଗେ କୁହନ୍ତୁ .. ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରି ଦେଖିବା ।

ବିନୋଦବାବୁ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । “ଗତ ଦୁଇ-ତିନିମାସ ପର ଗୋଦାବରୀ ଅଞ୍ଚଳରୁ କେତେ ଜଣ ସୁନାଶ ଆଞ୍ଚଳିକ ସୁନାରୁଆର ଅଳଙ୍କାର ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଯାହା ଦେଖି ଅସିଲି ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏତେ ବିଶ୍ୱାସ ଅସିଛି ଯାହାଫଳରେ କି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ହାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କପାଇଁ ସବୁ ଗୁଡ଼ । ଇମିତି କି ଗାଁ ଗହଳରେ ଥିବା କୁଳ ବୋହୂମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଲବନ୍ତିନି । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ତେଲଗୁ ଭାଷୀ । ଓଡ଼ିଆ ସାମାନ୍ୟ ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କହୁପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଗେ ପାଳପୁର ଅଞ୍ଚଳର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସେମାନେ ବୁଲି କାମ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଗୋଟାଏ ବିଶୁଦ୍ଧ ସୁନ୍ଦର ବୁଝିଲି ଯେ ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ ସେମାନେ ବ୍ରହ୍ମପୁରକୁ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ଆସନ୍ତି ଏବଂ ସିନେମା ଦେଖିବା ପର ବଡ଼ବଜାର ଆସଣ୍ଟିସ୍ୱାମୀ ହୋଟେଲରେ ରହନ୍ତି । ସେହି ଦିନ ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ନିଭୁତ ଭର ଆଗରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇ ଥାଏ । ସେ ହୋଟେଲର ଗୋଟିଏ ଗୁକର ଠାରୁ ମୁଁ ଯାହା ଖବର ପାଇଛି

ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ଅତ୍ତା ଜମେ । ତାଙ୍କ ସହୁତ ଅର କେତେ ଲକ୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି । ବାହାରେ ସେମାନେ ମଦ ମାଂସର ଧାର ଧାରନ୍ତି କହୁ । ସେଦିନ ଲକ୍ଷକୋଟି ଭବରେ ଖାଅନ୍ତି । ଯା'ର ମଧ୍ୟ ସଠିକ ପ୍ରମାଣ ମୁଁ ପାଇଛି । ହୋଟେଲ ମାଲିକ ଅପର୍ଣ୍ଣାସ୍ୱାମୀ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହୁତ ଭାଗନିଏ । ସେ ମଧ୍ୟ ଗୋଦାବରୀ କିଛିର ଲୋକ ... । ମୋର ଅନୁମାନ ସେମାନେ ଏ ସବୁ ଭିତରେ ଲକ୍ଷକୋଟି ଭବରେ ସଂପୃକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।”

ଅପେକ୍ଷାର ଅନୁମାନ ଅନେକାଂଶରେ ସତ ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଭାବିପାରୁଛି । ତେବେ, କହୁପାରିବେ କି, ସେମାନେ ଯେଉଁ ଦିନ ଏଠାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତି ସେଦିନ କୌଣସି—ଗ୍ରେର ବା ଡକାୟିଟା ହୋଇଛି କି ? ପଚାରିଲେ ପଚାରିବାରୁ ।

ନା—ସେ ଦିନ କୌଣସି, ପ୍ରକାର କିଛି ହେବାର ମୋ କାନକୁ ଆସିନି ।

ତାପର ଦିନ ? ପଚାରିଲେ ପଚାରିବାରୁ ... ତା ପର ଦିନ ବି ନୁହେଁ ... ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଦିନ ପରେ କହୁଲେ, ବିନୋଦିବାରୁ ।

“ଅଜ୍ଞା, ଯେଉଁ ଦିନ ଡକାୟିଟା ହୋଇଛି ସେ ଦିନ ସେ ଦଳର ଲୋକଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର କିମ୍ବା ଗ୍ରେର ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ କେହି ଦେଖିଛି କି ?

“ନା, ସେମାନେ ଶନିବାର ରାତି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦିନ ନିଜ ନିଜ କାମ ରାତି କୁଅଡ଼େ ଯାଆନ୍ତି, ଏକଥା ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଖବର ରଖିଛି ।” କହୁଲେ ବିନୋଦିବାରୁ ।

“ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କର ପୁଣି ପଙ୍କଜ ବାବୁ ପରୁରଲେ ଅର
ଗେଟିଏ କଥା ମୋର ବୁଝିବର ଅଛି ।”

“ପରୁରନ୍ତୁ ! ଅପଣଙ୍କ ମନକୁ ଯାହାକିଛି ଆସୁଛି ।”

କାଲି ସର ସବୁଦିନ ଏପ୍ରକାର ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ଶେର
ହେଉଛି ନାଁ ଆଲ୍‌ଅ ରାତିରେ !

“କନ୍ଦୁରାତି ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଡୁବିଯିବା ପର ଏସବୁ
କଣ ଘଟୁଛି କହିଲେ ବିନୋଦ ବାବୁ ।”

ବିନୋଦ ବାବୁଙ୍କ କଥାରେ, ପଙ୍କଜ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରେ
କ୍ଷୀଣ ହସର ରେଖାଟିଏ ଅଙ୍କି ହୋଇଗଲା । ସେ ଅବେଗଭାବ
କଣ୍ଠରେ କହି ଉଠିଲେ ଅପଣଙ୍କ ସନ୍ଦାନ ଅବ୍ୟର୍ଥ ବିନୋଦ ବାବୁ ।
ଅମେ ଏଇ ବାଟରେ ଆଗେଇ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଅବିଷ୍କାର କରି ପାରୁଲେ
କୃତକର୍ମ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ପାରୁବା ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ିବିଶ୍ୱାସ ।
ଆସ... ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତା ବାଜିବା ଉପରେ । ଆମକୁ ଏ ସକାନ୍ତରେ
କେତେକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସଜ୍ଜିତ । ଦରକାର
ପଡ଼ିଲେ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟା ପୁରୁଷ S. P. ସାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା
କରି ଆସିବାକୁ ହେବ ।

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଉଛି । କଟକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲସାଗକୁ ଫୋନ୍
କରିବି । ସେ କଟକରୁ ନ ଆସିଲେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ କୌଣସି ବିଷୟରେ
ଆଗେଇ ପାରୁନି । ସେ ଆଜି ମେଲରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ କାଲି
ଅପଣଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ମୁଁ ଯାହା କରିବି । ଅପଣଙ୍କୁ ଅନ୍ତରା
କିଛିଦିନ ପାଇଁ ମୋ ସହିତ ଛାଡ଼ିବାକୁ S. P. ସାହେବଙ୍କୁ ମୁଁ
ଅନୁରୋଧ କରିବି ।

ଅଭିବାଦନ କଣ୍ଠେଇ ବିନୋଦ ବାବୁ କ୍ଷଣିକାନ୍ତ ଧ୍ୟାନ-
ଅଭିମୁଖେ ଯାହା କଲେ ... ପଙ୍କଜ ବାବୁ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରିବା-
ପାଇଁ ବାହାରିଲେ ।

ପାଞ୍ଚ

ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ବାରଟା ବାଜିବା ଉପରେ... ହାତୀ ମାଡ଼ାସ ମେଲ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବା ଯାହା କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ନିବୃତ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧନିବୃତ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଓପେଟିଙ୍ଗ୍, ରୁମ୍, ଭିତରେ ବସି ଭୁଲିବନ୍ତି... ସେଥିମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣରେଥିବା କଳାପଟା ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଛି ହାତୀ ମାଡ଼ାସ ପ୍ୟାସେଞ୍ଜର ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ଲେଟ୍ । ସେଥିପାଇଁ— କରୁଣା କାମରେ ଯିବା ଯାହାମାନେ ମଝିରେ ମଝିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ୁଛନ୍ତି... ଅଦୃଶ୍ୟ ବେଶୀ ବିବ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ୁଛନ୍ତି, ମସା ଆଉ ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧୁର ଅଳାପରେ ।

ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ମଝିରେ ପଡ଼ିଥିବା ଖଣି ଏ ସିମେନ୍ଟ-ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧଶାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସେଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଡକାୟିତ-ମାନଙ୍କ ଭାବନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ... ଦିନ ସାରା ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରଶ୍ରମରେ ମଧ୍ୟ ନିଦ ଅସୁନି... ଦୀର୍ଘ ଦେହ ଘଣ୍ଟା ହେଲା ସେ ଅସି ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ହାତ ଉଡ଼ିକୁ ଦେଖିଲେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଦେହ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ଭେଦ... । ଦୀର୍ଘନିଶ୍ବାସ ତ୍ୟାଗ କରି ପୁଣି ନୀରବରେ ସେଇପରି ଅର୍ଦ୍ଧଶାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଭାବନା ସଜ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ... । ଦୀର୍ଘ ଏକ ଘଣ୍ଟା କାଳ ଏହିପରି ନୀରବ ଭାବରେ କଟିଗଲା... ।

ଗାଡ଼ି ଅସିବାକୁ ପ୍ରଥମ ଘଣ୍ଟା ସଂକେତ ଦେଲା... ଅର୍ଦ୍ଧ-ନିଦ୍ରା ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଜନତଙ୍କ ମନରେ ଚାପୁଲ୍ୟ ଖେଳିଗଲା... ସମସ୍ତେ ସେ ଯାହାର ଜିନିଷପତ୍ର ସଜିଲ କରୁଥିବା ହୋଇ ରହିଲେ... କେହି କେହି ଟିକଟ କରବା ପାଇଁ ଟିକଟଘର ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ିଲେ ଏବଂ ନିଶ୍ଚାସରେ ।

ଅଗରୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁଙ୍କର ଟିକଟ କିଣା ସରିଥିଲା, ତେଣୁ ବିକ୍ରତ ହେବାର କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିଲା... ସେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସି ରହିଲେ ସିମେଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ । ଗାଡ଼ି ଅସିବାକୁ ଆଉ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ବାକି । ଦ୍ଵିତୀୟ ଘଣ୍ଟା ସଂକେତ ଜଣେଇ ପାରିଲାଣି; ହଠାତ୍ ଝଡ଼ଘର ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ବାହାରୁ ଜଣେ ବଳିଷ୍ଠକାୟ ଜଳ ପୋଷାକଧାରୀ ଯୁବକ ପ୍ରବେଶ କଲା ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭିତରକୁ... ଦୁଇରୁ ଦେଖିଲେ—ମନେ ହେଉଥିଲା ସେ ଯେପରି କାହାର ସଂଧାନ ନେବ ରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁଙ୍କ ଗାନ୍ଧୀ ଆସି ଦୁଇଟି—ସେଇ ଯୁବକ ପ୍ରତି ଅବର୍ଣ୍ଣ କଲା । ଯୁବକଟି ପୁଣି ଓହ୍ଲେଟିଇ, ରୁମ୍, ଭିତରକୁ ଫେରିଯାଇ ଖଣିଏ ସେକଣ୍ଡକ୍ଲାସ୍ ଟିକଟ କିଣି ପୁଣି ଫେରି ଆସିଲା । ତେଜ ସେତେବେଳକୁ କଟକ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଲାଗି ସାରିଥିଲା । ଲୋକାରଣ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା ପ୍ଲାଟଫର୍ମଟି । ସେ ଯାହାର ଜିନିଷପତ୍ର ଧରି ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଚଢ଼ିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ... କାହାର ପ୍ରତି କାହାର ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ, ଦୃଷ୍ଟି ରହିଛି, କେବଳ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁଙ୍କର ସେଇ ଯୁବକଟି ଉପରେ । ଯୁବକଟି ଘୋଟିଏ ସେକଣ୍ଡକ୍ଲାସ୍ ଡବା ଭିତରେ ଉଠିବାର ଦେଖି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁ ନିଜର ବ୍ୟାଗ୍ ଖଣି ଧରି ସେଇ ଡବାରେ ଚଢ଼ିଲେ... ସେଇ ଡବାରେ ବି ଅଗରୁ

ଅର ଦୁଇଜଣ ମାରୁଥାନ୍ତି ଭଦ୍ରଲୋକ ବସିଥାନ୍ତି । କଲିକତାର
ଯାତ୍ରୀ ସେମାନେ । ପୁରୀଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କରୁଛନ୍ତି । ତେନ
ଭିତରେ ବଢ଼ିବାର ଦୁଇ ଜଣ ମିନିଟ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କ ସହୃଦ
ପ୍ରୟାସବାବୁଙ୍କର ପରିଚୟ ହୋଇଗଲା । ଯୁବକଟି ଚୁପ୍ ହୋଇ
ଗୋଟିଏ କଣରେ ବସିଥାଏ ।

କଟକ ଷ୍ଟେସନରେ ମାତ୍ର ସ ମେଲର ଷ୍ଟେସନ ପହଞ୍ଚି
ମିନିଟ । ପହଞ୍ଚି ମିନିଟ ପରେ ତେନ ଦୁଇଜଣ ବେଗରେ ଛୁଟି-
ଗଲିଲ । ଅଗରେ ଖୋରଧାସ୍ଟେସନରେ । ତ ପୂର୍ବରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଷ୍ଟେସନରେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ପାଇଁ ତେନ ରହିବ... । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ
ସେ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟରୁ ଓହ୍ଲାଇବାର ଯାତ୍ରୀ କେହି ନଥିଲେ;
ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଅସନ କମେଇ ବସି ରହିଲେ ।

ଯୁବକଟି ନୀରବ ରହିବା ଦେଖି ପ୍ରୟାସବାବୁଙ୍କର ସନ୍ଦେହର
ମାତ୍ରା ଅଦୂର ବଢ଼ିଗଲା... ସେ ନିଜ ଅସିବା ଛଳନା କରି
ଭୁଲେଇବାକୁ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ସେ ଦରଖୋଲା ଅଖିରେ ମଝିରେ
ମଝିରେ ଦେଖୁଥାନ୍ତି — ତାଙ୍କୁ ଯିମିତି ସେ ଯୁବକଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛି ।

ତେନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଷ୍ଟେସନରେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ହଲ୍ଟ କରି
ଖୋରଧାସ୍ଟେସନ ଛାଡ଼ି ଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କଲା । ଯାତ୍ରାରେ
ମାରୁଥାନ୍ତି ଭଦ୍ରଲୋକ ଦୁଇଜଣ ଘୁମେଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଯୁବକଟି
କିନ୍ତୁ, ସେହିପରି ସତେଜ ଅବସ୍ଥାରେ ରହି ପ୍ରୟାସବାବୁଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରିବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ
କଟିଗଲା । ତେନ ଖୋରଧାସ୍ଟେସନ ଛାଡ଼ି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ
ଅସିବାରୁ ମାରୁଥାନ୍ତି ଭଦ୍ରଲୋକ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ପ୍ରୟାସବାବୁ ଚିତ୍କାର
କଲେ । ମାରୁଥାନ୍ତି ଭଦ୍ରଲୋକ ଦ୍ୱୟ ଚିତ୍କାର ବସି ନିଜର

ଜିନିଷସବୁ ସଜାଣିବାରେ ଲାଗିଲେ । ତେନି ଅସ ଖୋରପାରେଡ଼
 ଶ୍ଵେସନରେ ଲାଗିଲେ । ମାରୁଡ଼୍ୟାଡ଼ ଉଦ୍ରଲେକ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁକୁ
 ନମସ୍କାର କରେଇଁ ନିଜର ଜିନିଷସବୁ ଧରି ସେକଣ୍ଡକ୍ଳାସ
 ବିଶ୍ରାମାଗାର ଅଭିମୁଖରେ ଚାଲିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପଛେ ପଛେ
 ଯୁବକଟି ମଧ୍ୟ ନିଜର ବ୍ୟାଗଟି ଧରି ପଶ୍ଚାତ୍ତ୍ୟାବନ କଲେ... ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁ ଯୁବକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିଛି ମାତ୍ର ବୁଝି ପାରଲେନି...

ଖୋରପାରେଡ଼ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗାଡ଼ି ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ପରେ
 ଛାଡ଼ିବ... ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁଙ୍କ ଅଣିକି ନିଦ ଜୋରରେ ଧରି ଆସୁଥାଏ...
 ବୁଁ ବାଲକୁ ଡାକି ଦୁଇଅଣା ପଇସା ଦେଇ କସେ ଚା ପିଇଲେ
 ନିଦର ଝୁଙ୍କକୁ କମେଇବାକୁ... ବୁଁ ର ପ୍ରଭାତରେ ନିଦର ପ୍ରକୋପ
 ସତକୁ ସତ କମିଗଲା । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁ ଏକାକୀ ସେଇ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟ
 ଭିତରେ ବସି ରହି ଯୁବକର କଥା ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
 ନୀରବତା ଭିତରେ ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ବିତିଯାଇଛି । ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିବାର ଘଣ୍ଟା
 ବାଜି ସାରିଲଣି । ପୁଣି ଅର୍ପଣରୁ କୋଲାହଳ କମିଗଲାଣି । ମିନିଟ୍‌କ
 ପରେ ଗାଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ମାତ୍ରାସ ଲାଗନରେ ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁ ନିର୍ଜନ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟ ଭିତରେ ବସି ରହି ଦେଖିବାକୁ
 ଲାଗିଲେ 'ସେହି ଯୁବକଟି ପୁଣି ପଛ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟରେ ଉଠିବି ।
 ନିକଟରେ ଆଉ ମାତ୍ର ସମେଲର ଷ୍ଟେସନ କୋଉଟି ନାହିଁ...
 ବାରଟା ଶ୍ଵେସନ ପାର ହେଲେ ଦୁଇମିନିଟ ପାଇଁ ରହାଶ୍ଵେସନରେ
 ରହିବ... ସେଥିପାଇଁ ଡ୍ରାଇଭର ଗାଡ଼ିର ସ୍ପିଡ୍ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି ।
 ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ଵେସନ ପାର ହୋଇ ତେନି
 ସେକେବେଳେ ଗଞ୍ଜାମ ସରହଦ ନିକଟରେ ହୁଏ ସେକେବେଳେ
 ଗାଡ଼ିର ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କମିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା... ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁ ବିସ୍ମିତ
 ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କାତ ଝରକା ଖୋଲି ଦେଖିଲେ, ଭଲେ
 ପାହାଡ଼ ନିକଟରେ ଗାଡ଼ ଅଟକି ଯାଇଛି । କାରଣ କଣ କିଛି ବୁଝି
 ନପାରି ସାହସର ସହୃଦ ନିଜର ବରଲରଇ ଟିକୁ ଭଲକରି ପରାଣ
 କରନେଇ ତଳକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ... ସେତେବେଳକୁ ଗାଡ଼
 ଗୁଳିକ ଗାଡ଼ ସୁଦୃଢ଼ ଅଲ୍ପ ଅଳ୍ପ କଲେଇ ଦମଡ଼ି ଅସୁରନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ ସହୃଦ ଅଦୃଶ୍ୟ ବେତେକଣ ସାହସୀ ଯାହା ମଧ୍ୟ ପୋ
 ଦେଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ କାରଣ ପଚାରିବେ
 ବ୍ୟସ୍ତହୋଇ । ଗାଡ଼, କେହି ତେନ୍ ଟାଣି ଗା
 ଅଟେକେଇଛି ବୋଲି ଜଣାଇଲେ । ଗାଡ଼ଙ୍କ ସହୃଦ ଗୋଟି
 ପରେ ଗୋଟାଏ କମ୍ପାଟ୍ ମେଣ୍ଟ ତନଖି କରି ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଗୋଟି
 ପାହୁକ୍ଳାସ କମ୍ପାଟ୍ ମେଣ୍ଟରେ ଦେଖିଲେ ତେନ୍ ଟାଣା ହୋଇଛି, ଏ
 କଣି ଯୁବକ ମୃତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଯୁବତୀ ଅବେତ
 ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି... । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁଙ୍କର ସନ୍ଦେହର ମାତ୍ରା ଅ
 ରହୁଛି ନି । ସେ ସୁଦୃଢ଼ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ କିଏ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ।
 ଗାଡ଼କୁ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଇ ଏ ବିପଦହଞ୍ଚୁଳ ନିର୍ଦ୍ଦିନ ଜଣ
 ଜାଗାରୁ ଗାଡ଼କୁ ଶୀଘ୍ର ଚଳେଇ ନେବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ

ଗାଡ଼ ଅତି ସମୟ ଡେଇଁ ନ କରି ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଦୁହେଁ
 ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ କମ୍ପାଟ୍ ମେଣ୍ଟକୁ ନେଇ ଆସିଲେ-
 ଟେନ୍ ପୁଣି ଗୁଳିଲ ଦୁଇନ୍ତ୍ର ଗଡ଼ରେ ।

୫

ବ୍ରହ୍ମପୁର ଜେନେରାଲ ହସ୍ପିଟାଲର ସ୍ପେସାଲ୍ ଡାକ୍ତର
 ଶ୍ରୀ ନମ୍ବର ରୁମ୍ରେ ଅହତ ଯୁବତୀ ଅଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ
 ଥିବା ଦେଖିଲେ । ସିଭିଲ୍ ସର୍ଜନ ମିଶ୍ରବାବୁ ଚିଚିସ୍ତାର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଡୋରକୁ ଜରୁରୀ କାମରେ ଯାଇଛନ୍ତି । ଏଇ
 କ୍ଷଣରେ ପଙ୍କଜବାବୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବରୁଦ୍ଧ ସହୃଦ ସିଭିଲ୍ ସର୍ଜନ ମିଶ୍ର
 ବାବୁଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବା ପାଇଁ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ଭିତରକୁ
 ଶିଅସିଲେ । ମିଶ୍ରବାବୁ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ସାରି କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ
 ତିଆରି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହୃଦ ପ୍ରଥମେ ବୈଠକ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ
 ଲାଗିଲେ ।

ସିଭିଲ୍ ସର୍ଜନଙ୍କ ବୈଠକ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକ
 ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ନ ନେଇ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ନା । ସେଥିଲାଗି
 ଲୋଚନା କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ମନେକରି ଜନୋଟି ଚଢ଼ିକି
 ଶି ଅଣି ଜନଜଣଯାକ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।

.....ସଭାର ଅଲୋଚନା ଚାଲିଲା । ପଙ୍କଜବାବୁ ଖୁବ୍
 ମୁବିନ୍ନ ହୋଇ ପଚାରିଲେ—“ଅପଣଙ୍କର ସେ ଯୁବତୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 କି ଧାରଣା ତାଙ୍କର ବାବୁ ?

ସେଗ ଠରରେଇବା ଛଡ଼ା ମଣିଷ ଚିହ୍ନିବାରେ ମୋର
ଅଭିଜ୍ଞତା ନିହାତକମ୍ ମିଠାସ କହୁଲେ ! ‘ସିଲ୍‌ସର୍ଜନ ମିଶ୍ରବାବୁ’

ଅଛା, ଅର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେ ?

“ପ୍ରଶ୍ନରୁ, ପରିବ ସଦି ଉତ୍ତର ଦେବ ।”

ଯୁବତୀଠାରୁ ବୟସ୍କା ଅଳଙ୍କାର ଦୟା ନ ନେଇ ଏପରି
ସଜ୍ଜାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଛଡ଼ଦେଇ ଗୁଲିଯିବାର କାରଣ ଏବଂ
ଯୁବକଟିକୁ ଏପରି ନୃସଂଶୟରେ ହତ୍ୟାକରିବାର କାରଣ କଣ ?

ମୋର ଯାହା ଅନୁମାନ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତରହସ୍ୟ ଧରି
ପକାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ବରପାଇଛି କହୁଲେ ଡାକ୍ତର ।

ଅପଣଙ୍କର ଉତ୍ତରରେ ଅନେକଟା ବାସ୍ତବତା ଅଛିବୋଲି
ମୋର ମଧ୍ୟ ଧାରଣା ହେଉଛି । ତେବେ ପୁଣି ସବୁକଥା ବୁଝିହେବ
ଯୁବକଟିର ସଂଜ୍ଞା ଅସିବା ପର ।

ନିଶ୍ଚୟ ତାଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣିବାପର ଅପଣ ସବୁକଥା
ବୁଝି ପାରବେ, ଏ ବିଶ୍ୱାସ ମୋର ରହୁଛି ।

ତେବେ ଗୁଲୁଟୁ ଟିକିଏ ଯେଠିକି ଯିବା । ଅବସ୍ଥାଟା କେଉଁ
ଅଡ଼କୁ ଗତି କରୁଛି ଦେଖି ପାରିଲ ପର ପହା କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରିବାକୁ ହେବ ।

ସିଲ୍‌ସର୍ଜନ ହାତବନ୍ଧା ଘଡ଼କି ଦେଖି କହୁଲେ
“ଅପଣ ଅଗରେ ସେଠିକି ଗୁଲୁଟୁ” ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ କଟିଲ
ସେଣାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୁଝିନେଇ ଦଶମିନିଟ ଭିତରେ ଯାଉଛି ।

ପଞ୍ଜକବାବୁ ଅର ଅପଡ଼ି ନକର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁଙ୍କ ସହିତ
ପ୍ରେସ୍‌ହାଲ ଓହ୍ଲାଇ ଗୁଲିଲେ ।

ସିଦ୍ଧଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମିଶ୍ରବାବୁ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଭଗତରେ କଷ୍ଟ ତ୍ୟାଗକର ବିକଳ
କାମରେ ଚାଲିଗଲେ ।

ହସପିଟାଲ ର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଲୋକାରଣ୍ୟ । ସେ ସହର କର୍ମ-
କ୍ଷେତ୍ର ଭିତରେ ବ୍ୟସ୍ତ । କାହାର ପ୍ରତି କାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ ।
ହତାଭରେ ଗୋଟିଏ ହଂକା ଅମ୍ଳ ଗଛମୂଳେ ଛିଡ଼ା ହେଉଛି
ଗୋଟିଏ ଭବାଣୀ । ମଳିନ ବେଶ—ମୁଣ୍ଡରେ କୋର ଯୁଗରୁ ତେଲ
ଲଗେଇ ନା ସନ୍ଦେହ । ଅତି ରୁଗ୍‌ଣ । ଦେଖିଲେ ମନେହେଉଛି
ଏଇ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଭିତରେ ତାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ି ଶୂନ୍ୟରେ
ମିଶିଯିବ । କାହାର ପ୍ରତି ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ, କେବଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି
ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁ ଦୁହେଁ ସେଇ ବାଟ ଦେଇ
ଚାଲିଯିବା ସମୟେ ଭବାଣୀଟି ବଡ଼ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ ଡାକିଲା
ବାବୁ !

ପଙ୍କଜବାବୁ ଫେରି ଚାହିଁଲେ ତାରାସଦୃଶ୍ୟ । ପୁଣି ଭବାଣୀଟି
ଡାକିଲା ସେଇ କଣ୍ଠରେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଆଗେଇଲେ ତାର
ନିକଟକୁ ।

ଭବାଣୀଟି ଗୋଟିଏ ରକ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ନମସ୍କାର ପକେଇ ଖଣ୍ଡିଏ
ଲମ୍ବାପା ବଢାଇଦେଲା ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ଭବାଣୀର ଏତାଦୃଶ
ଅଭିନୟରେ । ସେ ଅତି ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଡେଇଁ ନକର ଲମ୍ବାପାଟି ଚିର
ପତିବାକୁ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ସେ ଦୁଇ ମିନିଟ ଭିତରେ ଚିଠିଟିକୁ
ପତିସାର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଙ୍କ ହାତକୁ ବଢାଇ ଦେଇ କହିଲେ—ପଦ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ,
ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଅରୁଣ୍ଡ ଏ ।

ପ୍ରଥମେ ଅଶ୍ରୁଧୀ ହୋଇ ଚିଠିଟିକୁ ମନେପୋଷ ସହକାରେ ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲେ । ପଙ୍କଜବାବୁ ତଳବନ୍ଦ ଦେଖିଲେ ପରେ ବୁଦ୍ଧ ଭିକାରୀଟିକୁ ଅନାଇ ରହିଥାନ୍ତି । ଭିକାରୀଟି ମଧ୍ୟ ସେଇପରି ନିର୍ବିକାର ଭାବରେ ଚିଠିହୋଇ ରହିଥାଏ । କାହାରି ମୁହଁରେ ଭାଷା ନାହିଁ ।

ଦୀର୍ଘ ଦଶମିନିଷ କାଳ ଏହିପରି ନୀରବରେ ଚଳିକଣ-ସାକ୍ଷର କଟିଗଲା ।

ପଙ୍କଜବ ବୁଦ୍ଧ ଭିକାରୀ ନିକଟକୁ ଯାଇ ସ୍ନେହବୋଲା କଣ୍ଠରେ ପଶୁରିଲେ, “ହଇରେ ବୁଢ଼ା, ତୁ ଏ ଚିଠି କେଉଁଠୁ ପାଇଲୁ ?”

ଅପଣ ଅସିବା ପୂର୍ବରୁ କଣେ ବାବୁ ମୋତେ ଏଇଟାକୁ ଦେଇଗଲେ ।

—ତୁ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ନଦେଇ ଅମକୁ କାହିଁକି ଦେଲୁ ?

‘ସେ ବାବୁ ପର ଅପଣଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ମୋତେ ଦେଇଗଲେ ଅଉ କାହାକୁ ଦିଅନ୍ତି କେମିତି ?’

ତୁ କଣ ଅମକୁ ଚିହ୍ନିଥିଲୁ ?

ବାବୁ ! ଅପଣଙ୍କୁ ଯିଏ ନ ଚିହ୍ନେ ସେ କଣ ମଣିଷ ? ଅପଣ କଣ ମୋତେ ଚିହ୍ନି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବାବୁ ?

“ନାଁ ତ, ବଡ଼ ବସ୍ତୁତ ହେଉ କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ବଡ଼ଲୋକ ଅପଣ, ଅନେକଦିନର କଥା କାହିଁକି ଅପଣଙ୍କର ମନେ ଥିବ । ତେବେ ମୋ ନାଁଟା ବୋଧେ ଅପଣଙ୍କ ଡାଇର ଖାତାରେ ଥିବ । ମୋ ନାଁ, ପଣ୍ଡା ।

“ଏ, ପାଣ୍ଡୁ ନାହାକ ତୁ ?

— ହଁ ଅଜ୍ଞା, ମୁଁ ପାଣ୍ଡୁ ନାହାକ । ଅପଣଙ୍କ ଆଖିରେ ଚୋର,
ତକାୟତ, ପାଜି, ସଜ୍ଜନ, ବହୁଳ ବଡ଼ ବ୍ୟଥିତ କଣ୍ଠରେ ।

“ତୁ ଏଠି, ଇମିତ ଅବସ୍ଥାରେ ? ପଚାରିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ଅରତ ସେ ବଳ ବୟସ ନାହିଁ । ଦୀର୍ଘ ବାରବର୍ଷ କେଲର
ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଖାଟିଣି ଭିତରେ ମୋର ସବୁ ବଳ ବୁନା ହୋଇ
ଯାଇଛି । ଯାହା ବି ଥିଲା ସେତକ କଲ୍ୟାଣ ଟିକି ଫେରିଲା ପରେ
ଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାରବୁଲ ଫକିର ମୁଁ । ଗଛମୂଳ ଦରଅ କିନାସ
ମୋର ବସା ।

ଶୁଣ୍ଠି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ! ପାଣ୍ଡୁଅର କଥା ? ସୁ ପାଣ୍ଡୁଅଁ ନାଁ ପଡ଼ିଲେ
ଗାଁ ଗହଳର ଲୋକଙ୍କର ଛୁତ ଥିବାରୁ ଅଜି ତାର ଏ
ଦୂରବସ୍ଥା ।

ମଣିଷର ସବୁଦିନ ସମାନ ଯାଏନା ସାର୍ । ଦିନ ପରେ ରାତି
— ରାତିପରେ ଦିନ ଏ ସୃଷ୍ଟିର ଧରଣ୍ୟା ନିୟମ ।

ତୁ କଣ ଖାଇବୁ ପାଣ୍ଡୁଅ ? ପଚାରିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ଖାଇବି ବାବୁ, ଅତି ସ୍ବଚ୍ଛ ପାଇଁ ସେ ବାବୁଙ୍କୁ ଟଙ୍କାଟିଏ
ସେବକାର କରି ନେଇଛି ।

ସେ ବାବୁଙ୍କୁ ତା ହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଚିହ୍ନିଛୁ ?

ହଁ, ‘ବଣିଆ’ ମୁଁ ସୁନା ନ ଚିହ୍ନି ବାରବାର କରୁଥିଲି ?

“ତୋତେ ମଧ୍ୟ ସେ ଚିହ୍ନିଥିବେ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ ଚିହ୍ନିଥିବେ, ନଇଲେ ରସ୍ତାରେ ତାଙ୍କୁ ଅତି କେତେ
ଲୋକ କଣ ମିଳି ନଥାନ୍ତେ ଏ ଚିଠି ଅପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ
ଦେବାକୁ । ମୁହଁରେ ହସ ଝଲେଇ କହିଲା ପାଣ୍ଡୁଅ ।”

ତୁ ତେବେ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ଦେଇ ପାରିବୁ ?
 “ତା ମୁଁ ପାରିବି ବାବୁ ! କହୁଲ ପାଣୁଆ ।”
 “କାହୁଁକି ?”

“ମୁଁ ପରା ସିଦ୍ଧାଠି ଶ୍ରେୟ, ସେମାନେ ପରା ତାକୁ ସରଦାର
 ତାକି ତାକି ଶ୍ରେୟ କରବେ ।”

ଅମେ ନିରବୁଧୁଆ ବୋଲି ଅପଣ୍ଡମାନଙ୍କ କବଳରେ
 ପଡ଼ିଥିଲା । ସେମାନେ କହୁ କି ପଡ଼ିବେ । ଯାଅନ୍ତୁ ବାବୁ
 ଶ୍ରୀକାର ହାତରୁ ଖସିଯିବ । ଅଥଥା ମୋ ସହୃଦ କମାନବନ୍ଦୀରେ
 ଅପଣ୍ଡଙ୍କର କିଛିମାତ୍ର ଲଭ ହେବ ନା ।

ପାଣୁଆର କଥାକୁ ପଙ୍କଜବାବୁ ଅବଶ୍ୟାସ ମଣିଲେନି । କାରଣ
 ପାଣୁଆର ରୂପଭେଦ ଦେଖି ତାଙ୍କର ସଂଦେହ ଅତି ଦୂରରୁ ଦୂରରେ
 ରହିଥିଲା । ସେ ସେଠାରେ ଅତି ବିଳମ୍ବ ନକରି ପାଣୁଆକୁ ଟଙ୍କାଟିଏ
 ବକ୍ସିସ୍ ବଡ଼ ଇଦେଇ ଅଗେଇ ଚାଲିଲେ ପ୍ରେମଲ ଓଁନାଡ଼ର
 ଏଗାର ନମ୍ବର ରୁମ୍, ଅଡ଼କୁ ।

ପାଣୁଆ ମନେମନେ ହସି ତା ତଳ ବାଟରେ ଅଗେଇ
 ଚାଲିଲା ।

ସାତ

ଡାକ୍ତରଖାନାର ପ୍ରେସାଲ ଡ୍ୟାଡ୍ ଏଗାରନମ୍ବର ରୁମ୍ରେ
ପଙ୍କଜବାରୁଙ୍କୁ ସର୍କିନ ମିଶ୍ର ଅପେକ୍ଷା କରି ଦଶମିନିଟ ହେଲ ଅସି
କରିଲେଣି । ଯୁବତୀର ପୂର୍ଣ୍ଣମାସରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଫେରାଅସିବ ।
ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ, ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ ପଙ୍କଜବାରୁଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁ ।

ସର୍କିନ ମିଶ୍ର, ପଙ୍କଜବାରୁ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣେଇ
ପ ଖଟେ ପଡ଼ିଥିବା ଚରକ ଦୁଇଟିରେ ବସିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।
ପଙ୍କଜବାରୁ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରି ପଚାରିଲେ, “ବେଗୀର ଅବସ୍ଥା
କିମିତି ଅଛି ?”

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ । ଉଚ୍ଚ ମାଗ୍ନେଟିକ ବିସର ପ୍ରଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସରେ
କମିଯାଇଛି । ଦର୍ଶିମାନ ଅପଣ ଯାହାକିଛି କଥାଭାଷା କରିବାକୁ
ଗୁହାନ୍ତି କରିପାରନ୍ତି, କହିଲେ ସର୍କିନ ମିଶ୍ର ।

ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣେଇଁ, ପଙ୍କଜବାରୁ ସପ୍ତାଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯୁବତୀଟିର
ଅସାଦମସ୍ତକ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ପଚାରିଲେ, “କିମିତି ଅଛି ?”

—ଭଲ ଅଛି ଅଜା, ଯୁବତୀଟି କ୍ଷୀଣକଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଇ
ହୁଦାଭାଷ ରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣ ମୋ ସହିତ କଥାଭାଷା କରିବାକୁ
ସକ୍ଷମ ତ ?

ଅପଣଙ୍କର ପରଚୟ ?

ମୁଁ ଜଣେ ଯୋଲିସ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀ... ଅପଣଙ୍କର ଏ କେନ୍ଦ୍ର ତଦନ୍ତର ଭାର ମୋ ଭାଗରେ ପଡ଼ିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଆସିଛି, ଅପଣଙ୍କ ନିକଟରୁ କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ସମୟ ଉତ୍ତର ପାଇବା ଆଶାରେ ।

ଯୁବତୀ ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇଁ ନରମ କଣ୍ଠରେ କହିଲା,
'ପରୁରନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା, ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଟିକିନିଶି କର କହିବି ।'

ପଙ୍କଜବାରୁ ତେୟାରଟିକୁ ଯୁବତୀର ସମ୍ୟା ନିକଟକୁ ଟାଣିଆଣି ବସି ପରୁରଲେ... "ଅପଣଙ୍କର ପରଚୟ ?"

ମୋର ପରଚୟ, ମୁଁ ଜଣେ କଲିକତାର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ; ପାହାଙ୍କୁ କି ଗତ ସ୍ଥଳରେ ଚଳନ୍ତା ହେନ ଭିତରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି ବଡ଼ ବ୍ୟଥିତ କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଯୁବତୀ ।

ଅପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ନାମ ଓ ପୂର୍ବ ଠିକଣା, ପରୁରଲେ ପଙ୍କଜବାରୁ ।

ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ନାଁ ରାମନାଥ ଅଗରୱାଲା । ଭର ଶାମବନ୍ତର ନିକଟସ୍ଥ ଚିହା ବାଇସ୍କୋପ ନିକଟରେ ।

ଟିକିଏ ଚିନ୍ତାକର ପୁଣି ପଙ୍କଜବାରୁ ପରୁରଲେ—
"ଅପଣମାନେ କଲିକତା ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼ିକ ଯାଉଥିଲେ ଏବଂ କାହିଁକି ?"

ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହର ସହର ବ୍ୟବସାୟ ସଂପର୍କ ଥିଲା । ମୋର ଅନେକ ଦିନରୁ ମାୟାଙ୍କ ସହର

ଦେଖିବାର ଅଭିଳାଷ ଥିଲା । ତେଣୁ, ସେ ଆସିବା ସମୟରେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗୀ ହୋଇଥିଲି କହିଲି ଯୁବତୀ ।

ଆସନ୍ତୁ ସହିତ ଅନ୍ୟ କେହି ସେଇ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟରେ ହାତଡ଼ାଠାରୁ ଉଠିଥିଲେ କି ?

ହଁ, ଦୁଇଜଣ ଉଠିଲେକି ଆମ ସହିତ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟରେ ବସି ଆସିଥିଲେ ।

ତା ପର ?

ସେମାନେ କଟକ ଷ୍ଟେସନରେ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଯିଲେ । କଟକଠାରୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ସେଇ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟରେ ଆସୁଛୁ ।

“ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଆପଣଙ୍କର ବା ଆପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କର କେହି ଜଣାଶୁଣା ଥିଲେ ?” ପଚାରିଲେ ପଙ୍କଜବାରୁ...

ବୋଧେ ନୁହେଁ...କାରଣ, ଯଦି ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଜଣାଶୁଣା ଥାନ୍ତା ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଟ୍ରେନ ପାଖରେ ଦେଖିଲେବେଳୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବୁଝା ଆରମ୍ଭ କରିଥାନ୍ତେ ନିଶ୍ଚୟ ।

ତା’ ତ ନିଶ୍ଚୟ । ତେବେ, ବ୍ୟବସାୟୀ ଲୋକ ବ୍ୟବସୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଯିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ସହିତ ଜଣାଶୁଣି କମ୍ କଥାବୁଝା କରନ୍ତି—ଆଉ ଯାହା ବା କରନ୍ତି ଖୁବ୍ କମ୍ । କାରଣ ନିଜର କୁଳାଳେ କିଏ ଜାଣି ପାଇଦା ଉଠେଇ ନେବ ଏଇ ଭୟରେ । ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀ ବୋଧେ ଜାଣି ଥିବେ । ଆଉ ତା ଛଡ଼ା, ଆପଣ ଯେ ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲେ...ପରଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ କଥାବୁଝା କରିବାକୁ ସୁବିଧା ପାଇ ନଥିବେ ।

ଏସ୍ତବାର ଯୁକ୍ତିରେ ଯୁବତୀ ଅସ୍ଥିରତା ଅନୁଭବ କଲେଲି
ପଙ୍କଜବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରପାର ପରୁଷଲେ, ଅଛା କହନ୍ତୁ—

ଅପଣଙ୍କର ବା ଅପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଶତ୍ରୁ କଲିକତାରେ କେତୁ
ଥିଲେ କି ?

ଥାଇ ପାରନ୍ତି, ଅସମ୍ଭବ କଣ ? ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଭିତରେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ରହିଛି ।
ସେଇ କାରଣରୁ କୌଣସି ଲୋକ ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ହେଇ
ପାରନ୍ତି । ଆଜି, ମୋ ବିଷୟରେ ଅପଣ ନିଃସନ୍ଦେହ ରହିବା
ରଚିତ । କାରଣ ମୋତେ ଭର ସ୍ଥୃତି ଏକା ବାହାରକୁ ଯିବାକୁ ମୋ
ସ୍ବାମୀ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତିନି । ତେଣୁ, ବାହାରର ଅନ୍ୟ ଲୋକ ସହିତ
ମୋର କୌଣସି ସଂପର୍କ ନଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ସବୁରୁ କାହା ସହିତ ଅପଣଙ୍କର ସଂପର୍କ ଥିଲା କି ?

ଯାହା ତା ଥିଲା ସେ ସବୁ କିଛି ନୁହେଁ, ଅର ସେ ସବୁ
ଅପଣଙ୍କର ଜାଣିବା କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ ।

ପଙ୍କଜବରୁ ଯୁବତୀର କଥା ଶୁଣି ମନେ ମନ ହସିଉଠି
କହିଲେ, “ଅଛା, ଏଥର କହନ୍ତୁ, ଅପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ କିପରି ହତ୍ୟା
କରାଗଲା ?

ଯୁବତୀ ବଡ଼ କରୁଣସ୍ଵରରେ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭକଲା...
ଖୋରଧାରେଡ଼ି କିଛି ସନ ପାରହେଇ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ସମେଲ
ହୁଅନ୍ତି 'ବେଗରେ ଛୁଟିଗଲିଛି ସେତେବେଳେ ଅମେ ଗୋଟାଏ
ରକ୍ତ ଗନ୍ଧ ଅନୁଭବ କଲା । ଅମର ଧାରଣା ହେଲା ଏହା ଗାଡ଼ି
ସାଇଖାନାର ଗଂଧ । କିମ୍ପେ ଗଂଧ ରକ୍ତର ହେଲା । ଅମେ ସେଇ

ଭଲଟ ଗଂଧର ଅଗ୍ରାଣରେ ଅଥୟ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ବିଶ୍ରାମ ନେବାପାଇଁ ଅମେ ଦୁହେଁ ଅଗରୁ କମ୍ପାଟମେଣ୍ଟର ଲଇଟ୍ ଲିଭାଇ ଦେଇଥିଲା । ମୋର ଅସ୍ଥିରତା ଦେଖି ସେ ନିଜ ସିଟ୍‌ରୁ ଉଠି ସୁଇଚ୍ ଟିପି ଅଲୋକ ଜଳାଇବାକୁ ସୁଇଚ୍ ନିକଟକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅଶ୍ରୁଧାର ବଥ, ଅଗରୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ତାର କେନ୍ଦ୍ର କାଟି ଦେଇଥିଲା । ସ୍ୱାମୀ ମୋର ଉପଯୁଗ୍ମାନ ହୋଇ ଟ୍ରଙ୍କ ଖୋଲି ନିଜର ଟର୍ବାହର ବରବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ହଠାତ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଅମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ମୁଖପିତ୍ତା ଦୁଇଜଣ ବଳିଷ୍ଠକର୍ମ ଯୁବକ ପିତ୍ରୁଲ ହୃଦରେ ଦୃଢ଼କଣ୍ଠରେ କହୁଛନ୍ତି, “ହ ଶ୍ରୀସତ୍‌ସ୍”, ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା କରନା । ସ୍ୱାମୀ ମୋର ସାହସୀ ଲୋକ । ସେ ସେମାନଙ୍କ କଥା ପ୍ରତି ଭ୍ରାସେପ ନକରି ଟ୍ରେନରେ ଥିବା ବିପଦ ଚେନ୍ ଟାଣିଦେବା ସମୟେ ଦୟା ପିତ୍ରୁଲର ଗୁଳି ତାଙ୍କର ବନ୍ଧି ଦେଇ କଲ । ସେ ଚିତ୍କାର କରି ତଳିପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମୁଁ ଚିତ୍କାର କରି ପ୍ରାଣ ଭୟରେ ମୁର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି । ତା’ପର କଣ ଘଟିଛି ମୁଁ ଜାଣେନା । ସଞ୍ଜ ପେଟପଲ୍ଲବା ପର ଦେଖୁଛି, ମୁଁ ଅସି ବ୍ରହ୍ମପୁର ହାସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଛି ।

ପବନବାବୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣିବାପର ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇ କହୁଲେ, ‘ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦୃଷ୍ଟର ଅଭିଶାପ ।’ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅତି ସେ ସବୁ ଭାବି କିଛି ନର ନାହିଁ । ଏ କରୁରେ ଅତି ଅପଣଙ୍କର ସ୍ୱାମୀଙ୍କି ପେଟ ପାଇବେ ନି । ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କଲେ ସୁଖରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନ କଟେଇ ସାବଦେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ।

ମଥାର ସିଙ୍ଗର ଯେତେବେଳେ ଲିଭୁଛି ଅତି ଏ ଜୀବନରେ ସୁଖ କେଉଁଠୁ ଅସିବ ? ଖାଲି କଲିପୋଡ଼ି ମରବା ସାର ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣ କଣ କରବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କହନ୍ତୁ, ମୁଁ ଅପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି, କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ମୋତେ କଲିକତାକୁ ନିର୍ବାସନରେ ପଠେଇଦେଇ ପାରିଲେ ସୁଖୀ ହେବି ସାର୍ । ଦୟାକର ମୋତେ ଏତକ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ନିଶ୍ଚୟ କରିବି । ଅପଣ ସେଥିଲାଗି ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ସବୁ ଅନ୍ତତଃ ଚାଲି ଉଠିବନି ପରେ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଲିସ୍‌ଠାରୁ ପଠେଇ ପାନାକୁ ନେଇ ପାରୁଛି । ସେଠି ଅପଣ ନିର୍ବାସନରେ ରହି ବିଶ୍ରାମ ନିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆଉ କିଛି ଅପଣଙ୍କ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ କ୍ଷେପ କରି ଅପଣଙ୍କୁ ନିଜେ ନେଇ କଲିକତାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସିବି । ଆସୁଛି ମୁଁ—ପେଲିଟ୍, ଲିଭ ଆସିଲେ ଅପଣଙ୍କୁ ତ କ୍ରୁରବାବୁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦଠାଇ ଦେବେ । ଭୟରେ ନିଜକୁ ଲତେଇ ରଖିବା ଲାଗି ବୃତ୍ତନ୍ତ ଜଣାଇଲେ ଯୁବତୀ ।

—ତାକ୍ରୁରବାବୁ, ପ୍ରପଞ୍ଜିବାବୁ ଓ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ସହିତ ବାହାରକୁ ଆସି ପଚାରିଲେ ‘କଣ ଲକ୍ଷସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ?’

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ମୋର ଅନ୍ୟଥା ତାକ୍ରୁରବାବୁ । ଦେଖନ୍ତୁ, ସାବଧାନସହକାରେ ଯୁବତୀ ପ୍ରତି କହୁଛନ୍ତି ଯେଉଁଠି ଅନ୍ତତଃ ଏଠି ଅମପଣଙ୍କୁ ପଠେଇଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ; ନହେଲେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ।

ଶୀଘ୍ର ଅପଣ ନେଇଯିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତକରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଏ ରେଗି-ଷ୍ଟ୍ରେସନ ଭିତରେ ପଡ଼ି କେତେ ବା ତା ପ୍ରତି ନଜର ଦେବି, କହିଲେ ସର୍ଜନ ମିଶ୍ର ।

ଗିନ୍ତା କରନ୍ତୁନି । ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି । ପୋଲିସ୍-
ସାହେବ ଆସିଗଲେ ଲସ୍‌ଟାକୁ ଜଳାଇଦେବେ, ନମସ୍କାର ଜଣାଇ
ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଆଠ

ଗତ ରାତିର ଘଟଣା ସହରର ଗୁରୁଆଡ଼େ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ସର ଖେଳି
ଯାଇଛି । ଯା ମୁହଁରେ ଶୁଣିବ ସେଇ କଥା । ପୋଲିସ୍‌ବାଲଙ୍କ
ଅପରାଜିତା ଫଳରେ ଲେକଙ୍କ ଅଖିର ସମସ୍ତ ପୋଲିସ୍ ହେଇ-
ଉଠିଛନ୍ତି ଚଢ଼ୁଶୁଳ । ଯୁଠି କୌଣସି ପୋଲିସ୍‌ବାଲ ଆସି ପହଞ୍ଚି
ଯାଉଛନ୍ତି ସେଠି ଶୁଣିବାକୁ ପାଉଛନ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଅସହ୍ୟ
ଲକ୍ଷ୍ମିତା ଭରସାର ।

ଆଗରୁ ଲେକାଙ୍କ ପକ୍ଷର ଗୋଟିଏ ଡକ୍‌ସ୍‌ଟ ହେବା
ଫଳରେ ସବୁସାଧାରଣ ଧନ ଜୀବନ ଉପରେ ବିପଦ ମଣ୍ଡୁଚନ୍ତି ।
ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାର ପଦ୍ମପତ୍ରିକାରେ ନାନାଭାବରେ ଫବାଦ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସରକାର ତା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ
କରୁ ନଥିଲା ପର ଜନସାଧାରଣ ମନେ କରୁଚନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ
ତା'ନୁହେଁ । ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦୟାଦଳକୁ ଧରବାପାଇଁ ସମସ୍ତ
ହକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କୌଣସିତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ
ପରୁ ନଥିବାରୁ ପୋଲିସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଓ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି
ଲେକଙ୍କର ବିତୃଷ୍ଣା ଜନ୍ମିଛି ।

ଦ୍ରୁପଦ ତାଙ୍କୁ ଆନାରେ ଖୋଲି ସୁପରିଚିତ ଶୁଣି
 ସହୃଦ ଓଡ଼ିଶାର ବିଖ୍ୟାତ ଗୁରୁଦା ଇନ୍ଦ୍ରପେକ୍ଟର ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କର
 ଗର୍ଭର ଅଲୋଚନା ଗୁଲିତ । ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଯାଗାରେ ଏକପରି
 ନେତୃତ୍ୱ ଦିଅ ଶୁଣି, ବିଶେଷତଃ ଦ୍ରୁପଦ ପରି ସହରରେ
 ଏକାଦିନେ ଦୁଇ ତନେଟି ଏକପ୍ରକାର ଶୁଣି ହେଉ ଜନ-
 ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ସରିଲଣି । ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ଆଖିରେ
 ଧୂଳିଦେଇ, ଦୟା ଅତି ସାହସର ସହୃଦ ଗୁଲିଯାଇ ପରିଥିବାରୁ
 ଖୋଲି ସୁପରିଚିତ ଦୟାଦଳଙ୍କ ପଛରେ ଲିପିକାକୁ ସହସ
 କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଖୋଲି ସୁପରିଚିତ ଶୁଣି ଏକପରିରେ ନାନା
 କଥା ପରୁର ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ବିଦ୍ରୁତ କରି
 ପକାଇଛନ୍ତି । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଜଣେ ସଙ୍ଗୀନଧାରୀ ସିପାହୀ ପ୍ରବେଶ
 କରି ସାମରକ କାଇଦାରେ ସଲମ କରି ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଲା ।

ଖୋଲି ସୁପରିଚିତ ଶୁଣି ପରୁରଲେ—“କଣ୍ଠା ଖବର ?”

“କହ ତାକୁ ରଖାନାରୁ ଅସାମୀକୁ ଅଣି ଆନାହାଜତରେ
 ରଖିବୁ ।”

“ଅସାମୀ ? ଖୋଲି ସୁପରିଚିତ ଶୁଣି ମୁହଁରେ
 ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ।

“ହଁ, ସାର, ସେଇ ଯୁବକଟି । ଯା’ କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅପଣଙ୍କୁ କହୁଥିଲି, କହୁଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।”

ଓ, ହଁ, ମୁଁ ଅନ୍ୟ ଅଲୋଚନା ଭିତରେ ବ୍ୟସ୍ତରହୁ ସେ
 କଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି । ଅଛା, ବେଶ୍ କର । ତାକୁ ଖୁବ୍ କଡ଼ା
 ନଜରରେ ରଖ । ଟିକିଏ ପରେ ମୁଁ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ସହୃଦ ଯାଉଛି ।

ସାମରକ କାରଦାରେ ସଲମ ଠୁକି ସିପାହୀଟି ଚାଲିଗଲା ।
ପୁଣି ଅଲେକନାରେ ଉଭୟେ ଭାଗ ନେଲେ ।

ସୋଲିସ ରୂପରଂଚେଣ୍ଡେଣ୍ଡେ ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ମିଷ୍ଟର ଦାସ !
ମୋର କାହିଁକି ଯେପରି ମନେହେଉଛି ଏ ସବୁ ରହସ୍ୟଭିତରେ
ଆମ ଏଠିକାର ଲୋକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ?”

ତା’ର ନିଶ୍ଚୟ କଥା । କାରଣ—ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ମାରତ୍ୟାଭିପର
ମାଲ୍ୟମ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଯେ ଓଡ଼ିଆ ଭାରତ ହିଁ
ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ।

କିମିତ ଆସଣ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଏଇ ସିକାନ୍ତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ପାରିଲେ ? ବଡ଼ ବିସ୍ମୟକର ଭାବରେ ପଚାରିଲେ ସୁପରିଂଚେଣ୍ଡେଣ୍ଡେ
ସାହେବ ।

ସେ ଯଦି ଓଡ଼ିଆ ନହୋଇ ମାରତ୍ୟାଭି ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ
ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଓଡ଼ିଆ କେଉଁ କହୁ ପାରନ୍ତାନ୍ତି; ନିଶ୍ଚୟ ନା ନିଶ୍ଚୟ
ହୁଏ କିମ୍ବା ବୋଲା ମିଶ୍ରିତ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ତା ଭୁଣ୍ଡରୁ ବାହାରି
ସହଜ । ମୁଁ ଦାର୍ଦ୍ଦ ସମୟ ତା ସହଜ କଥାଭାଷା କରିସାରିବା ସର
ମୋର ଧାରଣା କେମିତି ହୋଇଯାଇଛି । ଆଉ, ଯୁକ୍ତିତା ଅନ୍ୟ
କଥା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

କଣ ? ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିରେ ପଚାରିଲେ, ସୋଲିସ-
ସାହେବ ।

ଶୁଣନ୍ତୁ, ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ମୋ ଆଗରେ କହୁଛି, ସେମାନେ
ମାତ୍ରାସଅଭିମୁଖରେ ଯାହା କରୁଥିଲେ ବୋଲି । କିନ୍ତୁ, ପ୍ରକୃତରେ
ତା’ନୁହେଁ—ତା ଅଜ୍ଞତରେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ବେଞ୍ଚି ଭିତରୁ ସର୍ବ କରି

ଦେଖିବ ଦୁଇଟି ପାହୁଳାସ୍ ଟିକେଟ ହାତରୁ ଚୁଡ଼ୁପୁରକୁ କଟା-
ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ମାତ୍ରାସ ନପଇ ଚୁଡ଼ୁପୁର
ଆସୁଥିଲେ । ବାଟରେ ତାଙ୍କରି ଦଳର କେନ୍ଦ୍ର ଲୋକ କୌଣସି ନାଁ
କୌଣସି କାରଣରୁ ନିଜର ସ୍ଵାଧୀନ ସିଦ୍ଧି ଆଶାରେ ପୁରୁଷଟିକୁ ହତ୍ୟା
କରି ସ୍ଵୀକ୍ଷକଟିକୁ ବିଷହାସ ଅଚେତନ କରିଦେଇ ପଳାଇଗଲା ।

ହତ୍ୟାକାରୀ ଏପରିଭାବରେ କିଛି ଜିନିଷପତ୍ର ନେଇ ଶୂନ୍ୟ
ହସ୍ତରେ ପଳାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ? ପଚାରିଲେ ସୁପରିଂଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ
ସାହେବ ।

ହତ୍ୟାକାରୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଏମାନଙ୍କୁ ଧରାପକେଇବା,
କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ଠିକ୍ ଠିକ୍ରେଛନ୍ତି ଆପଣ । ଆଉ ଯୁକ୍ତିତା, ହତ୍ୟାକାରୀର
ଚିଠି ମଧ୍ୟ ଯା'ର ଜ୍ଞାନନ୍ତ୍ର ପ୍ରମାଣ ଦିଅନ୍ତି ।

ତାହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଆପଣା ସ୍ଵାମୀର ହୋଟେଲ ଉପରେ ଡାକ୍ରୁ
ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅନ୍ତୁ, କହିଲେ ଖୋଲିସ୍ ସୁପରିଂଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ।

ହଁ ସାର ! ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ଆଗରୁ ଠିକ୍ କରିଛି । ଆଜି
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସିନେମା ଭାଙ୍ଗିବା ପର ସଦଳବଳେ ଯାଇ ତାର ହୋଟେଲ
ଖାନ୍ଦଲସ କରିବୁ ।

ହଁ, ଠିକ୍ ତାହାହିଁ କରନ୍ତୁ । ଆଉ ତା' ଛଡ଼ା ନିକଟରେ ଥିବା
ବେଶ୍ୟାପଡ଼ା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପୁରୁ ନଜର ଦିଅନ୍ତୁ । ଟେବି ମଧ୍ୟ ଦସ୍ତ-
ଦଳ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଆସୁଗୋପନ କରିପାରନ୍ତି । ଯାପରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ
ନୀରବ ହୋଇ ବସୁନି । ଆଜି ମୁଁ ମଧ୍ୟ କଲିକତା ସି. ଆଇ. ଡି. ବିଭାଗର
ଉଚ୍ଚ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗୋରୁବଜାରରେ ଥିବା ଏହି ମହଲାର

ସ୍ବାମୀ ସପର୍ବରେ ସଠିକ ଖବର ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ତେଣୁ
ଯାହା ଉତ୍ତର ଆସିବ ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବି ।

ପଙ୍କଜବରୁ ସୁପରିଚିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାହେବଙ୍କ ଆଦେଶ ପୂର୍ବମାତ୍ରରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ଯୁର ବିଷୟବିବରଣୀ ଶୀଘ୍ର ଜଣାଇବେ ବୋଲି
କହିଲେ ।

ପୋଲିସ୍ ସାହେବ ପରିଶେଷରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକକୁ କଡ଼ା ନିଜର
ଉପରେ ରଖିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।

ନଅ

ସେଦିନ ରାତି ଦଶଟା ବାଜି ସରିଥାଏ । ବସାରେ ରାତି ଶିଆ
ଦିଆ ସ୍ବାର ପ୍ରମୁଖ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ପଙ୍କଜବରୁ ନିଜର କୃତ୍ରିମବେଶ
ପରିଧାନକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଆଗରୁ ପୋଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କ
କଡ଼ା ଆଦେଶରେ ପୋଲିସ୍ ବାହିନୀ ଝୁର୍ ଉତ୍ତର ହୋଇ ଗଲିକନ୍ଦ
ଭିତରେ ଧର୍ମତର ମାରୁଥାନ୍ତି । ପଙ୍କଜବରୁ ଫୋନ୍ ଯୋଗେ
ଟାଉନ୍ଥାନା ଅଫିସରଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଶୁଭଯାତ୍ରା ଜଣାଇ ଦେଇ ପ୍ରମୁଖ-
ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ବାହାର ପଡ଼ିଲେ ।

ଅମାବାସ୍ୟା ପରି ଗାଢ଼ ଅନ୍ଧାର ରାତି, ମୁହଁକୁ ମୁହଁ
ଦିଶୁଛି । ସେଇ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ନିଶାତର ବେଶରେ ଦୁଇଜଣ
ଗୁଲ୍ଲା ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ମେନ୍ ଟ୍ରେଡ଼ ଉପରକୁ । ଉଭୟଙ୍କର
ବେଶ ଏପରି ଅଦ୍ଭୁତ ଧରଣର ହୋଇଥିଲା ଯେ ବାହାରର
ଯେ କୌଣସି ଲୋକ ଦେଖିଲେ ମନେକରିବ—ଏମାନଙ୍କୁ ସଂଜ୍ଞା

ଲୋକ ବୋଲି । ଦୁହେଁ ସଂଜାବା ଭାଷାରେ କଥାଭାଷା ହୋଇ
ଅଗେଇ ଚାଲିଲେ ବାସକ୍ଷ ଅଡ଼କ । ବାସକ୍ଷ ଅର ଅଳ୍ପ ବାଟ ।
ସୁସ୍ତା ବଡ଼ରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଗତ ମୂଳେ ଠିଆ ହେଇଗ
ପାଣ୍ଡୁଆଁ । ଦୁହେଁର ନଜର ପଡ଼ିଲା ପାଣ୍ଡୁଆଁ ଉପରେ । ଏମାନେ
ଭାବିଲେ ପାଣ୍ଡୁଆଁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେଖିନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ, ପାଣ୍ଡୁଆଁର ଗାନ୍ଧୀ
ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେ ଏମାନେ ଅବ୍ୟାହତ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଏକଥା ଭାବି
ପାର ନଥିଲେ । ପାଣ୍ଡୁଆଁ ଅଗସ୍ତର ବଡ଼ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ ଡାକିଲା,
ବାବୁ !

ଦୁହେଁ ଚମକି-ସଡ଼ି ଫେରି ଚାଲିଲେ ପଛକୁ— ଦେଖିଲେ
ପାଣ୍ଡୁଆଁ ଡାକୁଛି । ଅର ଏମାନଙ୍କର ନ ଫେରିବାର ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।
ସେ ଦୁହେଁ ପାଣ୍ଡୁଆଁ ପାଖକୁ ଅଗେଇଲେ । ପାଣ୍ଡୁଆଁ ଉକ୍ତପୁଣ୍ଡ
ନମସ୍କାରଟିଏ ପକେଇ ପରୁରଲା—କୁଅଡ଼କି ବିଶେଷମାନ
କରୁଛନ୍ତି ବାବୁ ?

କରେ ତୁ ପାଣ୍ଡୁଆଁ କରେ ? ହଁ, ବାବୁ, ମୁଁ ପାଣ୍ଡୁଆଁ—ପାକ,
ବଦମାସ, ଗୁର ଅପଣକ ସାଥରେ ।

ଅମକୁ ଚିହ୍ନି ପାରଲୁ ? ହସିହସି ପରୁରଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ବୟସ ବଳସିନା କମିଯାଉଛି—ଅଣି ସବୁଜ କମିଯାଇଛି
ବାବୁ । ଅପଣ ମାନଙ୍କ ପିଲା ଧର ଧର ସବୁ ଦୀର୍ଘ ଗୁଳିସ ବର୍ଷ କଟେଇ
ଦେଇଛି ? ଚିହ୍ନି ନ ପାରବ କମିତ ? ହସି ଉଠିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

କଥାଟା କଣ ମନକୁ ପାଇଲା—ବାବୁ ? ପରୁରଲା ପାଣ୍ଡୁଆଁ ।

—ବେଶ୍ ପାଇଛି । କଣ ଖବର କହ ? କାହିଁକି ଅମ ଅନୁକୁ
ଭାବିଲା ?

ଅନୁଭୂତ ଅଗରୁ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି ବାବୁ... । ମିଛରେ
ସତସାର ମଣା ଦାଉରେ ଛଟପଟ ହେବେ କାହିଁକି ? ଶୀଘ୍ରରତ
ଅଗରୁ ଖସିଗଲାଣି, ବସାକୁ ପେରନ୍ତୁ ।

କଣ କହୁଛୁ ତୁ ?

ସତ କହୁଛି ବାବୁ ! ଅପଣ ଅପଲ୍ୟାସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଲେକୁ
ଯାଉଛନ୍ତି ସର ? ଯାଆନ୍ତୁ—ମୋ କଥା ସତକି ମିଛ ପରଖି
ବୁଝିବେ, କହୁଲ ପାଣ୍ଡୁଆଁ ।

ପାଣ୍ଡୁଆଁର କଥାରେ ପଙ୍କଜ ବାବୁ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ-
ବାବୁଙ୍କ ଅଡ଼କୁ ଅନାହିଁ ରହିଲେ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କର ଭ୍ରାତୃର ଉପସ୍ଥିତ ହେବା
ଦେଖି କହିଲେ, ଆଉ ଭ୍ରାତୃଛନ୍ତି କଣ ସାର୍—ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୀତାର
କେଉଁ ଦିଗକୁ ଯାଇଛି ପାଣ୍ଡୁଆଁକୁ ପଚାରୁ ବୁଝନ୍ତୁ । ପାଣ୍ଡୁଆଁକୁ
ଆମର ଗୁରୁ ନବଲେ କାର୍ଯ୍ୟୋଚ୍ଚର ଅସମ୍ଭବ । ପାଣ୍ଡୁଆଁ ହସି ଉଠିଲ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ପାଣ୍ଡୁଆଁକୁ ପଚାରିଲେ, “ଅଛା ପାଣ୍ଡୁଆଁ, ଶୀତାର
କେଉଁ ଦିଗକୁ ଏବଂ କେଉଁ ଠିକି ଯାଇଛି କହୁପାରିବୁ ?

କହୁପାରିବି ପେ ବାବୁ—ହେଲେ ଅପଣଙ୍କୁ ମୋତେ ଆଗ
ପରାଣା କରବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ହଉ କର, କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ପେଟେ ଜଳୁଛି ପଥର ଭର ଛାଡ଼ିବା ଦିନୁ ? ଗଲା କାଲି
ଟଙ୍କାଟିଏ ରେକରାର କରଥିଲି । ଆଜି ଆଉ କିଛି ମିଳିନି ।
ମାଗିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲି ସେଇ ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ; ହେଲେ, କେଜାଣି
କାହିଁକି ସେମାନେ ସନ୍ଦେହ କର ମାଡ଼ ଦେଇ ତଡ଼ିଦେଲେ ।

ଦେଖୁନାହନ୍ତି ମୋ ପିଠି କିମିତ ପାଟି ପାଇଛି । କହୁ କହୁ କାନ୍ଦ
ପକେଇଲ ପାଣୁଅଁ ।

ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ କଠିନ ମନ ଦୟାରେ ତରଳି ଗଲା । ସେ
ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପାଣୁଅଁର ହାତଧରି ଟାଣି ନେଇ ଚାଲିଲେ
ହୋଟେଲ ଅଡ଼କୁ ।

ଦଶ

ସତ ଏଗାରଟା ସେପାଠ । ବ୍ରହ୍ମପୁର ସହରର ପ୍ରଧାନ ବସ୍ତା
ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବସ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ସୁନ୍, ସାନ, ହୋଇଗଲାଣି । ଅକଣ୍ଠ-
ଭୋଜନପର, ପ୍ରଧାନ ବସ୍ତା ଛଡ଼ି ଅଂଧାରୁଆ ଲେ ବସ୍ତା ଦେଇ
ଅଗରେ ବାଟ କଢେଇ ଚାଲିଲା ପାଣୁଅଁ । ବଡ଼ ବଜାର ପାର
ହେଲେ ମଙ୍ଗଳବାର ସେଟା, ବେଶ୍ୟାପଡ଼ା, ଗଳି କନ୍ଦି ଭିତରେ
ଚାଲିଲେ ବଙ୍କେଇ ପାଣୁଅଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାଗାରେ ନେଇ ପଙ୍କଜବାବୁ ଓ
ତାଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁଙ୍କୁ—ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ପଚାରିଲା, “ଏ
ପାଗା ବୋଧେ ଅପଣଙ୍କର ଅଗଣ୍ଡା ନଥିବ କାରୁ ?

“କାହିଁକି, ବଣ ହେଲାକି ?” ପଚାରିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।
ପାଣୁଅଁ ମୁହଁକି ହସା ଦେଇ କହିଲା, “ଏତେ ବଡ଼ ଜାଣିବର
ଲେକଙ୍କୁ ମୋତେ ପୁଣି ଚୁହାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ? ହଉ, ଚାହିଁଲେ ବାବୁ;
ଏଇ ଘୂଁ ବଡ଼ ଦୋମହଲା କୋଠାଘରଟା ଦିଶୁନି, ସେଇଟା ହରଷି
—ସହରର ନାମକର ବେଶ୍ୟା ମେନକାର ଘର । ଆଜିକା ସ୍ତ୍ରୀମାନ

ଗୁପ୍ତନିବାସ ଏଠି । ଶୁଭ ବାରଟା ପର ଅପଲ୍ଲାସ୍ତ୍ରୀର ଆସ୍ଥାନ
 ଏଇଠି ପଡ଼େ । ଅଳ୍ପ ଅପଲ୍ଲାସ୍ତ୍ରୀ ଏଠାରେ ନାହିଁ କାଣି, ଅପଣ-
 ମାନଙ୍କୁ ଡାକି ଅଣିବ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଇଠୁ ବିଦାୟ ନେଇ ମୋଡ଼
 ଛକ ଉପରେ ଯୁଁ ବରଗଛ ମୂଳେ ଚଉତର ଅଛି ସେଇଠି ବେଇଁ
 ଶୋଇ ପହସ ଦେଉଥିବି । ଅପଣ ଯାଆନ୍ତୁ ଅଛି, ଏଇ ମାତ୍ର ଠିକ୍
 ସମୟ... ତା'ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଏପଟ ସେପଟ କିଛି ସମୟ ହେବାପର
 ଦେଖିବେ ଅପଣଙ୍କୁ ନେବାକୁ କେହି ଜଣେ ଆସି ଯୁଟିଯିବ । କିଛି
 ନକ୍ସା ଦିଅନ୍ତୁ ତା ଆଗରେ ରହିକତା ଦେଖାଇ ମନକଥା ଖୋଲି କହୁବେ ।
 ସେ ଅପଣଙ୍କର ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରଦେବ । ହଁ, କହିବାକୁ ଭୁଲି
 ଯାଉଛି, ମେନକା ଆଗରେ ଲକ୍ଷପତ ଦୋଳି ନିଜକୁ ପରିଚୟ
 ଦେବେ । ସେ ଭାବ ଟଙ୍କାର ପିଆସ । ଟଙ୍କା ପାଇଲେ ମଣିଷକୁ
 ମାରବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯିବ । ଟଙ୍କା ପଇସା, ବେଶିକର
 ଅଣିଛନ୍ତି ନା । ପୁଣି ଯାଇ ଯେ ଗାଡ଼ କରୁ ଅଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

ପଙ୍କଜବରୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ ଉତ୍ତର
 ପାଇବା ଅଶୀରେ.....

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁ ପଙ୍କଜବରୁଙ୍କ ମନର ଭାବ ବୁଝିପାରି କହିଲେ,
 'ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁନି ସର୍ । କାଲେ ଏଠିକି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏଇ
 ଅଶୀରେ ମୁଁ ଦୁଇଗଣ୍ଡ ସହେଚକ୍ରିଆ ନୋଟ ଓ ମୋର ବ୍ୟାଙ୍କ ଚେକ୍
 ଖାତାଟା ନେଇ ଆସିଛି । ପଙ୍କଜବରୁ ଅନନ୍ଦରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ
 ପଡ଼ିଲେ ।

ଏତିକି ବେଳେ ଜଣେ ଯୁବକ ସେଇ ଘର ଭିତରୁ କବାଟ
 ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା... ପାଣ୍ଠିଆଁ ବ୍ୟାଗ୍‌ଗରେ,

କହୁ ଉଠିଲ, “ଶୀଘ୍ର ଏଠୁ ଯାଅନ୍ତୁ ଅଜ୍ଞା, ଶୁଭବେଳା ଗଡ଼ି-
ଯାଉଛି ।

—ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକା ବୁଦ୍ଧ ସହିତ ପଙ୍କଜବାରୁ ଅଉ ଡେଇଁ ନକରି
ଅଗେଇଲେ । ପାଣ୍ଡୁଆଁ ଫେରିଲା ତା’ ଜାଗାକୁ । ପଙ୍କଜବାରୁ ଓ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାବୁଦ୍ଧ ଆଗନ୍ତୁକଟି ଦେଖିପାର ପାଖକୁ ଆସି ପଚାରିଲେ,
“କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି” ?

—ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାବୁ ହିନ୍ଦୀଭାଷାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଶୁଭଟା କେଉଁଠି
ବନ୍ଧୁ ମ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯଦି କୌଣସି ସୁବିଧା ମିଳେ —

ଆଗନ୍ତୁକ ଯୁବକଟି ଏମାନଙ୍କର ମନର ଭାବ ବୁଝିପାର ହିନ୍ଦୀ
ଭାଷାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା, ଆସନ୍ତୁ ସେଠା, ଅପଣଙ୍କ ଲଗି ସୁନ୍ଦର
ଜାଗା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଦେବି ।

“ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାବୁ ଆଗନ୍ତୁକ ଯୁବକକୁ ଖୁସିକରିବା ଲାଗି ସାଙ୍ଗେ-
ସାଙ୍ଗେ ପକେଟରୁ ଦଶଟଙ୍କା ନୋଟଟିଏ ବାହାର କରି ତା ହାତରେ
ଗୁଞ୍ଜି ଦେଇ କହିଲେ, “ଦେଖ, ଆମେମାନେ ସଞ୍ଜାବର ବସିଦା
ଏଠିକାର ହାଲଗୁଲ୍ କିଛି ଜାଣୁନି । ଆସିଥିଲୁ ଏ ଅଂଚଳରୁ କୁଲି
ପୋଗଡ଼ କରି ଆମ ଅଂଚଳକୁ ନେବାପାଇଁ । ମନ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ
ଏ ଅଡ଼କି ଗୁଲି ଆସିଲା । ମନ ମୁତାବକ ଜିନିଷ ଯିମିତ ଅଣି ହଜର
କରିବ । ଟଙ୍କାପାଇଁ ଭାବନା କରବନି ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାବୁଦ୍ଧ କଥାରେ ଯୁବକର ମନ ଅନନ୍ଦରେ ନାଚି
ଉଠିଲା । ସେ ହସି ହସି କହିଲା, “କିଛି ଚିନ୍ତା କରୁନି ସେଠା ।
ଅପଣଙ୍କର ମନ ଖୁସିକଲା ଭଳିଆ ପକ୍ତା ଜିନିଷ ଅଣି ଚାଲିବେ ।

ଗୋଟାଏ ମିନିଷ୍ଟ୍ ଏଠି ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ—ମୁଁ ଆସୁଛି କହୁ, ପୁଣି
ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାକୁ ଓ ପଙ୍କଜବାବୁ ମନେ ମନେ
ହସି ଉଠିଲେ ।

ଗୋଟାଏ ମିନିଷ୍ଟର ବ୍ୟବଧାନ ଭିତରେ ପୁଣି ଯୁବକଟି
ଫେରି ଆସି ସମାଦର ଦେଖାଇ ଦୁହେଁ ପାଗେଟି ନେଇଗଲା ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାକୁ ଓ ପଙ୍କଜବାବୁ ନିଜର ପ୍ରକୃତ ରୂପକୁ ଲୁଚାଇ ଦେଇ
ତ ସହୃଦ ପାଦ ମିଳେଇ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ଘର ଭିତରକୁ । ଘରେ
ପ୍ରବେଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ଦୁହେଁଙ୍କର ଆଖି ଝଲସି ଗଲା । ଗୋଟିକ
ପରେ ଗୋଟିଏ ରୁମ୍ ପାଇ ହୋଇ ମେନକା ବେଶ୍ୟାର ବିଳାସଭବନ
ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

କଷଟି ଆଫୁନିକ ଧରଣରେ ସୁସଜ୍ଜିତ । ସବୁବେଳେ
ନୂତନତ୍ବର ପରିଚୟ ଦେଉଛି । ଘରର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଗନ୍ଧି
ଜବହାରଲାଲଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନଗ୍ନ ଚିତ୍ରତାରକା ମନଙ୍କର
ଛବି ମଧ୍ୟ ରଖା ଯାଇଛି । ଆଗନ୍ତୁକ ମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ଲାଗି
ଏକମାତ୍ର ଲୁଲାକ୍ଷେତ୍ର ସେ । କଷି ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଥିବା କୁସନ ଦିଆ
ଚେୟାରରେ ବସି ଘରର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗର ଶୋଭାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ
ଲାଗିଲେ । ମଦବୋତଲ ଠାରୁ ଗୁଁ ପିଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଥିରେ ଭର
ରହିଛି ଅସୀମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ । ମନେ ମନେ ମେନକାର ବୁଦ୍ଧିକୁ
ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣାଇ ଯୁବକଟି ଅନ୍ତେଇ ମାନଙ୍କୁ ବସାଇ
ପ୍ରାଥମିକ କଷ ଭିତରୁ ଚାଲିଗଲା । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିକାକୁ ପଙ୍କଜବାବୁ
ଦୁହେଁଯାକ ବସିରହିଲେ ନିଜିନ କୋଠରୀ ଭିତରେ । ଅନ୍ତରାଳରୁ
ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ ନାଗ କଣ୍ଠର ସୁଲଳିତ ସଂଗୀତ, ବାଣୀପନ୍ଥର

ମଧୁର ଅଳସ । ନାରୀ କଣ୍ଠର ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ ତାଙ୍କର କଠିକ ମନକୁ
ଚହଲାଇ ପାରିଲାନି । ସେ ତାଙ୍କର ରଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ପଥରେ
ଚଢ଼ୁଦିଗ ନିରାସଣ କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ସୌଭାଗ୍ୟ, ଦୂରରୁ ଦେଖି ପାଇଲେ—ବିଭିନ୍ନ ଚିନ୍ତାଚାରକଙ୍କ
ଭିତରେ ଅହତ ଯୁବତୀର ଚିନ୍ତା । ବିଦ୍ଵିତ ହୋଇ ରୁଠିଲେ,
କଲ୍ୟାଣରେ ବି ଅଣିପାରିଲେନି ସେ ଛବିଟି ତାର ବୋଲି ।
ସଙ୍କଳ୍ପବାବୁ ପୁସ୍ତୁ ପୁସ୍ତୁ କରି ପ୍ରସଂସ୍ଥାବାବୁଙ୍କ କାନ୍ତରେ କହିଲେ,
“ଥରେ ପାଖକୁ ଯାଇ ଭଲକରି ଦେଖତ—ଅମର ଧାରଣା ଭ୍ରମ ନା
ସ୍ତବ୍ଧ ।

ପ୍ରସଂସ୍ଥା ଚିହ୍ନା ନପଡ଼ିଲପରି ଯାଇ ଭଲଭାବରେ ପଟୋଟିକୁ
ନିରାସଣ କରି ଫେରି ଆସି କହିଲେ, ‘ଅମର ଧାରଣା ଭ୍ରମ ନୁହେଁ
ସାର୍ । ଆମେ ଠିକ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛେ’ । ମନେ ମନେ
ପାଣ୍ଡୁଆଁର ବୁଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଦୁହେଁ ।

ଦୀର୍ଘ ପନ୍ଦରମିନିଟ କଟିଗଲା ପର ଲୀଳାୟିତ
ଭାଂରେ, ଅତି ଅଧୁନିକ ଚେଷ୍ଟ ପରିପାଟୀରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
ରୂପସୀ ମେନକା କସଭିତରକୁ ଧୀର ପଦକ୍ଷେପରେ ପଶିଆସି
ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇଁ, ବିଳମ୍ବଜନିତ ଦୁଃଖିନୀ ସମାଭିଷା
କଲ ।

ଦୁହେଁ ତାର ମଧୁର ସମ୍ବାସଣରେ ଅସ୍ୟାୟିତ ହେଲପରି
ଅଭିନୟ କରି ତାର ଚିତ୍ତ ଜୟକରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ମେନକା,
ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଚେୟାର ଉପରେ
ବସି ପରିଚୟ ଲାଗି ଆନୁରୋଧ କଲ । ସଙ୍କଳ୍ପବାବୁ ଅତି ସତର୍କତା
ସହିତ ସମସ୍ତ ପରିଚୟ ଦେଲେ । ମେନକା ପରିଚୟ ପାଇବା ପର

ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖି ଯାଇଥିବା କଲିଙ୍ଗ୍ ବେଲ୍ ଟିକୁ ଟିପିଦେଲା । କଲିଙ୍ଗ୍ ବେଲ୍ ଟି ବାଜିଉଠିବା ମାତ୍ରେ ଅନ୍ତରାଳରୁ ଭାସିଆସିଲା ନାରୀକଣ୍ଠ ପୁନିତ ଅତିଥିଙ୍କର ସ୍ବାଗତ ସଙ୍ଗୀତ । କଣ୍ଠଟି ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । କିଛିସମୟ ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସଙ୍ଗୀତର ସ୍ରୋତ ମିଳେଇଗଲା... ପଶିଆସିଲା ଅତିଥିସଭାକାରିତ ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ହସ୍ତରେ ଗେଟିଏ ଅନନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ । ବୟସ ସୋଳରୁ ଟିପିନି । ଯୌବନର ପ୍ରଥମ ସୋପାନରେ ପାଦ ଦେଇଛି ସେ । ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଇ ଅଭିବାଦନ ଜଣେଇଁ ପୁଣି ଫେରିଗଲା କଣ୍ଠଭିତରକୁ ।

ସଙ୍କଳ୍ପବାବୁ ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କର ରୂପରେ ମୁହେଁହୋଇ ତାଙ୍କ ପରିଚୟ ମେନକାଙ୍କୁ ମରୁରିଲେ । ଆଗନ୍ତୁକା ତାର ପରିଚୟକା ବୋଲି ମେନକା ହସି ହସି କହିଲା । ସଙ୍କଳ୍ପବାବୁ ମେନକାର କଥାରେ ମୃଗ୍ୟ ହେଲାପରି ଛଳନାକରି ତାର ଖ୍ୟାତ, ଗୁଣକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାରେ ଲାଗିଲେ ।

ମେନକା ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅସି ହୃଦୀଭ୍ରଷାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କରିପାରି ଥିଲା, ତେଣୁ ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଅଳାପ ପରିଚୟ ଭିତରେ ଶୁଦ୍ଧ ଗୋଟାଏ ବାଜିବାର କାନ୍ଥ-ଭିତ୍ତି ସଂକେତ ଦେଲା । ମେନକା, ଖାଇବାଜିନିଷ ଥଣ୍ଡା ହୋଇ ଯାଉଛି କହୁ ଦୁହେଁଙ୍କୁ ଖାଇବା ସକାଶେ ଅନୁରୋଧ କଲା ।

ଦୁହେଁ ଅନିଚ୍ଛାସତ୍ତ୍ରେ ବାଧ୍ୟହୋଇ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକରିବାକୁ ଗଲେ । ମେନକା ନିକଟରେ ବସି ନିଜର ବଡ଼ମା ଶୁଣାଇ ଥାଏ ।

ଦୁହେଁ ମନଯୋଗସହକାରେ ସବୁ କଥା ଶୁଣି ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରୁଥାନ୍ତି । ମେନକା ଉପପୂଜା ଚତୁର ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ କରିବାକୁ ଅପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । କହୁବ ଭିତରେ ସେ ଭବପ୍ରବଣ ହୋଇ ଅନେକ କଥା କହୁ ଦେଇଛି ଯାହାକି ତା'ର କହୁବାର କଥା ନୁହେଁ । ଶିଅପିଅ ଶେଷ ହେଲା । ଦୁହେଁ ଯାଇ ନିଜ ନିଜ ଅସନ ମାଡ଼ି ବସିଲେ । ମେନକା ନିଜ ହାତରେ ପାନ ସିଗା-ରଟ ପରିଚେଷ୍ଟା କଲା । ପଙ୍କଜବରୁ ତା' ବାବୁହାରରେ ସମ୍ମୁଖ ହୋଇ ଅଜଠାରୁ ଚରଦନପାଇଁ ବନ୍ଦି ହେଇ ରହିବାକୁ ଜଣାଇଲେ । ଆଗନ୍ତୁକମାନଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ମେନକାର ପେଟ ଆନନ୍ଦରେ ପୁରି ଉଠୁଥାଏ । ସେ ଅଦୂର ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଟାଣି ଆଣିବାକୁ ନିଜକୁ ସେମାନଙ୍କ ଭୁଜନାରେ ନଗଣ୍ୟ ବୋଲି ଛଳନା କରି କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲା ।

ପଙ୍କଜବରୁ ମେନକା କଥାର ଭାବ ବେଶ୍‌ଭାବରେ ବୁଝି ପାରିଥିଲେ । ସେ ମେନକା ସହୃଦ ଏକୃଷ୍ଟିଆ କିଛି ଧ୍ୟାନ କଥାଭାଷା କରିବକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶକଲେ । ମେନକା ଅଗ୍ରହସହକାରେ, ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଅନ୍ୟ ଏକ କକ୍ଷକୁ ଚାଲିଗଲା । ପ୍ରପଞ୍ଚ ଅତି ଦେଉଳା ସହୃଦ ଅପେକ୍ଷା କରି ବଢ଼ିରହିଲେ ନିର୍ଜନ କକ୍ଷ ଘରେ ।

ଘରର ଅତି ନିକଟରେ ଆଉ କକ୍ଷଟି, ଦୁହେଁ ଯାଇଁ ସେ ଘର ଭିତରେ ବସି ଖୁସି ଗପ ଆରମ୍ଭ କଲେ । କହୁବ ଭିତରେ ରହସ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିକରି ପଙ୍କଜବରୁ ପଚାରିଲେ, “ଆଉ ଏଠାରେ କେହି ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ଅଛନ୍ତି ନା ?”

ମେନକା ଅପାଇଁ ତାଲି ହସି ହସି କହୁଲା, କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଚାହିଦା ଅପଣ ? ଅପଣ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ସେ ହେଉଛି ଦୃଢ଼ାୟୁ

ଶେଣୀର । ସବୁ ପ୍ରକାର ଗରୁଡ଼ଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଯାଇ ଏଠାରେ ସଂପ୍ରତି ଉପାଦାନ ଭର ରହିଛି ।

Is it ? ରସିକତା ସୃଷ୍ଟିକରି ଦରଦର ନଣ୍ଡରେ କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ହ ସେଠା, ଅଜ୍ଞତା ବଜରରେ ବିଶେଷ ଓଡ଼ିଶା ପରି ଦେଶର ଏଇ ପ୍ରଭୁପୁରପରି ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ସହରରେ ଆମମାନଙ୍କୁ ଚଳିବକୁ ହେଲେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଚେରସା ଧରିବାକୁ ହୁଏ । ମୋର ଏଠିକାର ଲୋକଙ୍କୁ ସହୃଦ ସଂପର୍କ କମ୍ । କେବଳ ପ୍ରତିଦିନର ଗୁଜରାଣ ମେଣ୍ଟାଇବା ଲାଗି ଅନ୍ୟ କେତେକଣ ଧରାବଳା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ହାତମୁଠାରେ ରଖିବାକୁ ହୁଏ ।

ଆପଣଙ୍କର ଏଠିକା ବସିଦଳଭିତରେ ଦେଖି ନିକଟ ସଂପର୍କୀୟ କିଏ ? କାହାକୁ ଆପଣ ହୃଦୟ ଦେଇ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ?

ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିବେ ନା ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସେ ଏଠାରେ ନାହାନ୍ତି । ବହାରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।

କାହାଙ୍କ ? ପଚାରଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ.....

ବ୍ୟବସାୟ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ କଣ କରୁଛନ୍ତି ଦରକାର ଅଛି, କହିଲେ ମେନକା ।

ସେ ଏଠାରେ କି ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି ?

ତାଙ୍କର ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଡୋକ୍ଟର ଅଛି ଆଉ ତା'ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାହାର ବ୍ୟବସାୟ ଥିବା ବଡ଼ ସରକାରୀକରେ କହିଲେ ମେନକା ।

ହୋଟେଲ ? ସେ ହେ ଟେଲ ନା । କଣ ? ଏଠିକ ଏକମାତ୍ର
ବଡ଼ ହୋଟେଲ ଭାରତ ହୋଟେଲ ?

ହଁ ସେଇ ଭାରତ ହୋଟେଲର ମାଲିକ୍ ସେ... ଅଉ ତା ଛଡ଼ା,
ଗୋପାଳପୁର ସହରରେ ଥିବା ଷ୍ଟେଟ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ହୋଟେଲରେ ମଧ୍ୟ
ତ ଭର ସେୟା ଅଛି ।

ଓ, ତାହେଲେ ମିଷ୍ଟର ଅପଲ୍ୟାସ୍ତ୍ରୀ ? କହଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।
ତମକି ପଡ଼ିଲା ମେନକା ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କର କଥାରେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ମେନକାର ମନର ଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିଲେ,
ସେଇ ଭଦ୍ରଲୋକ ତ ?

ହଁ ଅପଣ ତା'କୁ ଚିହ୍ନିଲୁ ? କହୁଲା ଉପାୟସ୍ଥାନ ହେଉ
ମେନକା । ଖାଲି କାଣେନାହିଁ ତାଲିଂ ସେ ଯେ ମୋର ପରମ
ବନ୍ଧୁ । ମୁଁ ଯେତେଥର ବ୍ରହ୍ମପୁର କୁଲି ନେବାକୁ ଆସିଛି, ତାଙ୍କର
ହୋଟେଲରେ ଅଣ୍ଟା ଲେଉଟି । ଅଜି ତା'କୁ ହୋଟେଲରେ ନଦେଖି
ଇଆଡ଼ିକି ଚାଲି ଆସିଲି ।

ମେନକା ଅଉ ସେ ସବୁ କଥା ନ ପଚେଇବାକୁ ଛଳନାକର
କହୁଲା—ଅଜି ମୋର ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଅଛି, ମନେ ଅଦୌ ଭଲ
ଲାଗୁନି । ଚାଲନ୍ତୁ ବିଶ୍ରାମ କରିବେ । ଅନେକ ଦୈବ ହୋଇ ଗଲାଣି ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ମେନକାର ଭାବ ଭଙ୍ଗି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାର ବିସ୍ମିତ
ହେଲାପର ପଚାରିଲେ, ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ? କଣ ଘଟିଛି ଆପଣଙ୍କର ?

‘ସେସବୁ କାଲି କହିବି ଅଜି ଅଉ ମୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତୁନି,
କହୁଲା ବ୍ୟସ୍ତ କଣ୍ଠରେ ମେନକା ।

ପଙ୍କଜବାରୁ ଏତକରେ ଛାଡ଼ିବାର ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ସେ
ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନତା ପ୍ରକଟ କରି ପୁଣି କହିଲେ, ଅପଣଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ କଥା
ଶୁଣି ମୁଁ ଯାହା ଅନୁଭବ କରୁଛି ତା' ଅପଣ ବୁଝି ପାରନ୍ତି । ମୁଁ
ସିମିତ ଅନୁଭବ କରୁଛି ଅପଣଙ୍କ ଠାରୁ ସଠିକ୍ ଘଟଣା ନଶୁଣିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଖିକି ମୋର ନିଦ ଆସିବନି ।

ବଡ଼ ଅକଥାରେ ପଡ଼ିଲା ମେନକା । ନକହୁବାକୁ ଆଉ
ଗୁରୁନାହିଁ । କଥା ଭୁଲାଇ କହୁବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା, ସେ ସବୁ ମୋର
ଘରୋଇ କଥା । ଶୁଣିବା ଦ୍ଵାରା ଅପଣଙ୍କର କିଛି ମାନ୍ୟତା ହେବନି ।
ଆଉ ଯଦିବା କହେ, ପଦେ ପଦେ ବିପଦ ବି ରହୁଛି ।

ବିପଦ ? ବିପଦ ଗୋଟାଏ କଣ ମେନକା ଦେବ ? ମୁଁ ଯାହା
ଦେଖୁଛି ଅପଣ ମୋତେ ବିଶ୍ଵାସ କରୁନାହାନ୍ତି, ପରଲୋକ ବୋଲି
ଜ୍ଞାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ନା, ନା, ତା' ନୁହେଁ ସେଠି । ମୁଁ ଅପଣଙ୍କୁ ଅଦୌ
ସିମିତ ଭାବିନି । ମୋର ଆଜି ମନ ଭଲ ନାହିଁ । କାଲି ନିଶ୍ଚୟ
କହୁବି । ଅପଣ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝନ୍ତୁନି

ପଙ୍କଜବାରୁ ଏତକ କଥାରେ ଛାଡ଼ିବାର ସାଦ ନୁହନ୍ତି । ସେ
ପୁଣି କହି ଉଠିଲେ, ନାଁ, ନାଁ, ମେନକା ! ମୁଁ ତମର ଏ ମନଭୁଲଣିଆ
କଥାରେ ଭୁଲିଯିବା ଲୋକ ନୁହେଁ । ମୋତେ ଯଦି ଆଜି ତମର
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର କଥା ନ କହୁବ ତେବେ ବିଦାୟ ଦିଅ । ମୁଁ ଯାଏଁ
ଉଠିବ କି ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ ।

ଶୁଣି ଅଦୂର ଅକଥାରେ ପଡ଼ିଲା ମେନକା । ଭବିଷ୍ୟତ
ଅସାରେ ଛଳନା କର କହୁବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା—ତାହେଲେ ଶୁଣନ୍ତୁ

କାହିଁକି ଅପଣଙ୍କ ମନରେ ଅପଥା କଷ୍ଟ ଦେବ । ଶୁଣିସାରିବା ପର
ଅପଣ ଯାହା କରବେ କରନ୍ତୁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରା କରନ୍ତୁନି ମେନକା ଦେବ ! ଟଙ୍କରେ ଯଦି ପକେଟ
ଭର୍ତ୍ତ ଅଛି ତେବେ କୌଣସି କଥାକୁ ପରବାର୍ତ୍ତ ନାହିଁ । ମୋର
ଟଙ୍କାର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ପାସି କାଠିରୁ ଅପଣଙ୍କ
ଖସାର ଅଣିବି । ମୁଁ ଅପଣଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁକିଛି କରପାରେ । ଅନନ୍ଦରେ
ମେନକାର ପେଟ ପୂରୁଗଲା । ସେ ଅପେକ୍ଷା ଭାବି ନପାରି କହୁବାକୁ
ଅରମ୍ଭ କଲା ।

ଅଜି ମୋର ଜନ୍ମଦିନ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ତା'ର
ଉପଲକ୍ଷେ ବିଭିନ୍ନ ଯାଗାର ମୋର ଅସ୍ତ୍ରୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ
କରା ଥିଲା । ହଠାତ୍ ଖବର ପାଇଲି ଗଡ଼କାଲି ସ୍ବତନ୍ତ୍ରରେ ଚଳନ୍ତା
ଟ୍ରେନରେ ମୋର ଅତି ଅସ୍ତ୍ରୀୟଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ହତ୍ୟା କରିଛି ।
ସେଥିରେ, ମୋର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବନ୍ଦ ରହିଲା । ଅଗନ୍ତୁକ
ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ମୁଁ ଦୁଃଖରେ ବସି ଯାଇଥିଲି । ହଠାତ୍, ଅପଣଙ୍କ ପଦାର୍ପଣରେ ମୁଁ ଉଚିତ୍ବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ହେଲି ।

—ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା, ହଠାତ୍ ଯେ କାହିଁକି ଭଗବାନ
ଅପଣଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରକାର ବିପଦ ଦେଲେ କିଛିମାତ୍ର ବୁଝି ପାରୁନି ।

—ବିଧାତା ଉପରେ କାହାର ହତ ଅଛି ସେଞ୍ଜ ?
ମୋ ଲଗି ଅଜି କେତେ ଯେ ଭଦ୍ର ଲୋକ ଦୁଃଖ ମନରେ ପେରିଗଲେ
ସେଥିଲାଗି ବେଶି କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

ଅନେକ ଦୂରରୁ ବୋଧେ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଆସିଥିଲେ ?

“ହଁ, କେତେକେ ଦୂରରୁ ଆସିଥିଲେ ।”

ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି କେଉଁ ମନେ ଥିଲେ ?

ସମା. କରବେ—ସେ ସବୁ କଥା କହିବାକୁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସିମି । ଆପଣ ଦିନକର ଅଛନ୍ତି । ଆପଣ ଯେତେବେଳେ, ସବୁ ଦିନର ହୋଇ ଏତିକା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବେ ସେତେବେଳେ, ସବୁ କଥା ଧୀରେ ଧୀରେ ବୁଝିପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ କିନ୍ତୁ ନୁହେଁ ।

ମେନକର ଏ ପ୍ରକାର କଥାରେ ପଙ୍କଜବାବୁ ଜୋରରେ ହସିଉଠିଲେ । ପ୍ରକୋଷ୍ଠଟି ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହେଇଉଠିଲା ।

ମେନକା ଏ ପ୍ରହସନ କିଛିମାତ୍ର ବୁଝି ପାରିଲାନି । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଗୁହଁ ରହିଲା ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କୁ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ନିଜ ପକେଟ ଭିତରୁ ଲେଡ଼େଡ଼୍ ବେଲ୍‌ଭରଟାକୁ ବାହାର କରି ମେନକାର ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଗର୍ଜିଉଠି କହିଲେ, “ମେନକା ଦେଖିପାରୁଛୁ ଏହା କଣ ? ଆଉ, ମୁଁ କିଏ ? କହି ନିଜର ଛଦ୍ମବେଷଟାକୁ ମୁହଁରୁ ଖେଲିଦେଲେ ।

ମେନକା ଏ ସବୁରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବାପାଇଁ ଆଗରୁ ଆଦୌ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଉପାୟ ଖୁନ୍‌ହୋଇ ଚିତ୍କାର କରୁବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲା ।

ଭାର ମନର ଭାବ ପଙ୍କଜବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ ଶୁଣରେ କହି ଉଠିଲେ, “ସାବଧାନ ! ଚିତ୍କାରକରି କିଛିମାତ୍ର ଲଭି ନାହିଁ ।” ଅବିଚଳିତ ଚିତ୍ତରେ ମେତେ କେତେଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଏ—

ନଇଲେ ଦେଖୁଛୁ ଏଇ ପ୍ରାଣନାଶୀ ଅସ୍ତ୍ର । ଗୋଟାଏ ସେକେଣ୍ଡ୍, ୧ମ୍
ଉତ୍ତରେ ତେ ର ଜୀବନଦାୟ ଲଭିବିବ ।

ନିରୁପାୟ ହୋଇ ମେନକା କମ୍ପିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା,
‘ପରୁରନ୍ତୁ ଅଜ୍ଞା, ପାହା ଜାଣିଥିବି କହିବି ?’

ପ୍ରପୁଞ୍ଜିବାବୁ, ପଙ୍କଜବାବୁ ଆସିବାପର ବାହାର ଦରକା
ପାଖରେ ଆସି ଗୁଲିଭସ ପିସ୍ତୁଲ ହସ୍ତରେ ଜଟି ରହିଥିଲେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଦୂରକଣ୍ଠରେ ପରୁରଲେ, ଏଇ ଯୁଁ କାନ୍ତରେ
ଫଟୋଟି ଟଙ୍କାହୋଇଗି ସେ ଫଟୋଟି କା ର ?

ସେ ଗୋଟିଏ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଅଭିନେତ୍ରୀର ।

—ତାର ନାଁ ?

“ଜାଣେ ନାହିଁ ଅଜ୍ଞା ।”

ଜାଣିନୁ ? ତେବେ ଏଠି ଟାଙ୍ଗିରୁ ବାହୁଁକି ?

ଭରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବଦେଇବା ପାଇଁ ।

ତଥାପି ମିଛ କହିବାକୁ ସାହସ କରୁଛୁ ?

କଦ ପି ମିଛ କହୁନି ଅଜ୍ଞା ! ବଡ଼ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ କହିଲା
ମେନକା ।

ସେ କାଳୁଡ଼ ମିନିତରେ ମୁଁ ଚରଲିବା ଲୋକ ନୁହେଁ
ମେନକା । ମୁଁ ଆସିଗି ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ତା-
ପୁରଣ ନହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ୁନି । ଗୋଟାଏ ଦିଗରେ
ମୁକୁ ? ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ମୁଖ ? କେଉଁଟାକୁ ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କର । କହ,
ଶୀଘ୍ର କହ ? ମୁଁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସେଷକର ଫେରିବି । ବଡ଼ ଉତ୍ତାପ
ହୋଇ କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

କହୁଛି ଅଜ୍ଞ ! ମୋର ପ୍ରାଣ ବଂଶୁକୁ । ସେ ମୋର ଦୂର
ସଂପର୍କୀୟ ଭରଣୀ ହେବ ।

ସେ ଅଜି ଆମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଖବର ବୋଧେ ତୋ
କାନରେ ବାଜିଥିବ ?

—ପାଇଛି ଅଜ୍ଞ !

ସେ କାହିଁକି ଅଜି ଏଠିକି ଆସୁଥିଲା ?

ମୋତେ ଦେଖା କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ତା ସାଙ୍ଗରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଆସିଥିଲା ଏବଂ—ମଲା ?

ସେ କିଏ ତା' ମୁଁ ଜାଣେନି ଅଜ୍ଞ ।

କାହିଁକି ଜାଣିବୁ ? ନେରଳପର ସାପର ମହିତାଖାଇ ଲୁଣି ମୁଣ୍ଡ
ଯୋଡ଼ିବାରେ ତୁ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । କହ, ସନ୍ଦେହ—ସେ କିଏ ?
ଜୀବନକୁ ପଦ ପ୍ରକୃତରେ ଲୋଭ ଅଛି ?

ପ୍ରାଣଭୟରେ 'କମ୍ପିତ' କଣ୍ଠରେ କହୁଲା ମେନକା, “ସେ
ହେଉଛି ମୋ ଭରଣୀର ପ୍ରେମିକା ।”

—ଅଜ୍ଞା, ତୋ ଭରଣୀର ପ୍ରକୃତ ନାଁ କଣ ?

ତାର ଡାକ ନାଁ ଗୁରୁ—ପ୍ରକୃତ ନାଁ କମଳା— ।

ବେଶ୍ ଏଥର ଅଉ ଶେଷିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଢୋଡେ
ମୁଣ୍ଡ ଦିଅଯିବ ।

—ତୋ ଭରଣୀର ପ୍ରେମିକ ଅସିଲେ ରହନ୍ତି କେଉଁଠି ?

ତା ମୁଁ ଜାଣେନି ଅଜ୍ଞ ! ଡେବେ ଯାହା ଶୁଣିବ ତାଙ୍କର
କେତୁଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଏଠାରେ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ବସାରେ ସେ ରହନ୍ତି ।

ଏତେ ଅସ୍ୱାସ୍ତ୍ୟା ତୋର ଯେତେବେଳେ ତୁ ସହଜ ଅଛି
ତୁ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଚିହ୍ନିଥିବୁ ।

ଚିହ୍ନିଥିଲି ଯଦର୍ଥ କହୁପାରିବିନି ! ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣା ଯୁ'
ଗୁଲିଭର ବନ୍ଧୁକ ଧରନ୍ତି ତାଠାରୁ ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭୟଙ୍କର । ସେ
ଯଦି କାଣ୍ଡେ ଅପଣଙ୍କ ଆଗରେ ସମସ୍ତ କଥା ପ୍ରକାଶ କରିବା ତେବେ
ସେ ମୋର ଆଉ ଜୀବନ ରଖିବେନି ।

ଚିନ୍ତା କରନା ମେନକା । ତୋ ଜୀବନର ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ
ନେଲି । ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କର । ତୋର ସେ କିଛିମାତ୍ର କର
ପାରିବେନି । ମୋତେ ସ୍ପଷ୍ଟ କହ । ଯା ଦ୍ୱାରା ତୋର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଗୋଡ଼ ଧରି ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି କହୁଛି ଅଜ୍ଞା, ସେ କଥା ଗୁଡ଼ି
ଅନ୍ୟ କଥା ମୋତେ ପଚାରନ୍ତୁ, ମୁଁ ସବୁ କହିବି । କିନ୍ତୁ ସେ କଥା
କହୁ ପାରିବେନି ।

ଅଲଗା କହିବାକୁ ହେବ । ମୋ କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କର
ପାରିବୁନି ?

ବିଶ୍ୱା କଲେବି ମଧ୍ୟ ମୋର ମୁକ୍ତି ନାହିଁ ଅଜ୍ଞା । ଅପଣ ତାଙ୍କୁ
ଚିହ୍ନି ନାହାନ୍ତି । ଏ ପାଣି ପବନରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅନୁଚର ମନେ
ଖୋଜି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅପଣ ଏଠି ଅସିଛନ୍ତି ସେ
ଏକଥା ନିଜାଣି ଥିବେ ଏ କଲ୍ଲନା ବି କରନ୍ତି ନି ।

ତୁଣ୍ଡରୁ କଥା ସରିବା ଘରର ଆଲଅ ଲିଭିଗଲା । ପ୍ରୟାଗବାବୁଙ୍କ
ଠାତର ଗୁଲିଭର ମିସ୍ତ୍ରଲ ଫୁଟି ଉଠିଲା ଚତୁର୍ଥ କର । ଅନ୍ତରାଳରୁ
ବାହାର ଦୁଇପିଲ ବାଜି ଉଠିଲା କେରରେ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଅତି ଅଧିକାର ଭିତରେ କାହାରିକ ଦେଖିବାକୁ
ପାଇଲେ ନି । ଗୁଳି ଶବ୍ଦର ବାହାରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥିବା ପେଲିସ
ଅସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ପୁଣି ଅଲୋକ ଜଳି ଉଠିଲା । ପଙ୍କଜବାବୁ
ଦେଖିଲେ ମେନକା - ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଛି । ଘର ଭିତର ଗୁରୁଅଡ଼ୁ
ସୁନ୍ଦର । ଏତେ ଲୋକବାଦ ଥିବାସତ୍ତ୍ୱେ କାହାର ଜଣିକର ପତ୍ତ
ମିଳୁନି ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ବାହାରକୁ କବାଟ ଖୋଲି ଆସି କେତେଜଣ
ପୋଲିସ୍‌ଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଜଗାଇ ଥାନା ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁଙ୍କ
ସହିତ ଆସିଲେ ।

ବାଟରେ ଦେଖିଲେ, ‘ପାଣ୍ଡୁଆ’ ଠିକ୍ ସବୁପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାଗାରେ
ତାଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କର ବସିଛି ।’

ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ନଜର ପାଣ୍ଡୁଆ ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା । ହଠାତ୍
ବହୁ ଉଠିଲା, “କିରେ ପାଣ୍ଡୁଆ ?”

“ହଁ ବବୁ ! ଅପେକ୍ଷା ଅପେକ୍ଷାରେ ପରା ବସିଛି । କଅଣ
କିଛି ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ?”

ଦେଖିଲିଲେ ପଣ୍ଡୁ, କିନ୍ତୁ ସବୁ ଟିକକରେ ଖରାପ
ହୋଇଗଲା ।

କିଛି ଖରାପ ହୋଇନି ବାବୁ, ଏକା ଦିନକରେ କଣ ସବୁ
ବୁଝିପାରେ ।

ଧାଆନ୍ତୁ, କାଲି ପୁଣି ଦେଖା କରବ ।

ତୁ, ଅମୁଲ୍ ମୋ ବସାକୁ ?

ଦାଗିଟାକୁ ଅଧିକ ସଙ୍ଗରେ ବାନ୍ଧିଦୁନି । ଅପେକ୍ଷାକୃତ କାମ
କିଛି ହେବ ନି ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ହସି ହସି ଅଗେଲେ ଥାନା ଅଭିମୁଖରେ ।

ଏଗାର

ଟାଉନ୍ ଥାନା କାନ୍ଥର ଡାକ୍ତର ବାଜବର ସଂକେତ ଦେଲା । ବିନୋଦବାରୁଙ୍କ ଆଖିରେ ନିଦ ନାହିଁ । ସମ୍ଭାବ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ଅପିସ ରୂପରେ ବସି ରହିଛନ୍ତି । ଏତିକି ବେଳେ ଥାନା ଭିତରକୁ ପରିଆସିଲେ ପଙ୍କଜବାରୁ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁ ।

ଦୁହେଁକି ଏକ ସଂଗରେ ଦେଖିପରି ବ୍ୟାଗ୍ରତା ପ୍ରକାଶକରି ବିନୋଦବାରୁ ପଚାରିଲେ, ଖବର କ'ଣ ସାର ?

ପୃଷ୍ଠଭାଗରେ ଶହ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ପଳାଇ ଅସୁତ ଏଇମାତ୍ର ଖବର । ବ୍ୟାଘ୍ରଲକ୍ଷ୍ମୀ, କହୁ ବସି ପଡ଼ିଲେ ପଙ୍କଜବାରୁ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁ ଏକ ସଙ୍ଗରେ ।

ବିନୋଦବାରୁ ପଙ୍କଜବାରୁଙ୍କ କଥା କିଛି ବୁଝି ନପାରି ଅନ୍ଧାରି ବ୍ୟାଗ୍ରତା ଓକି ଶବ୍ଦ ପଚାରିଲେ, “କଣ ହେଲା ଅଛି” ?

ଶ୍ରୀକାରକୁ ନିକଟରେ ପାଇ ମଧ୍ୟ ପରିଚାରିଲା ନି—କହୁ ହତ ଶରୀରରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ପଙ୍କଜବାରୁ ।

ବିନୋଦବାରୁ ପଙ୍କଜବାରୁଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଲକ୍ଷ୍ୟକରି କହିଲେ, ଅଗେ କିଛି ସମୟ ରେଷ୍ଟ ନିଅନ୍ତୁ, ପରେ ଅନ୍ୟକଥା ।

ଏ ଜୀବନରେ ଅବସରର ସୁଯୋଗ କାହୁଁ ବିନୋଦବାବୁ ?
 ଜୀବନର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଗ୍ରାମ ଯାହାର ପଣ, ତା'ର
 ଅବସର ନେବାର ସୁଯୋଗ କେଉଁଠି ? କହୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ, ସବୁକଥା
 ଅମୂଲ୍ୟବୂତ ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ଅଗରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । ଶୀଘ୍ର
 ଦଳବଳ ଏହି ପୁଣି ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ଏହି ପ୍ରକାର କଥାଶୁଣି ବିନୋଦ ଅବାକ୍ ହୋଇ
 ଚାଲିଲେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁଙ୍କ ଅଡ଼କୁ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଘାଣ୍ଟା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବିନୋଦ
 ବାବୁ ଚିନ୍ତାପରି କିଛି ମନଯୋଗ ସହକାରେ ସବୁକଥା ଶୁଣୁ ।
 ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁଙ୍କର କହୁବାର ଶେଷ ହେଲା । ବିନୋଦବାବୁ ବାଗରେ
 ଜଳିଯିବି କହୁଲେ ଯୁଦ୍ଧରୁ ଯାଉ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାଉଁ ସେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ଡକାୟତ ଦଳଙ୍କ ଶ୍ରେୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୋଟି ଗୋଟି ବାଂଘୁ ଅଣିବା ।

ବାଂଘୁ ଅଣିବା ଏତେ ସହଜ ମନେ କରନା ବିନୋଦ
 ବାବୁ... । ଏ ସଂପର୍କରେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା ଦରକାର । କଣ କରିବାକୁ
 ହେବ ସେ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି । ତମେ ସକାଳୁ ଛନ୍ଦପୁର
 ପୋଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କ ସାଖୁ ଫୋନ୍‌କର । ସେ ଆସନ୍ତୁ, ସବୁକଥା
 ଭାବିଚିନ୍ତି କରାବ ।

ବେଣି ଡେଇଁ ଡୋଇଯିବ ସାର ! ଦୟା ଦଳ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର
 ବିଳମ୍ବରେ ଅକ୍ଳେଷରେ ବୁଝାଇଦେଇ ଚାଲିଯାଇ ପାରିବେ, କହୁଲେ
 ବିନୋଦବାବୁ..... ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଗୁପ୍ତାହସ ହସି କହୁଲେ, ଦୟାଦଳ ଯେ, ସେଇ
 ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପଳ ବା ପାଇବନ୍ତି ଏ କଥା ଚିନ୍ତାକର ପରୁନା... ।

ସେମାନେ ଅମଠାରୁ ଅଦୂର ଧୂଡ଼ି, ଅଦୂର ଗୁଲବ ଏବଂ ମନେରଖି
ବିନୋଦ ବାବୁ ।

ମୁହଁ ତଳକୁ ପୋତି ବିନୋଦବାବୁ କହୁଲେ ବଡ଼ ଲଜ୍ଜାର
କଥା ସାର । ଲେକଙ୍କ ଅଗରେ ଅତି ମୁହଁ ଦେଖେଇ ବାଟ ଗୁଲବାର
ପୁ' ନାହିଁ । ଅମୁମାନଙ୍କର ତାରମ୍ବାର ଏ ପ୍ରକାର ଶୋଚନୀୟ
ପରାଜୟରେ ଲେକଙ୍କ ଅମକୁ ଭାର୍ତ୍ତ ବାସୁଦେବ ଅଖ୍ୟା ଦେଇ
ସାଙ୍ଗଲେଣି ।

ଦେବାର କଥା, ଦିଅନ୍ତୁ । ନୀରବରେ ସହବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଦୁଃଖ କାହିଁକି ? ଅନୁତାପ କାହିଁକି ?

ଅମେ ଜନ ସଂଧାରଣଙ୍କର ସେବକ—ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ
ଭ୍ରୁଟି ଘଟିଲେ ଅତି ବରଦାୟ କରବ କିଏ ?

ବିନୋଦ ବୁ ନୀରବ ହେଲେ—ପଙ୍କଜବାବୁ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି
ପୁଣି କହୁଲେ, ଦେଖ ବିନୋଦ ବାବୁ ! ଭାରତ ସ୍ଵାଧୀନ ହେବାପରେ
ସଂଧାରଣ ନାଗରିକଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଜାଗି ଉଠିବ ତେଜନା । ଅତି
ଅଗବେଳ ନାହିଁ ଯେ ଲଳପଗଡ଼ ଥିଲୁ ଦେଖିଲେ ଲେକଙ୍କର ଗୁଳି
ଧରିଉଠିବ । ଯେ କୌଣସି ଲେକ ଅମୁମାନଙ୍କର ଭ୍ରୁଟି ଦେଖିଲେ
ସମାଲୋଚନା କରିପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ଅନୁଶୋଧନା କରିବା ଆଦୌ
ଉଚିତନୁହେ; ବରଂ ସେଥିରୁ କଥାକୁ ଉପଦେଶ ମନେକରି ସୁନାମ
ପେରେଇ ଅଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

—“ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ କଣ କସପିବ କହନ୍ତୁ, ପଚାରିଲେ
ବିନୋଦବାବୁ ।”

—“ମୁଁ ଯାହା କହିଲୁ ଅଗେ ତାହାହିଁ କସପିବ । ତା ପର
ଅନ୍ୟକଥା ।”

“ମୁଁ ଟିକିଏ ଅନ୍ୟକଥା ଭାବୁଛି ସର୍ !

“କଣ କହନ୍ତୁ; ଠିକ୍ ମନେହେଲେ କରାଯିବ କହିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।”

ପ୍ରଥମେ ରମା ନିକଟରୁ ମେଳକା ବିଷୟରେ କିଛି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବା ଉଚିତ, କାରଣ ଦୁଇଜଣଙ୍କ କହିବା ଭିତରେ କେଉଁଠି ତଥ୍ୟର ରହିଣ ଜଣାଯିବ ।

ଭଲ ସୁନ୍ଦର ବାହାର କରିଚନ୍ତ୍ର । ବାସ୍ତବିକ୍ ତା’ଠାରୁ କଥା ଅଦାୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

—ତେବେ, ଆଉ ବିଳମ୍ବ କରୁଚନ୍ତ୍ର କାହିଁକି ସର୍ ? ଗୁଲୁ, ରାତିର ଶେଷ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ସାହେବ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଏ କାମଟା ସରିଯିବ ଆଉ, କହିଲେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାବୁ ।

ହଁ, ଗୁଲ । ମୋର କୌଣସି ଅସର ନାହିଁ, ଉଭୟ ଦେଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ସେତେବେଳକୁ କୁଆଡ଼ର ରାତି ପାହିଆସିବାର ସଂକେତ ଦେଇଣି । ଭାରିହେଁ ଅସିସ ରମ୍ପରୁ ଉଠି ହଜିତ ଭାବ ଆଡ଼କୁ ଗୁଲିଲେ ।

ବାଆର

ଟାଉନ୍ ସେଲିସ୍‌ସ୍‌ସନ । ଦୁଇଜଣ ସଂଗୀତଧାରୀ ସିପାହୀ
 ହଜତ ଖାନର ଦ୍ଵାରଦେଶରେ ସତକ୍ ଭାବରେ କଥା ସଫରରେ
 ନିୟୁକ୍ତହୁଅନ୍ତି । ଶୁଭ ଗୁରୁତା ବଜିପାରିଲଣି । ଗୁରୁଆଡ଼ ସୁନ୍‌ସାନ୍ ।
 ବିନୋଦକରୁ, ପଙ୍କଜବାରୁ ଓ ପ୍ରମୁଖବାରୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ହାଜତ-
 ଖାନା ପଖକୁ ଆସିଲେ । ସିପାହୀ ଦୁଇ ଜଣ ବିନୋଦକରୁଙ୍କ ଦେଖି
 ସାଲ୍‌ହ୍ ଦେଇ ଗସ୍ତା ଛାଡ଼ିଦଲେ । ସମସ୍ତେ ଲୁହା ରେଲିଙ୍ଗ୍‌ଦିଆ
 କବାଟ ପାଖରେ ଠିଆହେଇ ଦେଖିଲେ—ସୁବଜାଟି ଅନିଦ୍ରା
 ଅବସ୍ଥାରେ କାହାର ଅଙ୍ଗମନକୁ ଯେପରି ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ବସିଛି ।
 ପଙ୍କଜବାରୁ ଅବାକ୍ ହୋଇଉଠିଲେ ।

ପଙ୍କଜବାରୁ ସୁବଜାଟିର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ହେଲେପରି ଛଳନା
 କରି କହିଲେ—‘ମିଛରେ ଶୁଭ ଅନିଦ୍ରା ହେଇ ସୁକୁମାର ଅଙ୍ଗକୁ
 କଷ୍ଟ ଦେଉଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଟିକିଏ ଶୋଇପଡ଼ନ୍ତୁ... ? ଦୁଃଖ କଲେ
 କଣ ଆଉ ମୁଁ କଥା ଫେରି ଆସିବି ?’

‘ସୁବଜା ପଙ୍କଜବାରୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲାନି ।
 ଠିକ୍ ସୁବସର ମୁହେଁରେ ବସି ରହିଲା ।’

ପଙ୍କଜବାବୁ ମନେ ମନେ ଠିକ୍ କଲେ, ଏ ବାଟରେ ଯୁବତୀଠାରୁ କୌଣସି କଥା ଅଦାୟ୍ କରିହେବନି । ସିଏ ଅଙ୍ଗୁଳରେ କେଉଁ ଘିଅ ବାହାରେ ନାହିଁ କି ବାହାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଅଙ୍ଗୁଳଟି ନିଶ୍ଚୟ ବଙ୍କେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ଭାବି ଅଟାଳିଆ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ, ବୁଧ ରେ ଏ ମୁଁ ଅଭିନୟ କହିବି ? ତମ ହୃଦୟବାସୀ ଦୂର କରିବାପାଇଁ, ସକଳ ଆଖିରୁ ଲହ ପୋଛି ଦେବାପାଇଁ ଏଠିକି କେହି ଅସିବେ ନି ରୁପସୀ ?

ଯଦି ମୁଁ ଗୃହ, ତେବେ ତମ ସ୍ଵରୂପଟାକୁ ଚିହ୍ନିବକୁ ଅମକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅ ?

‘ତଥାପି ଯୁବତୀ ଗୀରବ ହେଲା । ପଙ୍କଜବାବୁ ଦେଖିଲେ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନରେ ବି ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦ୍ଵାସଲ ହେବନି । ସେ ଦୃଢ଼କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, “କ’ଣ—ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ଉତ୍ତର ଦେବୁ ନାଁ, ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜାଣି ଜାଣି ବରଣ କରିବୁ ? ଦେଖି ପାରୁବୁ, ଗୁଳିଭର ବହୁଳ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ସତ୍ତ୍ଵେ ନୟନରେ ଗୁହଁ ରହିଛି ତୋର ଅଡ଼କୁ ? ପଙ୍କେଟରୁ ଉତ୍ତରାତରାକୁ କ’ଣ ଦେଖି ଇଲେ ଯୁବତୀକୁ ।

ଯୁବତୀ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ନପାରି ହସି ଉଠିଲା କେ ରରେ । ସେ ହସର ଅଭାବରେ ମନେ ହେଲା ରୁଦ୍ଧ କୋଂଗ୍ରେଟି ଯେପରି ପାଟି-ଯିବ । ସମସ୍ତେ ଅବାକ୍ ହେଇ ଗୁହଁରହଲେ ଯୁବତୀ ଅଡ଼କୁ । ଯୁବତୀ ଗୁରୁଗୁରୁ କଣ୍ଠରେ କହିଉଠିଲା, “ଗୁରୁଦା ମହାଶୟ, ମୁଁ ଜାଣେ, ଏଠିକି ଅସିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋର ପରଶ୍ରାମ କ’ଣ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅସିଛି । ମନେ ରଖନ୍ତୁ, ସିଂହା କଦାପି ଶୃଗାଳର ଦାସକୁ ସ୍ଵୀକାର କରିବନି—ମରିବ ପଛେ ବାଣୁଆର ଗୁଳିଗୋଟିରେ । ମୋଠାରୁ

ଅପଣ ଅନ୍ୟ କିଛି ଅଣା କରନ୍ତୁ ନି । ଅଧିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଅନୁଚିତ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ, ଯୁବତୀର ବାକ୍ୟବାଣୀରେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ —
 କ୍ଷିପ୍ର ସିଂହପର ଗର୍ଜିତ କହିଲେ, “ଏତେ ଦୂର ସାହାସ ?
 ଅଛା, ସିପାଗ୍ରା ! ଗୁରୁକ—.....

ଯୁବତୀ ଅଦୂର ଜୋରରେ ହସିଉଠି କହିଲା, ‘ଗୁରୁଦା
 ମହାଶୟ; ଅପଣ ଭ୍ରୂଧୂବେ ଗୁରୁକର ଧମକରେ ମୁଁ ଅପଣଙ୍କୁ
 କିଛି କହୁ ପକାଇବି ? ତା’ ଭୁଲି ଯାଅନ୍ତୁ ! ଜୀବନର ସ୍ୱପ୍ନ
 ରକ୍ତବିନ୍ଦୁ ପ୍ରବହିତ ହେଉଥିବ ଯଦି ଅପଣ ମୋଠୁ କଥା ଅଦାୟ
 କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ଅପଣଙ୍କଠାରୁ ଅଦୂର ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀଦଳେ
 ଲୋକ, ଯୁଁ ମାନେକ ଅପଣମାନଙ୍କୁ ତ କହ କି ସବୁ—କଥା ଜଣେଇ
 ଅଣ୍ଟିରେ ଟୁଲିଦେଇ ଗେ ଟାକପରେ ଗୋଟାଏ ଭ୍ରମଣ କାଣ୍ଡ ଘଟେଇ
 ଗୁଲିଯାଇପାରୁଛନ୍ତି - ସେଇମାନଙ୍କ ପରି ଚିତ୍ତର ଲୋକ ଆମ ଦଳର
 ଟେର ପାଇଯାଉ ନାହାନ୍ତି । ଅପଣମାନେତ ଅଜନଗଣ୍ୟ । ବାରମ୍ବାର
 ପରୀକ୍ଷିତ ହୋଇ ‘ମଧ୍ୟ ଲଜ୍ଜା ଅନୁଭବ କରୁ ନାହାନ୍ତି—ଅଶ୍ରୁଧୀ !
 କହୁ ହସି ଉଠିଲ ଜୋରରେ ।

ଯୁବତୀର ଶାଣ୍ଡିକ କଥା—ବିନୋଦବାବୁଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱରେ
 ଗଲିଗଲିପର ଲାଗିଲା । ସେ କୋଥରେ ଉନ୍ମତ୍ତହେଇ କହିଉଠିଲେ,
 “ସିପାଗ୍ରା, କ୍ୟା ଦେଖତା ହେଁ, ଚଲଅ ।

ସିପାଗ୍ରା, ଦୁକୁମ ତାଲିମ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବା ସମୟେ
 ପୁଣି ବିଦ୍ୟୁତ୍ତର ହସ ହସେ ଯୁବତୀ କହି ଉଠିଲା, “ଜୀବିତ ଅବସ୍ଥାରେ
 ପୁରୀ କରିବାର ଅଧିକାର କା’ର ନାହିଁ ଗୁରୁଦାମହାଶୟ ! ବୃଥାଚେଷ୍ଟା ।
 ଦୁଃଖ ରହୁଗଲା, ଅପଣମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ସୁଯୋଗ

ସାଇଲିନି କହୁ—ହାତରେ ଧରି ଥିବା କଣ ଗେଟ ଏ ଜିନିଷ
 ପାଟିରେ ଦେଇ ଚଟଣ ରସରେ ଭଲ ପଡ଼ିଲା । ପଙ୍କଜବାରୁଣ ସହୃଦ
 ସମସ୍ତେ କବାଟ ଖୋଲି, ଦଉଡ଼ି ପାଇ ଦେଖିଲେ ଯୁବଜୀର ଅବସ୍ଥା
 ଫାଦାତକ । ପଙ୍କଜବାରୁ ଭଲ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖି
 କହିଲେ, ସବୁଶ୍ରେଷ୍ଠ । ହାତମୁଠାରେ ପାଇ ମଧ୍ୟ କାମ ହୁଏଲ
 କରି ପରଲେନି ।

ବିନୋଦବାରୁ କହିଲେ, ସବୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ସାର୍ ! ଅଉ ଏ
 ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତାକରି ଲଭ ନାହିଁ, ଅସନ୍ନ ସମସ୍ତେ ଦୀର୍ଘ
 ମନୋରଥରେ ଚାଲିଲେ ଅପିସ ରୁମ୍ ଭିତରକୁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସକାଳ
 ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ—ପଡ଼ିରହିଲା ପୋଷ୍ଟମଟମ୍ ପାଇଁ ।

—୦—

ଦେଉ

ପୁର ଦୁର୍ବଳୟରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅଲୋକ ଦେଖାଦେଲା । ଧାନା
 ଅପିସ ରୁମ୍ ଭିତରେ ପଙ୍କଜବାରୁ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲବାରୁ ଓ ବିନୋଦବାରୁ
 କେତେକେଲେ ଯେ ଚୌକିରପରେ ତୁଳେଇ ପଡ଼ିଚନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ଵାସ ନାହିଁ । ହଠାତ୍, ଜଣେ ସିପାୟା ଆସି ଡାକଲା,
 ବାରୁ ! ରୁଠୁ, ଭ୍ୟାନ ଅସିଗଲଣି, ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ହସ୍ପିଟାଲକୁ
 ପଠାଯିବ ପସ ?

ସିପାୟାର ଡାକରେ ସମସ୍ତେ ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠିପଡ଼ି ଆସି
 ମଲି ମଲି ହାତର ଘର ପାଖକୁ ଚାଲିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେହସର

ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ତାଲା ଖୋଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଚାହିଁକଣ ପିପାସାଙ୍କ-
ସାହାଯ୍ୟରେ ଉଠାଇ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଲଦାଗଲା । ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଲା
ତାକୁରଖାନା ଅଭିମୁଖରେ । ପଙ୍କଜବାବୁ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାବୁ ବିନୋଦ-
ବାବୁଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ନିଜ ବସାକୁ ଫେରିଲେ । ବିନୋଦବାବୁ
ମଧ୍ୟ ନିଜର କାମଧନା ଭୁଣାଇବା ପାଇଁ ଫେରିଲେ କ୍ବାଟରକୁ ।

ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ କ୍ବାଟର ଥିଲା ହତା ଭିତରେ । ଦୁଇ
ମିନିଟ୍ ପା ଅସ ବରବାକୁ ଲାଗିବ । ବିନୋଦବାବୁ ଘର ଭିତରେ
ପାଦ ଦେଇ ଦେଇ ଶୁଭା ଦେବା ଦେଖିପାରି ପଛାଳିଆ ସ୍ତରରେ
କହିଲେ, “କଣ କଲ ତମେ ? ଜାଣି ଜାଣି ଗୋଟାଏ ନାଶହତ୍ୟା
ମଦ ପାସରେ ଭାଗି ହେଲ ?

ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ମନ ବଡ଼ ବିସାକ୍ତ ହେଇ ରହିଥିଲା,
ସେ ବିରକ୍ତତା ଦେଖାଇ ଚଢ଼ାଗଳାରେ କହିଲେ; ‘ଯା ଭାର ସେ
ବୋହୁ, ଶୁଣିଲ ଲେ କ୍ଷୁ କାହୁଁକି ଗରୁ ଲଗୁଛି ?’

ଶୁଭା ଦେବା, ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ମନର ଅବସ୍ଥା ଚୁଖିପାରି
ଆହୁରି ଚିଡ଼େଇବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ; “ଲଗିବନି ? କାହୁଁକି
ଲଗିବନି ? ହବ୍ ପଇସା ଖରଚ କରି ଯଦି ବେଦୀ ଉପରେ ମୋ
ବାସା ତମ ହାତକୁ ମୋ ହାତ ଛଦି ଦେଇଛନ୍ତି ସେ ଅଧିକାରରୁ ତ
ତମେ ବଞ୍ଚିତ କରି ପାରବନି ।

ବିନୋଦବାବୁ ଆଉ ହସ ସମ୍ଭାଳି ପାରଲେନି । ଠୋ ଠୋ
ହସିଉଠି କହିଲେ, “ଓ, ସେକଥା ମୋର ଶିଅଲ ନ ଥିଲା... ।
ରଥଲି, ଅଇ ଯୁମ୍ ସର ।

ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ଭୂତରୁ କଥା ଶେଷ ହେଇନି ଜଣେ
ସିପାୟା ଦୁଆରେ ଠିଆହେଇ ତାକିଲା, ବାବୁ !

—ବିନେ ଦବକୁ ଭିତରୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, କିଏ ?

—ମୁଁ ଜବର ଅଛି ।

—ଓ ଜବର ? କ'ଣ ଖବର...କହୁ ଭିତରୁ ବାହାରକୁ
ଅସିଲେ ।

‘ଅପଣଙ୍କୁ କିଏ ଫୋନରେ ଡାକୁଛନ୍ତି ବାବୁ ! ବଡ଼
ଅଜେଣ୍ଡା ଦରକାର...କହୁଲୁ ଜବର ।

ଅଜେଣ୍ଡା ? ଭଲ ଗୁଲିର ମଣିଷ କଲ...ମୁଁ ପାହା
ଦେଖୁଛି, ଝାଡ଼ା ମାଡ଼ୁଥିଲେ ବି ଶେକବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅଛା, ଗୁଲ,
ମୁଁ ପାଉଛି—ବ୍ୟସ୍ତଭାବରେ କହୁଲେ ବିନୋଦବାବୁ ।

ଜବର ଗୁଲିଗଲ, ଶୁଭା ଦେବା କବାଟ କୋଣରେ
ଠିଆହେଇ ସବୁ କଥା ଶୁଣୁଥିଲେ । ଅତି ସମ୍ଭାଳି ନପାରି ହସି ହସି
କହୁଲେ, ଏଥର ଦିୱରଲି ପ୍ରମସନ । ନୋ ଡାଉଟ୍ । ବିନୋଦବାବୁ
ହସି ହସି ଗୁଲିଲେ ଥାନାକୁ ।

ଫୋନଟା ବାରମ୍ବାର ବଜି ଉଠୁଥାଏ କିଂ କିଂ ହୋଇ ।
ବିନୋଦବାବୁ ବ୍ୟସ୍ତଭାବରେ ଥାନା ଅଫିସ ରୁମ୍‌ଭିତରେ ପହଞ୍ଚି
ବିସିଇରଟାକୁ ତେଲି ଧରି ପଚାରିଲେ, “ହଲେ, କିଏ ଅପଣ ?
କଣ କହୁଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର ଅସିଲ, ଅପଣ ବିନୋଦବାବୁ—ଥାନା ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ
ଅସିସର ?

“ଅଛି ହଁ, ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବିନୋଦବାବୁ ।”

ନମସ୍କାର, ମୁଁ ଜଣେ ଆପଣଙ୍କର ଅପରିଚିତ କହୁଛି ।

କଣ କହୁଛନ୍ତି ? କଣ ଦରକାର ମୋଠି କହନ୍ତୁ ?

—ଅପଣମନେ ଦୟାଦଳକୁ ଗିରଫ କରିବା ଲାଗି ଅପାଣ
ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ନା ?

—ହଁ, କାହୁଁକି ଅପଣଙ୍କର ସେ ବିଷୟରେ କଣ ଦରକାର ?
ବିରକ୍ତକରକଣ୍ଠରେ କହୁଲେ ବିନୋଦବାବୁ ।

ଉତ୍ତର ଅସିଲ, ବିରକ୍ତକର ଲଗୁଛି ବୋଧେ ମୋର ପ୍ରଶ୍ନ
ଅପଣଙ୍କ ?

ଅନ୍ତର ବିରକ୍ତକରକଣ୍ଠରେ କହୁଲେ ବିନୋଦବାବୁ, ହଁ
ଅପଥା ବାଜେ ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତୁନି—କଣ ଦରକାର କହନ୍ତୁ ।

ବାଜେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁନି ଇନ୍‌ସିପେକ୍ଟର ବାବୁ... ଅପଣ ଏତେ
ଧନୀ ହୋଇ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପାଇଁ ଭୁରି ମରୁଛନ୍ତି ତା'ର ସଂଧାନ ମୁଁ ଦେବାପାଇଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଡାକିଛି । ଶୁଣନ୍ତୁ—

ଏ ପ୍ରକାର ଉତ୍ତରରେ ବିନୋଦବାବୁ ଚମକି ପଡ଼ି କହୁଲେ,
କିଏ ଅପଣ ?

--ଉତ୍ତର ଅସିଲ ଉତ୍କଳ ହସ ଉତ୍ତରେ 'ଯ ଦୁଃଖର ସର୍ଦ୍ଦାର ।'

ଅଜାଣତରେ ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲା
ଦୟା ? ସିପାଗ୍ରା, ଦିପାଗ୍ରା, କହୁ ଚିତ୍ତାର କର ଉଠିଲେ ଜୋରରେ—

ବିନୋଦବାବୁଙ୍କ ଚିତ୍ତାରରେ ପୁଣି ଅନ୍ତର ଜୋରରେ ଉଲଟ
ହସ ଭାସି ଅସିଲା । ବିନୋଦବାବୁ ସେହିପରି ଉପିଭରଟାକୁ
କାନ ପାଖରେ ଧରି ଶୁଣୁଥାନ୍ତି । କିଛି ସମୟ ପରେ ହସ ବନ୍ଦ
ହେଇ ପୁଣି ଶୁଭିଲ, ମୋ ନାଁ ଶୁଣି ବଚଳିତ ହେଇ
ପଡ଼ିଲେଣି ଦେଖୁଛି । ଅର ଅପଣଙ୍କୁ ବେଶି ସମୟ ବିକ୍ରତ କରିବାକୁ
ଦେବନି । ମୋର ମଧ୍ୟ ସମୟ କମ୍ । ଶୁଣନ୍ତୁ—

ବିନୋଦବାବୁ ମନଯେଗ ସହକାରେ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମୁଁ ଅପଣମାନଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ସତର୍କ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୋର କୌଣସି ଅନୁରୋଧ ଗ୍ରହଣ କଲେନି । ଅପଣମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ସେଲିଷ୍ ଚାକିରି କରିବାକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେକ୍ସଥର ପର୍ବ ମୁଁ କଣ କହିବାକୁ ଆସିବି ଦିଆକରି ଶୁଣି ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି ହୁଅନ୍ତୁ; ଅଥବା ମାୟାମୁଗ ପକ୍ଷରେ ଭୁରି ଶକ୍ତି ନଷ୍ଟ କରନ୍ତୁନି ।

ଅଗରୁ କହୁ ସାରିବି ଯେ, ଆମ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଭଦ୍ରଖୋଳ ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୋକେ ଅପଣଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଶତ୍ରୁ । ସେ ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ସାଧନ-କରିବାକୁ ତେଷା ନକରି ଆମ ପକ୍ଷରେ ଘୁରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଅପଣ କିନ୍ତୁ—ଯୁ ମାନଙ୍କର ଆମେ ସବୁନାଶ କରିଛୁ ସେମାନେ କି ଧରଣ ଲୋକ ? ସେମାନେ ଆମଠାରୁ ଲକ୍ଷଗୁଣରେ ସଜ୍ଜତାନ । ଅପଣ ମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ଅନ୍ଧପଟଳି ବାନ୍ଧି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ନିର୍ବାହକର ତଥ୍ୟ ଚିପି ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରି ଗଡ଼ୁଛନ୍ତି ସାଅତାଲ କେଠା । ବିସ୍ତର କରିଛନ୍ତି ଏକାଧିକାରୀ । ଏଇପରି ଭାବରେ ଯଦି ଆମେମାନେ କିଛିଦିନ ନୀରବ ରହିବୁ—ଶେଷକୁ ଆମେ ଆମର ଦେଶକୁ ବି ହରେଇ ଦେଉ । ଯୁ ଜାତି ଦିନେ ଗଙ୍ଗାଠାରୁ ଗୋଦାବରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାର କରି ଦସିଥିଲା ସେ ଜାତିର ଆଜି ଆବସ୍ଥା ହେଉଛି କଣ ଅପଣ ଜାଣନ୍ତିନି ? ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଇ ଓଡ଼ିଆ ଭାରତ ବିଅ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ବିକା ହୋଇ କିମ୍ବର ଭାବରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତକ ହେଉଛନ୍ତି ଯୁ ସବୁ ଦଲଲମାନେ ଏସବୁ ମୂଳରେ ରହି ଜାତିର ମେଲୁଦଣ୍ଡ ଉପରେ ଆଘାତ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଣ-ମାନେ ପୃଥୁବା ପୃଷ୍ଠରୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିବା ବିଚିତ ନୁହେଁକି ? କଣ

କରୁଛନ୍ତି ଅପଣମାନେ ? ମିଛରେ କାହିଁକି ଅମ ପଛରେ ଦୁରୁଛନ୍ତି ?
 ଅସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଦୟା ନୋହୁ—ଦୟା ଦେଉଛନ୍ତି
 ସେଇମାନେ । ଅସେମାନେ ଦେଶର ସେବକ । ଅସେମାନେ ଲଢ଼ି
 କରୁନା, ଦୟାଶୀଳ ଲୋକର...କରୁ, ଯିଏ ଭିକାରୀକୁ ଭିକ ମୁଠେ
 ନଦେଇ ଦୁଅରୁ ଡେଇଦେ—ପରର ତଣ୍ଡି ଗିପି ଅମାର ଭର୍ତ୍ତିକରେ
 ଅମେ ହତ୍ୟାକରୁ—ଦେଶଦ୍ରୋହୀ । ଜାତଦ୍ରୋହୀ, ଠକ,
 ଯୁଆଁରେ ମାନଙ୍କୁ । ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ମୋ କଥାକୁ । ମୁଁ ଯାହା
 କହୁଛି ନିଶ୍ଚୟ ସତ୍ୟ । ଚଳନ୍ତୁ ଟ୍ରେନ ଭିତରେ ପାଲାଲକୁ
 ହତ୍ୟାକରୁଛନ୍ତି ଅମଦଳର ଲୋକେ ବିଷକ୍ର ବାସ୍ତୁ ପ୍ରୟୋଗ କର
 ଅତେଜ ଅବସ୍ଥାରେ ଅପଣଙ୍କ ହାତରେ ଧରେଇ ଦେଇଥିଲା
 ପାଲାଲର ରଖିତା ସ୍ତ୍ରୀ ରମାକୁ । ଭାବିଥିଲା ଅପଣମାନେ ତାଠୁଁ
 ସମସ୍ତ କଥା ଅଦାୟ କର ଦୋଷୀକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ଦେବେବୋଲି ।
 କିନ୍ତୁ, ଅପଣମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ବୁଦ୍ଧି ତା ନିକଟରେ ହାର
 ମାନିଲା । ସେ ଦିନ ସଙ୍ଗ ସର୍ତ୍ତେ ପଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କାର ଗହଣା ଠକି
 ନେଇଗଲା ଅମେ । ଅପଣଙ୍କୁ ସତର୍କ ଗିଠି ଦେଇ ଅସିଥିଲା ନିଜେ ମୁଁ ।
 ତା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅପଣମାନେ କିଛି ବି କଲେନା; କରଂ ସେମାନଙ୍କର
 ପ୍ରସ୍ତୋତନରେ ପଡ଼ି ଅମର ପଛରେ ଦୂରଲେ । କଣ ବା ଲଭ
 ହେଲା କହୁଲେ ?

କିନେଦବାରୁ ମନଯୋଗ ସହକାରେ ସବୁ ଶୁଣି ପରୁରଲେ,
 ମୋର କେତୋଟି କଥାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେକି ?

ପରୁରନ୍ତୁ, ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ କହୁଲ ସର୍ଦ୍ଦାର । ଅପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସୁ ସବୁ କଥା ଗୋଟାଏ ଝୁଞ୍ଚରେ କହିଗଲେ ସେ ସବୁ, ଯେ କେହି
 ଶୁଣିଲେ ଅପଣଙ୍କୁ ଜଣେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଲୋକ ବୋଲି ମନେକରିବ,

କିନ୍ତୁ, ମୁଁ କହୁଛି, ଅପଣମାନେ ସ୍ୱ ନୀତି ନେଇ ଚାଲିଯିବୁ ସେ
ନୀତିରେ କଣ ଦେଖିବ ପରସ୍ପରିକ ବଦଳି ପାରିବ ? କାଲି, କୁଆଁରୀ
ଧର୍ମଣ ହଜାକାଣ୍ଡ ଭିତରେ କଣ ଶାନ୍ତି ପେରି ଅସିପାରେ,
ପରୁରିଲେ ବିନୋଦବାରୁ—

—ନାଁ, କଦାପି ନୁହେଁ... । ସାମୟିକ ବେଦନାର ଉପଶମ
ମାତ୍ର ।

ତେବେ, କାହିଁକି ଅପଣମାନେ ଶାନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ନକରି ଦେଖ
ଭିତରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତର ଅସିଲା । ଅପଣମାନଙ୍କ ଶିଖିଲତା ଭାଙ୍ଗିଦେବା ନିମନ୍ତେ
ଅପଣମାନେ ଅମ ପରରେ ଦୁରୁଦୁରୁ ପ୍ରକୃତବାଟ ଅବସ୍ଥାର କରି
ପାରିବେ—କହିବୁ ଦେଲେ ବିନୋଦବାରୁ ଏପ୍ରକାର ଉତ୍ତରରେ ।

ନିଜେ ଖୁସି ହେଲପରି ଛଳନା କରି—ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣେଇ
ପରୁରିଲେ, ମୋର ଅଶା ଅପଣମାନେ ଅମମାନଙ୍କ ଏ ଦିଗରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ନିଶ୍ଚୟ ?

ଉତ୍ତର ଅସିଲା ନିଶ୍ଚୟ, କରିବୁ... ଅପଣମାନେ ଯଦି ସାହାଯ୍ୟ
ଚାହାନ୍ତି ।

ଅଉ ଥରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣେଇଁ କହିଲେ, ବିନୋଦବାରୁ—
ବେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବେକି ?

ଉତ୍ତର ଅସିଲା, ପରୁରିଲୁ—କହିବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଥିଲେ
କହିବି ।

ବିନୋଦବାରୁ ପରୁରିଲେ, ଅଛା 'କହୁଛୁ, ରମା କିଏ ?
ତା'ର ପ୍ରେମିକକୁ କାହିଁକି ଅପଣମାନେ ହଜାକଲେ ? ତା'କୁ
ଅମ ହାତରେ ଛାଡ଼ି ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ?

ଉତ୍ତର ଅସିଲ, ସେ ଅନେକ କଥା । କେବଳ ଏତିକି ମାତ୍ର
ଜାଣି ରଖନ୍ତୁ—ସେ ହେଉଛି ଏଇ ଦ୍ରୁପଦର ସହରର ସୁନାମଧନ୍ୟ
ବେଶ୍ୟା ମେନକାର ଭଉଣୀ । କଳିକତାର ପାଲାଲର ସହିତ
ସଂପୃକ୍ତ ରହୁ ଏଠାରୁ ବାଳିକା ଯୁବତୀ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସେଠାରେ
ବେଶ୍ୟାଲୟରେ ବନ୍ଦୀ କରିବା ତାର ବେଉସ । ପାଲାଲର ହେଉଛି
ବେଶ୍ୟାଲୟ ମାନଙ୍କର ବଡ଼ ଦଲଲ ।

ଶୁଣିହୋଇ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନକଲେ ବିନୋଦବାବୁ ଏଠି କି ସହିତ
କେଉଁ ମାନେ ସଂପୃକ୍ତ ଅଛନ୍ତି—ତାକୁ ଏ ଦିଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ?

ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଏଠିକର ଇଣ୍ଡିଆ ହୋଟେଲର ମାଲିକ
ଅପଲ୍ଲାସ୍‌ମୀ ଓ ରମାର ଭଉଣୀ ମେନକା ସଂପୃକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଗଙ୍ଗାବର୍ତ୍ତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠିକାର ବିଶିଷ୍ଟ
ସୁନା ବ୍ୟବସାୟୀ ।

ଏଥରେ ଗଙ୍ଗାବର୍ତ୍ତର ସ୍ୱାର୍ଥ ? ପଚାରିଲେ—ବିନୋଦବାବୁ...

—ଗଙ୍ଗାବର୍ତ୍ତ, ଲମ୍ପଟ । ଉଦ୍ରାସେଲ ପିନ୍ଧି ସେ ମେନକାର
ସାହାଯ୍ୟରେ ଏକ ସୁସ୍ମୃତି ଅଗନ୍ତୁକା ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ
ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସୁଯୋଗ ପାଏ । ସେତିକି ତର ସ୍ୱାର୍ଥ...

—ଅପଣମାନେ ଏସବୁ ଖବର ଜାଣିଲେ କିମିତ ?

ଦୁନିଆଁର କୌଣସି ଖବର ନାହିଁ ପାହାକି ଅମମାନଙ୍କ
ନିକଟରେ ଅସି ନ ପଡ଼ୁଥାନ୍ତେ...ହସ ହସ କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଲ ।

—ବିନୋଦବାବୁ ପଚାରିଲେ ଅପଣମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ
ଧରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ?

ଅପଣମାନେ ଯଦି ଅସମ ହୁଅନ୍ତି...ଉତ୍ତର ଦେଲ ସଙ୍ଗରେ ।

ତେବେ କୁହନ୍ତୁ ଅପଲ୍ଲାସ୍‌ମୀ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ?

ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଅପମାନଙ୍କ ଭୟରେ ସେ ଅସୁଖୋପନ କରିବା କମଳ କୁ ନେଇ ।

“ସ୍ଵାର ପ୍ରମାଣ ? ପଚାରିଲେ ବିନୋଦବାବୁ.....

ରାଜାର୍ଠଙ୍କ ଅପିସ୍, ଛୁମ୍, ଖାନ୍ତଲସ କଲେ ସ୍ଵାର ପ୍ରମାଣ ପାଇପାରିବେ ନିଶ୍ଚୟ ।

‘ଅନ୍ୟାୟ ! କେବେ ପୁଣି ଅପଣଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ ।’

—‘ଅପଣଙ୍କୁ ସେ ବିଷୟରେ ଧନ୍ଦାହେବାକୁ ପଡ଼ିବନି । ଅମେ ସମୟ ଜାଣି ଅପଣଙ୍କୁ ଖବର ଜଣାଇବୁ । ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେନି । ନମସ୍କାର କହୁ କହିବା ବଦଳ ।’

ବିନୋଦବାବୁ, ରାସିରଟାକୁ ରଖିଦେଇ ଅବାବ୍ ହୋଇ ଚଉକି ଉପରେ ବସିପଡ଼ିଲେ । ବିନୋଦବାବୁଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି, ଜବର ଅସି ପଚାରିଲା, “କଣ ହେଲା ବାବୁ ?

କିଛି ନାହିଁ । A.S.I. କୁ କହିଦେ ଶୀଘ୍ର ପୁଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କ ପାଖକୁ ଫୋନ୍ କରିବେ ଏଠିକି ଅସିବାକୁ । ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପ୍ରସ୍ତୁତିବାବୁ ଓ ସଙ୍କଳବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଖବର ପଠାଇବେ ଶୀଘ୍ର ଅସିବା ପାଇଁ ।

ଜବର ହଁ ଅଛି, କହି ଚାଲିଗଲା । ବିନୋଦବାବୁ ଦ୍ଵାଟରକୁ ଫେରିଲେ ।

ଚଉଦ

ସାହେ ଛଅଟା ବାଜିବ... ପୋଲିସ ସାହେବ ନିଦରୁ ଉଠି ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ବୈଠକଖାନାରେ ବେଉଟି ଖାଇ ବସିବନ୍ତି, ହଠାତ୍ କଲିଙ୍ଗ ବେଲଟା ବାଜିଉଠିଲା କ୍ରୀଂ—କ୍ରୀଂ—କ୍ରୀଂ ।

ପୋଲିସ ସାହେବ ଡରଡରରେ ଚା'ତକ ପିଇଦେଇ ରିସିଭରଟାକୁ ଡୋଲିଧରି ପଚାରିଲେ ‘ହଲୋ, କିଏ କହୁଛନ୍ତି ?

“ମୁଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଥାନା A.S.I. କହୁଛି ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା.....

‘କଣ ଖବର ? ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହୋଇ ପଚାରିଲେ, ‘ପୋଲିସ ସାହେବ ।’

ଯୁବତୀଟି ଧରାପଡିବା ଭୟରେ ଅସ୍ପଦ୍ୟା କଲା । ପୋଲିସଟିମ ପାଇଁ ହସପିଟାଲ ପଠାଇ ଦେଇଛନ୍ତି... । ଅପଣ ଶୀଘ୍ର ଏଠାକୁ ଆସିବାକୁ ଅତିସର ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ଅନୁରୋଧ କରୁଛନ୍ତି ।

ପୋଲିସ ସାହେବଙ୍କ ମନରେ ଚମକ ଲାଗିଲା..... ସେ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରି ଉତ୍ତର ଦେଲେ; ଅଛା ତମେ ଅତିସର ଇନ୍‌ଚାର୍ଜଙ୍କୁ କହିଦିଅ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହାରୁଛି ଅପଲଣ୍ଡେ ଭିତରେ ପହଞ୍ଚିବି । A.S.I ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ କହିବା ବନ୍ଦ କଲା ।

ପୁଲିସ୍ ସାହେବ ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ତେର ନ କର ଯିବାପାଇଁ
 ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛନ୍ତି ଚପରସି ପ୍ରବେଶ କରି ସାଲ୍ୟୁଟ ଦେଇ ଗୋଟିଏ
 ଏକ୍ସପ୍ରେସ ଗତି ଅଣି କଢାଇ ଦେଲା । ସୋଲିସ୍ ସାହେବ ସାଙ୍ଗେ
 ସାଙ୍ଗେ ଟେଲିଗ୍ରାମର ଲିଫାପାଟିକୁ ଚିର ଏକ ନିମ୍ନାସରେ ପଡ଼ିପକାଇ
 ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେମାତ୍ର ତେର ନ କର
 ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଡାକିଲେ କା'ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବାକୁ । ଡ୍ରାଇଭର ସାଲ୍ୟୁଟ୍
 ଦେଇ ଗୀରକକୁ ଗାଡ଼ ଅଣିବାକୁ ଚାଲିଗଲା । ସୋଲିସ୍ ସାହେବ
 ଡ୍ରୋସିଙ୍ଗ ରୁମ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଇ ପୋଷକଟା ତରତରରେ ପିନ୍ଧି
 ବାହାର ପଡ଼ିଲେ । ସାହେବଙ୍କ ଏକ ପ୍ରକାର ଅସ୍ଥିରତା ଦେଖି—
 ମେମ୍, ସାହେବ ପଚାରିଲେ ଏତେ ଅସ୍ଥିରତା କାହିଁକି ? ଏଡ଼େ
 ସକାଳୁ ଅଖିଆ ଅପିଆ କୁଅଡ଼ିକି ବାହାରୁ ?

ଆସିଲେ କହିବି—କହିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଳନହିଁ...ବଡ଼
 ବ୍ୟସ୍ତ ଭାବରେ ଯିବାକୁ ବାହାର ପଡ଼ିଲେ । ସେତେବେଳକୁ କାରଟି
 ଅଣି ଡ୍ରାଇଭର ଗେଟ୍‌ପାଟକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ସାରିଥିଲା ।
 ସୋଲିସ୍ ସାହେବ ବସିବା ମାତ୍ର କାରଟି ଦୂରକୁ ଗଢରେ ଛୁଟି
 ଚାଲିଲା ବ୍ରହ୍ମପୁର ସମ୍ମୁଖରେ ।

ଛବିପୁର ଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ମାତ୍ର ତେର ମାଇଲ । ପଦର
 ମିନିଟ୍ ଭିତରେ କୀର ଯାଇଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଟରନ୍ ସୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନରେ
 ପହଞ୍ଚିଗଲା...ସେତେବେଳକୁ ପଙ୍କଜବାରୁ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିବାରୁ ବିନୋଦ-
 ବାରୁ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାହେବଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥିଲେ ।
 କାର ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ର ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଭିତରକୁ ନେଇ ଗଲେ,

ବିଳମ୍ବ ନ କରି ପୋଲିସ୍ ସାହେବ ଅଫିସ ରୁମ୍ରେ ବସି ଖବର
କଣ ବୋଲି ପଚାରୁଥିବା ବନୋଦକରୁ ଘଟିଥିବା ସମସ୍ତ ଘଟଣା
ଟିକିନିଶି କରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଗଲେ ।

ପୋଲିସ୍ ସାହେବ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଶୁଣିବାପର କହୁ ଉଠିଲେ
ଅଉ ବିଳମ୍ବ କରିବ ଦରକାର ନାହିଁ । ଆଗେ ଗୁଲ୍—ରଞ୍ଜାଶର୍ତ୍ତ
କୁଅ—ଡ—ଆମ ଅସିବା ସବାଦପାଇ ଗୁଲିପାଇ ପାରେ । ଗୁଲିକୁ
ସାର୍, କହୁ ସମସ୍ତେ ଅଫିସରୁମ୍ରେ ଉଠି କାର ଭିତରକୁ ଆସିଲେ ।
ସାହେବ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଗାଡ଼ ବଡ଼ବଜାର—ଅଭିମୁଖରେ ଚଳାଇବାକୁ
ବୁଲେ । ରଞ୍ଜାଶର୍ତ୍ତଙ୍କ ଦୋକାନ ବଡ଼ ବଜାର ମେନ୍ ଛକ ଉପରେ ।
କାର ପାଇ ସେଇଠି ଅଟକିଲା । ସେତେବେଳକୁ ରଞ୍ଜାଶର୍ତ୍ତଙ୍କ
ମେନେଜର ଆସି ଦୋକାନ ଖୋଲି ଜିନିଷସବୁ ସଜାଇ ବାରେ
ଲଗିଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍, ପୋଲିସ୍ ସାହେବଙ୍କ ଗାଡ଼କୁ ଦୋକାନ
ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖିପାରି—ଦଉଡ଼ି ଆସି ଅଭିବାଦନ କରାଇଲେ ।

‘ପୋଲିସ୍ ସାହେବ ପଚାରିଲେ ‘ମିଶ୍ଟର, ରାତ୍ ଅଛନ୍ତି ?’

—‘ଅଛନ୍ତି’ ଅଜ୍ଞା, ଅଫିସ ରୁମ୍ରେ ବସିଛନ୍ତି । କ’ଣ
ଡାକିଦେବ ?—‘ନା, ଡାକିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ୁନା... ଗୁଲିକୁ ମୁଁ
ନିଜେ ସେଠାକୁ ଯାଇ କଥାଭାଷା ହୋଇ ଆସିବି ।’

ରଞ୍ଜାଶର୍ତ୍ତଙ୍କ ମାନେଜର ଏ ସବୁ ରହସ୍ୟ କିଛିମାତ୍ର ଜାଣି
ନଥିଲେ... ତେଣୁ ବିନା ଅପତ୍ତିରେ ଅଫିସ ରୁମ୍ ପାଖକୁ ପୋଲିସ୍
ସାହେବଙ୍କୁ ସମାଦରରେ ପାଛେଟି ନେଇ ଗଲେ । ପୋଲିସ୍ ସାହେବ
ସଦଳବେଳେ ସୁନାକୋଠିର ଉପର ମହଲାରେ ଥିବା ରଞ୍ଜାଶର୍ତ୍ତଙ୍କ
ଅଫିସ ରୁମ୍ରେ ଗୁଲିଲେ ।

ରାଜାସ୍ବର୍ଗ ପଦ ଓ ଜାଣିଥିଲେ; ବିପଦ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
 ଅଛି ବୋଲି ତଥାପି ଏସବୁ—ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଘଟିଯିବ ଏକଥା
 ମନରେ ଅଦୌ ଅଣି ପାର ନଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଭାବରେ ଅଫିସ ରୁମ୍ ଭିତରେ ବସି ଉପାୟ ଚିନ୍ତା
 କରୁଥିଲେ । ‘ହଠାତ୍’ ଘୋଲିସ ସାହେବଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଦେଖି
 ଉପାୟ ଘାନହୋଇ ପଡ଼ି ନିଜକୁ ଲୁଚାଇବା ପର ଅଭିନୟ କରି
 ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ସମାଦର ସହୃଦ ଅଫିସ ରୁମ୍ ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବା
 ମଙ୍ଗମଲ ଦିଅ ଅସମ୍ଭବ କୌଣସି ଉପରେ ବସଇ କହିଲେ, ଅଜି
 ଏ ଗରବ ଦୁଆରେ ପାଦ ପଡ଼ିଲା କିମିତି ଅଜ୍ଞା ? ଘୋଲିସ ସାହେବ
 ମୁରୁକି ହସ ହସ କହି ଉଠିଲେ—ଅପଣଙ୍କ ସହୃଦ କେତେକ ବିଷୟ
 ଅଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଆସିବୁ... ?

“ଅଲୋଚନା ? ମୋ ସହୃଦ ଅଲୋଚନା... ଏକ ଅସମ୍ଭବ
 କଥା କହୁଛନ୍ତି ଅଜ୍ଞା ? ବଡ଼ ବିସ୍ମିତ ହେଲପର ପଚାରିଲେ
 ରାଜାସ୍ବର୍ଗ ।

ଘୋଲିସ୍ ସାହେବ ହସି ହସି କହିଲେ, ବିଶ୍ବାସ କରିପାରୁ
 ନାହନ୍ତି ବୋଧେ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ କଥା ଜାଣିପାରିବେ ।

ହଉ, ଏ’ତ ମଧ୍ୟମସୌଭାଗ୍ୟ ମୋର । ବସନ୍ତ, ମୁଁ ଟିକିଏ
 ବାହାରୁ ଆସୁଛି କହି ଉଠିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ ।

ନଁ, ଅପଣ ଏଠୁଁ ବାହାରକୁ ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
 ଅପଣ ବୋଧେ ଅମମାନଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣେଇଁବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରିବ କୁ ଉଠୁଛନ୍ତି ? ଆମେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସାରାଆସିବୁ । ଅପଣଙ୍କ
 ସହୃଦ କେତୋଟି ବିଷୟ କଥାଭାଷା ହେଲେ ଚାଲିଯିବୁ ।

ରଜାର୍ଣ୍ଣ ବଡ଼ ଅକଡ଼ିଆରେ ପଡ଼ିଲେ । କଣ କରିବେ
କିଛି ଘିର କରି ପାରିଲେନି । ସୁନାପିଲାଟି ପରି ଚୁପ୍ ହୋଇ
ବସିଲେ ଚଉକି ଉପରେ ।

ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ ମୁରୁକିହସା ଦେଇ ପଚାରିଲେ, ଅଛା,
ରୁଣ୍ଡିଆରୁ ଅପଣ ଇଣ୍ଡିଆ ହୋଟେଲର ମାଲିକ ଅପଲ୍ଲା ସ୍ଥାମୀଙ୍କୁ
ଜାଣିଥିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହୁତ ନିଶ୍ଚୟ ପରତୟ ଥିବ ?

—ହଁ, ଅଛି ଅଛା.....

—ସେ କିମିତ ଧରଣର ଲୋକ କହୁପାରବେ ?

—ବ୍ୟବସାୟୀ ହସାବରେ ସେ ଭାରି ସରୋଟ । ବ୍ୟବହାର
ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦର । ଭାରି ଭଦ୍ରବୋଲି ମୋର ଧାରଣା । ଯା'ଛଡ଼ା
ମୁଁ ଏକାବେଳେକେ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲାଇଫ୍ ବିଷୟରେ ଅନଭୁକ୍ତ ।

ତାଙ୍କ ସହୁତ ଅପଣଙ୍କର କିଛି ସଫର୍ଦ୍ଦ ଅଛି ? ପଚାରିଲେ
ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ ।

‘ଅଛି, ବ୍ୟବସାୟ ସଫର୍ଦ୍ଦ । ସେ ମୋ ସହୁତ ସୁନା ରୁପାର
କାରବାର କରନ୍ତି ।’

କେଉଁ କେଉଁ ଦିନ ତାଙ୍କ ସହୁତ ଅପଣଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ
ହୋଇଛି ତା'ର ନିଶ୍ଚୟ ଅପଣଙ୍କ ଖାତାରୁ ବାହାରିବ ।

‘ତାଙ୍କ ସହୁତ ମୋର ବିଶେଷ ବ୍ୟବସାୟ ନଥାଏ, ଅଉ
ତା'ଛଡ଼ା ସବୁ ଖୁବୁସ୍ ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି । ଖାତାପତ୍ରରେ ସେ
ସବୁ ଲେଖା ନଥିବ, କହୁଲେ ରଜାର୍ଣ୍ଣ ।’

ବେଷ୍ଟ, ତାପର ଅଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ
ଅନୁସ୍ତେଷ ।

ପଚାରିଲୁ ଅଛା, ଅପଣଙ୍କ ପାଖରେ ମୋର ଲିଗୁଇବାର
କୌଣସି କାରଣ ନହିଁ; ମୁହଁରେ କୃତ୍ରିମ ହସ ଖେଳେଇ
କହୁଲେ ରଜାର୍ଣ୍ଣ ।

ଅଛା, ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଥିବା ବେଶ୍ୟାମାନଙ୍କ ସହିତ ଅପଳା ସ୍ୱାମୀର ସମ୍ପର୍କ ଅଛିକି ?

ଥାଇପାରେ... ହୋଟେଲ ମାଲିକଙ୍କ ପାଖରେ ସାଧାରଣତଃ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲୋକ ଆସି ଯୁକ୍ତି । ଅମମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏମାନେ କରିବର ମୁଁ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଛି । ତେଣୁ ଅସମ୍ଭବ କଣ ?

ଟିକିଏ ଭାବ ପୁଣି ଖୋଲିସ୍ୱାହେବ ପରୁରଲେ, ଅଛା, ଶୁଣିବାକୁ... ଏ ସହରରେ ଥିବା ସୁନାମଧନ୍ୟା ବେଶ୍ୟା ମେନକର ସହିତ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କର କି ପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କ ?

ସେ ବସୟରେ ମୁଁ କିଛି କହିପାରିବିନି ଅଛା । କାରଣ—
‘ହସିଉଁଲେ ଖୋଲିସ୍ୱାହେବ ଜୋରରେ । ସେଇ ହସର ଧ୍ୱନିରେ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କର ହୃଦୟତନ୍ତ୍ରୀ ଥିବ ରୁଁଲ... । ସେ ବଡ଼ ଭଲପାରି ଦେଖାଗଲେ । ଖୋଲିସ୍ୱାହେବ ବିଦ୍ରୁଷର ହସ ମୁହଁରେ ଖେଳାଇ କହିଲେ, “ମିଷ୍ଟର ଗୁମ୍, ଅମମାନଙ୍କର ଏପରି ସମୟରେ ଏତିକି ଆସିବାର କାରଣ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିବନି ?

ନାଁ ଅଛା, କିଛିମାତ୍ର ଜାଣିନି—ବଡ଼ କଂପିତକଣ୍ଠରେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଦେଲେ ଗୁମାସ୍ତା ।

ଶୁଣିବୁ ଗମ୍ବୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ଖୋଲିସ୍ୱାହେବ, ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ ଅସମ୍ଭବରେ ଆମେ ଅପଣଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରି ଆରେଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଆସିବୁ । ଆଉ ତାର ପ୍ରମାଣ ଆମେ ଅପଣଙ୍କଠାରୁ କେତେକାଂଶରେ ପାଇ ପାରିଲୁଣି । ଅପଣ ଗୁମ୍ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ବସନ୍ତ—ଆମେ ଏଘର ସଜ୍ଜା କରିବୁ । ଅପଣଙ୍କ ସମସ୍ତ ଆଲମିଗ୍ନ ଓ ଟ୍ରେଜେର ଗୁପ୍ତ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର ମୁଣ୍ଡରେ ଅକାଳ କନ୍ଥ ପଡ଼ିଲା । ଭୂତରୁ ପଦେ
କଥା ବି ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ସେ କେତେ ଅସ୍ଥା କରି ନଥିଲେ ଯୁ'
ସୋଲିସ ସାହେବ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇବାରେ ଦିନେ ହୁଟିବରୁ
ନଥିଲେ ସେ ଅଜି ତାଙ୍କର ସବନାଶ କରିବେ ବୋଲି । ସେ
ଜୀବନରେ ମୁହଁ ତଳକୁ ଯୋଡ଼ି ବସି ରହୁ ଗୁରୁକାଠି ସୋଲିସ
ସାହେବଙ୍କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ।

ସୋଲିସ ସାହେବ ବଡ଼ ଘରେ ଥିବା ସମସ୍ତ କରଜପତ୍ର
ତଳସ କରିବାକୁ ଅଦେଶ ଦେଲେ । ଦୁକୁମ ତାଲିମ କରାଗଲା,
ପ୍ରତ୍ୟୁଷିବାବୁ, ବିନୋଦବାବୁ, ପଙ୍କଜବାବୁ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଟିକିନିଷି
କରି ଦେଖିବା ପର ଅପଲ୍ୟାସ୍ତ୍ରମୀର ତେଲଗୁରେ ଲେଖା ଖଣ୍ଡିଏ
ହସ୍ତାଙ୍କିତ ପତ୍ର ଜରି ମୁଦଦିଆ ଗୋଟିଏ ଲଫାପାଉତରେ ପାଇଲେ ।
ବିନୋଦବାବୁ ତେଲଗୁ ପଢ଼ିବାରେ ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲେ, ସେ
ଲଫ ପାଠକୁ ଚାରି ଚାଠିକୁ ପଢ଼ି ଅନନ୍ଦରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ
ମିଳିଟି ଅଜ୍ଞା, ଏଥର ଗୁଲୁ... ସୋଲିସ ସାହେବ ରାଗରେ ଜଳି-
ଉଠି କହିଲେ; ସମ୍ବତାନ, ମୋଅଗରେ ପୁଣି ଗୁଲକି ?

ଗୁଲ ! ମୁଁ ତୋର କି ସବନାଶ କରିପାରେ ଦେଖିବୁ ।

—ବିନୋଦବାବୁ ହସିହସି କହିଲେ, ଗୁଲ ମି: ରାଜ—
ନିଜର ଇଚ୍ଛାକୁ ବଞ୍ଚେଇ—ମଠର ଭିତରକୁ ଗୁଲୁ । ନଚେତ୍
ସୋଲିସ କନେଷ୍ଟବଲ୍ ଆସି ହାତକଡ଼ା ଦେଇ ନେଇ ଯିବେ ।

ରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଅତି କଥାକହିବାର ଯୁଁ ନଥିଲା । ସେ
ବାପର ସୁପୁତ୍ରପରି ଗୁଲିଲେ ମଠର ଭିତରକୁ । ମଠର ଛୁଟି ଗୁଲିଲା
ମଙ୍ଗଳଦାର ପେଣ୍ଠ ସାହି ମେନକା ବେଶ୍ୟା ର ଗୃହାଭିମୁଖରେ ।

— ପଦ୍ମ —

ସୋଲିସ୍ ଏପ୍ରକାର ଭାବରେ ଗିରଫ କରି ରାଜାଗର୍ଭକୁ ନେବା ଖବର ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ବେଗରେ ସହରର ଗୁରୁଆଡ଼େ ଖେଳିଗଲା..... ଘଟଣା କଣ ସଠିକ୍ ଜାଣି ନପାରି ନାନା ଭାବରେ ନାନାପ୍ରକାର ଗୁଜବ ଉଠିଲା... ଦୋକାନ, ବଜାର, ସମ୍ରାଜାଟ ଯୁଆଡ଼େ ଶୁଣିବ ସେଇ ଅଲୋଚନାରେ ଲେକେ ବ୍ୟସ୍ତ ।

କାର ପାଇ ଦୁଇମିନିଟ୍ ଭିତରେ ମଙ୍ଗଳବାର ପେଟାସ ହୁ କମଳା ବାଉଁର ଦୁଆର ସାମନାରେ ଅଟକି ଗଲା... ଗୁରୁଆଡ଼େ ସମସ୍ତ ସୋଲିସ୍ କଡ଼ା ପହଞ୍ଚି ଦେଉଥାନ୍ତି । ରାଜାଗର୍ଭକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ସୋଲିସ୍ ସାହେବ ଓ ପଙ୍କଜବାରୁ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତେ କମଳାର ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଘରର ଉପର ଠାରୁ ତଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଜାଗା ଟିକି ନିଖି କରି ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଗଲା । ଶେଷରେ କିଛି ମାତ୍ର ନପାଇ ସୋଲିସ୍ ସାହେବ ଚଢ଼ାଗଲାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ, “ଗର୍ଭ, ଏଘର ଭିତରର ଗୁପ୍ତପଥ ନିଶ୍ଚୟ ଅପଣ ଜାଣିଥିବେ ?

— ନା ଅଜ୍ଞ, ‘କ’ପିତ ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ରାଜାଗର୍ଭ’ । ସୋଲିସ୍ ସାହେବ ଚଢ଼ାଗଲାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ “ମୋ ସାମନାରେ ମିଥ୍ୟା କହିବାକୁ ସାହାସ କରନି... ଜାଣି ପାରୁଛ, ତୁମେ ଅମକୁ ସବୁକଥା ଖୋଲି ନ କହିଲେ ପରଶ୍ରାମଣୀ କଣ ହେବ ?

ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି ମାନ୍ୟତା ଦେଇ ଅଛି, ଥର ଥର ଭୟରେ
ଭୟର ଦେଲେ ଗଲାଣି ।

—କାନୋ, ବେଶ୍ ତେବେ ମୁଁ ତୁମପାଇଁ ଉପସ୍ଥାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କରି ଦେଉଛି । ସିପାଗ୍ରା, ଚଲିଅ ହଣ୍ଡର, ସବୁକଥା
ଆଦାୟ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଡ଼ ଜମା ବନ୍ଦ କରିବନି ।

ଗଲାଣି ଦିହରେ ଅଜିଯାଏ—କେନ୍ଦୁ ଟିପ ଦେବାତ
ଦୁଇର କଥା ସାମନାରେ ଆସି କଥା କହୁବାକୁ ସାହାସ କରୁ
ନଥିଲେ । ସେଇ ଗଲାଣି ଅଜି ହଣ୍ଡରରେ ସିପାଗ୍ରା ମାଡ଼ଦେବ
ଏଇ କଥା ଭାବି, ଭୟରେ ଅସ୍ଥିର ହେଇ କହୁ ଉଠିଲେ ମୋତେ
ମାଡ଼ ଦିଅନ୍ତୁ ନି ଅଛି, ମୁଁ ସବୁକଥା କହୁଛି ।

ପୋଲିସସାହେବ ମୁହଁରେ କୃତ୍ରିମ ହସ ଖେଳାଇ କହୁଲେ,
ବେଶ୍ ଅମେତ ଚାଲିକଥା ଅପଣେ ଠାରୁ ଗୁଡ଼ୁଥିଲା — ସିଧା ସିଧା
କହୁ ଦେଇଥିଲେ । ତର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା କାହିଁକି ?

—ପଙ୍କଜବାରୁ ସବୁକଥା ମନଯୋଗ ସହଜ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି... ମଝିରେ
ମଝିରେ ଚାଉଁଳକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରୁଥାନ୍ତି ।

—ପୋଲିସସାହେବ ପୁଣି କହୁଲେ ଆଉ ଡେଇଁ କାହିଁକି
ମିଶ୍ଟର ରାଉଁ ! ଶାନ୍ତ କାମ ଶେଷକରି ଆମକୁ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏତକବେଳେ ଅଗଣା ମଝିରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପିକୁଳି
ଗଛରେ ଝୁଲିଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଲହାଣିକୁଳି ଉପରେ ପଙ୍କଜବାରୁ-
ଙ୍କର ନଜର ପଡ଼ିଲା... ସେ ସଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗଛଉପରକୁ ଉଠିଯାଇ
ଦେଖିଲା ପିକୁଳିଟି ଗଛ ମୂଳରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ କୋରଡ଼
ଭିତରକୁ ଝୁଲିଛି । ସେ କୌତୁହଳତା ପ୍ରକାଶ କରି ଲହାଣିକୁଳିଟିକୁ
ଘୋରରେ ଟାଣିଦେଲେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସାଇରେନ୍ ବାଜିଲା ପରି

ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଭିତରୁ ବାଜି ଉଠିଲା... ସୋଲିସସାହେବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଅନାଇଲେ ସେଇ-ଅଡ଼କୁ । ପଙ୍କଜବାବୁ ଗଛ ଉପରେ ଥାଇ କହୁ ଉଠିଲେ ଆଉ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁନି ସାର୍ ! ଆମେ ଠିକ୍ କାଗାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଆମର ଏ ଅଭିଯାନ ସେକ୍ସ ଅଭିଯାନ ।

ସମସ୍ତ ସୋଲିସବାଲାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ପୁଟିଉଠିଲା ।

ସୋଲିସସାହେବ କଡ଼ାଗଳାରେ ପୁଣି ଉଠିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁପ୍ତ-ପଥର ସଂଧାନ ଶୀଘ୍ର କୁହ—ରାଜା ଶୁଣ... ନଚେତ୍ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟକାନ୍ତ ତମର କିଛି ନାହିଁ ।

ରାଜା ଶୁଣି ଉପୁ ବିହ୍ୱଳିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ମୋର କଥାଟିକିଏ ଶୁଣନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା ।

କହ, ଶୀଘ୍ର କହ । ରାଜା ଶୁଣି ଶୁଣି ଥର ଥର କହିଲେ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତିକି ଆଜ୍ଞା, ଆପଣା ପ୍ରାଣ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ମୁଁ ସବୁକେଲେ ତା ନିକଟରେ ଶରଣାପନା । ସେ ବିଚାର କଲେ ଗୋଟିଏ ମିନଟ ଭିତରେ ମୋର ସବନାଶ କରିବ ।

—ଉପୁ ନାହିଁ ମୁଁ ତମକୁ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ତମେ ନିର୍ଭୟ ମନରେ କହ । ତମର କୌଣସି କ୍ଷତ କରିବାକୁ ଦେବନା । କହିଲେ ସୋଲିସ ସାହେବ

ସେ ଯାହାହେଉ, ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଧରଣଦଳି—ଏ ବାଟରେ ମରିବି, ସେ ବାଟରେ ବି ମରିବି । ମରବା ବେଳରେ ଆଉ ଭଲ ମନ୍ତ୍ର ଭାବିବାର କଣ ଅଛି । ଆସନ୍ତୁ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁପ୍ତପଥର ସଂଧାନ ଦେଉଛି କହି କାନ୍ଥରେ ଝୁଲୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଲୁହା ଶିକୁଳକୁ ଜୋରରେ ଟାଣିଦେଲେ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କାନ୍ଥର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ

ଖୋଲିଗଲା ଏବଂ ଭିତରକୁ ବାଟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଗଲା । ପଙ୍କଜବାରୁ
 ନିକଟକୁ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ଦେଖିଲେ କାନ୍ଥର ଯେଉଁ
 ଅଂଶଟି ଖୋଲିଯାଇଛି ସେ ଅଂଶଟି ଗୋଟିଏ କାଠ ପଟାରେ
 ତିଆରି କରାଟି । ଭିତର କାନ୍ଥ ରଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶାଇ କୃତ୍ରିମ
 ଉପାୟରେ ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ତରରେ କିନ୍ତୁ ହୋଇ
 ବଡ଼ ପାଟିରେ କହୁଉଠିଲେ “ଦେଖନ୍ତୁ ସାର୍, କି ଉପାୟରେ
 ଦୟା ତା’ର ଯାତଯାତର ପଥ ପରିସ୍କାର କରି ରଖିଛି ।
 ଏତକିବେଳେ ଭିତର ସ୍ଥଳ ଉପରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ମସ୍ତକପତ୍ର ପଥର
 ସଙ୍ଗାତରେ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଖସିପଡ଼ିଲା । ସଙ୍ଗାତ ଗିଳ୍ଲା କରି
 ତଳିପଡ଼ିଲେ ସିମେଣ୍ଟ ତଟାଣ ଉପରେ ।... ସୋଲିସ୍‌ସାହେବ
 ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ନିଜର ଛାଣ ବଗୁଲବା ଉପରେ ବଢ଼ାଇ ଦଉଡ଼ି
 ପଳାଇଲେ । ବାହାରକୁ ଆସିବାର ଦୁଇ ମିନିଟ୍‌ଭିତରେ ଶୁଣିବାକୁ
 ପାଇଲେ ମାଟି ଭିତରୁ ଭାସିଣ ଶବ୍ଦ... ସମସ୍ତେ ସମ୍ଭାରେ ଠିଆହୋଇ
 ବିସ୍ମୟ ହୋଇ ଅନାଇଁ ରହିଲେ ସେଇ ଦିଗକୁ । ଦୁଇ ମିନିଟ୍ ପରେ
 କୋଠାଟି ଭୁସ୍‌ଭୁସ୍ ତଳେ ତଳିପଡ଼ିଲା ।

ସୋଲିସ୍‌ସାହେବ କହୁଉଠିଲେ “ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା
 ପଙ୍କଜବାରୁ । ଆମ ଗୁଲକିଠୁଁ ଦୟାଦଳର ଗୁଲକି ବଳିପଡ଼ିଲା ।

ପଙ୍କଜବାରୁ କହିଲେ ତଥାପି ଆମକୁ ଏ ଯାଗାର ଭିତରକୁ
 ସୁବେଶିକର ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ—ମୋର ଯେପରି
 ମନେ ହେଉଛି ଦୟା ବେଲ୍‌ଟି ବାଜିଉଠିବା ମାତ୍ରେ ବିସ୍ଫୋରଣ
 କରିଦେଇ ଅନ୍ୟ ବାଟେ ସଫଳଦଳେ ଯାହା କରିଛି । ଆଉ, କାଳେ

ଭୟରେ ଗୁଙ୍ଗାସୂତ ସେମାନଙ୍କର ଗୁମ୍ଫାରେଦର ସଂଧାନ ଦେଇ
ପକାଇବ ସେଥିଲିଗି ତାଙ୍କୁ ଏକାବେଳେକେ ନିଶିହତ କରିଦେଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ କରବାକୁ ହେବ କଣ ? ପଚାରିଲେ
ସେ ଲିପ୍ସୁସାହେବ ।

ମୋ ମତରେ ଭୂଇଁପଡ଼ିବା କୋଠାର ସମସ୍ତ ଅଂଶ
ବାହାରକରି ତଳ ଅଂଶଟି ଦେଖିବ କୁ ପଡ଼ିବ ।

ତହାକୁ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦମ୍ଭକଳ ଡକାଇ ନିଆଁ
ଲଗାଯାଇ ପଥର ଲଟା ପ୍ରଭୃତି ବାହାର କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ହେଉ ଏବଂ ଏଠାରେ ସୋଲିସ୍ କଡ଼ା ପହସ୍ ଦେଉ । କହିଲେ
ସୋଲିସ୍ ସାହେବ ।

ହଁ ସାର, ସେଇଆ କରନ୍ତୁ । ଯୁଁ ଅଂଶଟି ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାରର
ପଥ ସେଇ ଅଂଶଟି ପ୍ରଥମେ ପରିସ୍କାର କରାଗଲେ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ
ଭିତରକୁ ଯାଇ ପାରିବା ।

ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ରିଜର୍ଭ ଫୋର୍ସ ଦମ୍ଭକଳ ପାଇଁ ଫୋନ୍
କରାଗଲା । ରିଜର୍ଭ ଫୋର୍ସ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ଆସି ସେଠାରେ
ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଜନତା ଆସି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ-
ଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଗୋଟାଏ ଝୁଙ୍କରେ ଲାଗି ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାରର ଅଂଶଟିକୁ
ପରିସ୍କାର କରିଦେଲେ । ଦମ୍ଭକଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଆଁକୁ ଲିଭାଗଲା ।
ସୋଲିସ୍ ବାହୁନାଙ୍କ ସହିତ ସୋଲିସ୍ ସାହେବ, ପକ୍ଷକବାବୁ ପ୍ରଭୃତି
ସମସ୍ତେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ବାଟ ଦେଇ ଅତି କଷ୍ଟରେ ମାଟି ଖୋଳି ଗୋଳି
ପ୍ରବେଶ କଲେ । ପ୍ରକଳ ଚେଷ୍ଟା ସହେ କିଛିଦୂର ମାତ୍ର ଅଗ୍ରସର
ହୋଇ ଦେଖିଲେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମେସିନ୍ର ଉତ୍ତାଂଶ ଭାଙ୍ଗି ରୁଜି
ପଡ଼ିଛି ଏବଂ କେତେକଣ କଳାମୁଖା ଦରଦରାୟ ବିକଳାଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥାରେ
ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ କହିଲେ, ଆଉ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେବନୀ ପଙ୍କଜବାବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଦ୍ବା ଦେଖୁଚେ ସବୁ ଶେଷ । ଦୟା ସଦଳବଳେ ମାଟିଭିତରେ ସମାଧି ନେଇଛି ।

—ହସିଉଠିଲେ ପଙ୍କଜବାବୁ ।

—ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ ପଚାରିଲେ, କଣ ହେଲା ?

ଆପଣ କଣ ଦୟାକୁ ଏତେ ବେଗୁଲକ ଭାବନ୍ତି । ଆପଣମାନେ କସନ୍ତୁ ଏ ଗୋଟାଏ “ଯାଦୁଘର ।”

ବାସ୍ତବିକ୍, ଏସବୁ “ଯାଦୁ”ସର ମନେ ହେଉଛି । ବ୍ରହ୍ମପୁରସର ଛୋଟିଆ ସହରରେ ଏ ପ୍ରକାର କ୍ଷେତ୍ର ଯେ ଥାଇପାରେ ଏ କଥା ମୁଁ ସ୍ବପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଭାବି ନଥିଲି ।

ସ୍ବା' ପକ୍ଷରେ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଦଳ ରହୁଛନ୍ତି ସାର୍ । ବିଭିନ୍ନ ଯାଗାର ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ ଏ ଦଳର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଛି ।

ହୋଇପାରେ । ସତ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ବାକାର କରୁଛି ଆପଣଙ୍କ କଥାକୁ ।

ମୁଁ ସ୍ବା' ବିଷୟରେ କେତେକ ସଠିକ୍ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛି ସାର ! ଦେଖନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କର ଏଠିକାର ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଧ୍ବଂସ ହୋଇଗଲା ପରେ ଆମକୁ ଜାଣିବାକୁ ସୁବିଧା ଦେଲେନି; ଗୁଲନ୍ତୁ, ଅଫିସରେ ବସି ଆଲୋଚନା କରା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୟାଦଳ ଚତୁରତା ଦେଖେଇ ଆମ ନିକଟରୁ ଦୂରକୁ ପଳେଇଗନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ।

ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ବାସ ଢାଳିବା ପରେ ସଦଳବଳେ କାର ଭିତରକୁ ଫେରିଲେ । କାର ଛୁଟିଗୁଲିଲା ପୋଲିସ୍‌ସେପନ ଆଡ଼କୁ ।

ଶେଷ

ସୋଲସ୍‌ସ୍ପେସନରେ ଏ. ଏସ୍. ଆଇ ଏକ୍ସିଟିଆ ଅଫିସ
ରୁମ୍ ଭିତରେ ବସିଥାନ୍ତି... ହଠାତ୍, କଲିଙ୍ଗ୍ ବେଲ୍‌ଟା
ବାଜିଉଠିଲା ଜୋରରେ କିଂ କିଂ କି... ।

୧. ଏସ୍. ଆଇ ଇନ୍ଦ୍ରଦଃହୋର ଚଉକରୁ ଉଠି
ରସିଭରଟାକୁ ଡୋଳିଧରି ପଶୁରିଲେ, “କିଏ ଆପଣ, କଣ
କହୁଛନ୍ତି ?

—ମୋର ଘୋରିସ୍ବାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବୁଝା ଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ର ଉଚ୍ଚମାନ୍ୟା ଅର୍ପଣ ସର ହୋଇଥିବେ ଭାବି ଶଂକୁଚିତ
ଭାବରେ ଏ. ଏସ୍. ଆଇ. ଉଦ୍‌ଭବଦେଲେ “ସାହେବ
ଫେରିନାହାନ୍ତି ଆଜ୍ଞା...

ଧନ୍ୟବାଦ, କହୁ ନିରୁତ୍ତର ହେଲେ ଅଦୃଶ୍ୟମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ।
 ଦୁଇ ମିନିଟ୍ ଯାଇନି ଯୋଲିସ୍ ସାହେବ ସଦଳବଳେ ଅସି ଥାନା ।
 ଅର୍ଥ ସ୍ବରୂପଭିତରେ ସଦୃଶ୍ୟଲେ ।

ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ଏ. ଏସ୍. ଆଇ ଏକ
ନିଶ୍ୱାସରେ କହିପକାଇଲେ... “ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କୁ କେହି
ଭଦ୍ରଲୋକ ଫୋନ୍‌ରେ ଡାକୁଥିଲେ ସାର୍.....”

ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ କିଛିମାତ୍ର ଭାବ ପାରିଲେନି... କାନ୍ତି
ଅନୁଭବକରି ଚେପ୍ପାରରେ ବସିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ପୁଣି ବେଲ୍‌ଟି
ବାଜିଉଠିଲା ଫିଂ ଫିଂ ଫିଂ ।

ଏ. ଏସ. ଆଇ, ଦଉଡ଼ିଯାଇ ପୁଣି ରିସିଭରଟାକୁ ଉଠେଇ
ପଚାରିଲେ, 'କିଏ କହୁଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତର ଆସିଲା, ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ ବୋଧେ ଆସି
ପହଞ୍ଚିଗଲେଣି ?

—ହଁ ସାର...

ଆପଣ କିଏ କହୁଛନ୍ତି ? ପଚାରିଲେ ଏ. ଏସ୍. ଆଇ ।

ଆପଣଙ୍କର ଜାଣିବାର ଦରକାର ନାହିଁ । ଆପଣ ଫୋନ୍
ସାଥକୁ ପୋଲିସ୍‌ସାହେବଙ୍କୁ ଡାକ ଦିଅନ୍ତୁ, ବଡ଼ ଜରୁରୀ ଦରକାର
ଅଛି । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ କଥା ହେବି ।

ରିସିଭରଟାକୁ ରଖିଦେଇ ଏ. ଏସ୍. ଆଇ, ପୋଲିସ୍-
ସାହେବଙ୍କୁ ସବୁକଥା ଜଣେଇଦେଲା ।

ପୋଲିସ୍‌ସାହେବଙ୍କ ମନ ସେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନି ଡକାୟିତଦଳଙ୍କ
ଭାବନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା... ସେ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତଭାବରେ ଯାଇଁ
ରିସିଭରଟାକୁ ଡାକିପରି ପଚାରିଲେ... ହଲେ, କିଏ ଆପଣ
କହୁଛନ୍ତି ?

—ଉତ୍ତର ଆସିଲା, ମୁଁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ।
ନମସ୍କାର ।

—ପୋଲିସ୍‌ସାହେବ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତଭାବରେ ପଚାରିଲେ, କଣ
ଦରକାର ମୋଟି ?

—ମୋର କେହିଟା କଥା ପଚାରିବାର ଅଛି ।

—ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ନାହିଁ । ପରେ ଅର୍ଥ ସରେ ସାକ୍ଷାତ କରିବେ ।

—ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣଙ୍କୁ ସମୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ସାର୍ ।

—ଏ ପ୍ରକାର ଧମକପୁଣ୍ଡ କଥା ଶୁଣି ସୋଲିସ୍‌ସାହେବ ବିଚଳିତ ହୋଇପଡ଼ି ପଶୁଥିଲେ ।

—ଦୟାକରି ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ଦେଲେ ଶୁଣି ହେବ ।

ପରେ ଦେବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ କଥାଭାଷା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ସୋଲିସ୍‌ସାହେବ କି ଉତ୍ତର ଦେବେ କିନ୍ତୁମାତ୍ର ଭାବ ପାରିଲେନି । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଘୂରିବାରେ ଲାଗିଲା । ସାହେବଙ୍କ ଏ ଅସ୍ଥିରତା ଦେଖି ପଙ୍କଜବାବୁ କହିଲେ, “ମୋତେ କଥାଭାଷା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ ସାର୍ ।”

ସୋଲିସ୍‌ସାହେବ ବିନା ଆପତ୍ତିରେ ରହିଉଠିବୁ ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କୁ ଧରାଇ ଫେରି ଆସି ବସିଲେ ଚଉକ ଉପରେ । ପଙ୍କଜବାବୁ କଥାଭାଷା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଆଜ୍ଞା, ଏଥର ପଶୁରନ୍ତୁ ।

ପଙ୍କଜବାବୁଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉତ୍ତର ଆସିଲା... “ମିଃ, ଦାସ, ସାହେବ କୋଥେ ମୋ ସହିତ କଥାଭାଷା କରିବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଆଜ୍ଞା, ତମେଇ ଜାଣିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ମନରେ ତମକ ଲାଗିଗଲା... ସେ କହା ଗଳାରେ ଚିଲ୍ଲାର କରି ଉଠିଲେ ସର୍ଦ୍ଦାର ତମେ ?

ହଁ, ମୁଁ ସର୍ଦ୍ଦାର । ଧନ୍ୟବାଦ ମିଃ ଦାସ । ତମ ଡାକ୍ତରୀ ବୁଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରସଂସା ନକରି ରହିପାରୁନି ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ଆଉ ଡେଇଁ ନ କରି ପଶୁରିଲେ, କଣ କହନ୍ତୁ—ବଡ଼ କ୍ଳାନ୍ତହୋଇ ପଡ଼ିରୁ ଆସୁଥାନ୍ତୁ ।

ହସ ଗ୍ରସିଆସିଲା ଜୋରରେ । ହସର ସ୍ରୋତରେ ପଙ୍କଜ-ବାବୁଙ୍କ ଗୁଳିରେ ଚମକ ଲାଗିଗଲା... ସେ ରସିକରଟାକୁ ମୁହଁ ପାଖରେ ଧରି ପ୍ରଶ୍ନ ଆଶାରେ ରହିଲେ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା—କର୍ତ୍ତମାନ ଆଶ-ମାନେ କଣ କରବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଖରେ ନ ପଡ଼ୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି କହି ପାରୁନାହୁଁ ।

ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଖରେ ପଡ଼ୁଥିବା ଆପଣଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ।

—କାହିଁକି ?

—ଆପଣମାନେ ଅପାରାଗ ।

ଅପାରାଗ ? ବଡ଼ ବିରକ୍ତକର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ?

ପଙ୍କଜବାବୁ ।

ବାଧୁଲ ବୋଧେ ମୋ କଥା ।

ନବାଧିକ ବା କାହିଁକି ?

ବେଶ୍, ପଦ ବାଧୁର, ବାଧୁଲ ଭଳିଆ କାମ କରନ୍ତୁ ।

ଆମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଦରକାର ନାହିଁ ।

ସେଇଥିଲାଗି ଆପଣମାନଙ୍କର ଦୂରବସ୍ଥା । ଶାସନ କଳ ଅରଳ ।

—କଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ଠିକ୍ କହୁଛି, ଆପଣଙ୍କ ପରି ହଜିରେ ଗୁଲୁଲୁ ଏକ ଠି ହୋଇ ସବୁ ଶାସନାବଳୀର ସହଯୋଗ ନଥାଇ କୌଣସି ଦୁର୍ନୀତି ବନ୍ଦ କରି ପାରିବେକି ?

ବୋଧେ ନୁହେଁ ।

ତା' ହେଲେ ଆମ ମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ନେବାକୁ
କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ଅପଣିମାନେ ଯେ ଦୟା, ଦୃଶ୍ୟକାମ କରନ୍ତି ।

ଭୁଲ୍ ଧାରଣା ଅପଣମାନଙ୍କର । ଘଟଣାଚକ୍ରରେ ସଦା
ଆମେ ଅପଣଙ୍କୁ ଭୁଲ୍ ସବାଦ ଦେଇଥୁଲୁ ।

ପ୍ରମାଣ ?

ପ୍ରମାଣ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି—ଶୁଣନ୍ତି—

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜାଲ, ଜୁଆଣ୍ଟେରା, ଠକାମୀ ବଢ଼ି ଉଠିଲା ।
ଛାତ୍ରଙ୍କ ମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଦ୍ଧଭାବରେ ଲେକେ ଆଜ୍ଞିତ ହୋଇ
ଉଠିଲେ । ସେ ସବୁର ପ୍ରତିଶ୍ରେୟ ଅପଣମାନେ କରି
ପାରିଲେନି । ସେଥିପାଇଁ ଦେଶ ଭିତରେ ଚେତନାଶୀଳ ଲୋକଙ୍କ
ମନରେ ଚେତନା ଜାଗିଉଠି ଏଇ ସଂଘ ଦୃଢ଼ତା ଗ୍ରହଣ । ଆମ
ମାନଙ୍କ ଦଳରେ ରହିଲେ, ଶ୍ରେୟ, ବଦମାସ, ଜୁଆଣ୍ଟେରା, ଠକ,
ବାଜିର, ବ୍ୟବସାୟୀ, ଚୁକିରାଆ, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ।
ସବୁ ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କର ଖବର ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା
ରହିଲା । ଫଳରେ ଆମେସବୁ ଦିଗରେ ଆଗେଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଲୁ ଏବଂ ଅପଣମାନଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ଖବର ଯୋଗାଇବାରେ
ସୁବିଧା ପାଇଲୁ । ଯୁବଶେଷ ଅପଣମାନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ପରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆଉ ଯାହାବା କରୁଛନ୍ତି କୃତରୁ ହାଲୁ
କଲାରିଲି ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଅନୁଶ୍ରେୟ, ଅପଣମାନେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ସବୁ ସାଧାରଣଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର କରନ୍ତି । ଆମେ ମନେ
ଆଉ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ରହିବନି । ଆଜି ଯା' ହେଉ ଗୋଟିଏ
କାମ ଶେଷ କରିଥିବାରୁ ଆମ ସଂଘ ତରଫରୁ ମୁଁ ଅପଣମାନଙ୍କୁ

ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣଉଛି । ଅସଲ ସ୍ବାମୀ ଓ ତା ଦଳର ସମସ୍ତ
ଲୋକେ ମାଟିତଳେ ଯୋଡ଼ହୋଇ ମରୁଛନ୍ତି । ତା ସାଙ୍ଗରେ
ଭଗିଦାର ଥିବା ଗଙ୍ଗାଗୁଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ସେଇମାନେ ଜାଣି ଶୁଣି
ମାରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଘରୁ ଆଉ କିଛି ଲାଭ ନାହିଁ । ମୁଁ
ଆସଣକୁ ଯାହା କହୁଛି ତା' ନିରାପତ୍ତ ସତ୍ୟ । ଏଣିକି ଆମମାନଙ୍କର
ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନେତାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।
ଆସଣମାନଙ୍କର ସୁନାମ ବଢ଼ିବ । ପରେ ପୁଣି ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ
ଜଣାଇବୁ । ନମସ୍କାର ।

ପଙ୍କଜବାବୁ ରହିଉଠିବାକୁ ତଳେ ରହିଦେଇ ଲାଥୁକିନି ଆସି
ଉଠିବ ଉପରେ ବସିଗଲେ ।

ପାଖରେ ବସି ଗୋଲିସ ସାହେବ ସବୁକଥା ଶୁଣୁଥିଲେ । ସେ
ବିନ୍ଦୁସୁଚକକଣ୍ଠରେ କହିଲେ ବାସ୍ତବିକ୍ ଏ ଗୋଟାଏ ଯାଦୁକର ।

ଯାଦୁକର ନୁହେଁ ସାରି—ଯାଦୁକର ସର୍ଦ୍ଦାର ନମ୍ବ ୧ ଅପ୍,
* ନମ୍ବ ତାଉନ, ୧୦ କି. ପି. ଆର.

ସା' ଅର୍ଥ କଣ—ସେଇ ?

—ବୁଝିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ଆଉ କଣ ?

—ତେବେ, ପ୍ରକୃତ ରହସ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କେତେଦୂର
ସେମାନଙ୍କ କଥାରେ ସତ୍ୟତା ରହିଛି କିଏ ଯାଣେ ?

—ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଧୈର୍ଯ୍ୟନାହିଁ ସାରି !

ଗୋଲିସସାହେବ ହସି ହସି କହିଲେ—‘ଆଜ୍ଞା ଆଉ
ଦେଖିବା ଦ୍ବିତୀୟ ଅଭିଯାନକେଳି ।’

ଗୋଲିସସାହେବଙ୍କ କଥାରେ ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ନିଶ୍ବାସ
ମାରିଲେ ।

—*—

ମୁଦ୍ରାକର—ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ନବଭାରତ ପ୍ରେସ, କଟକ—୨